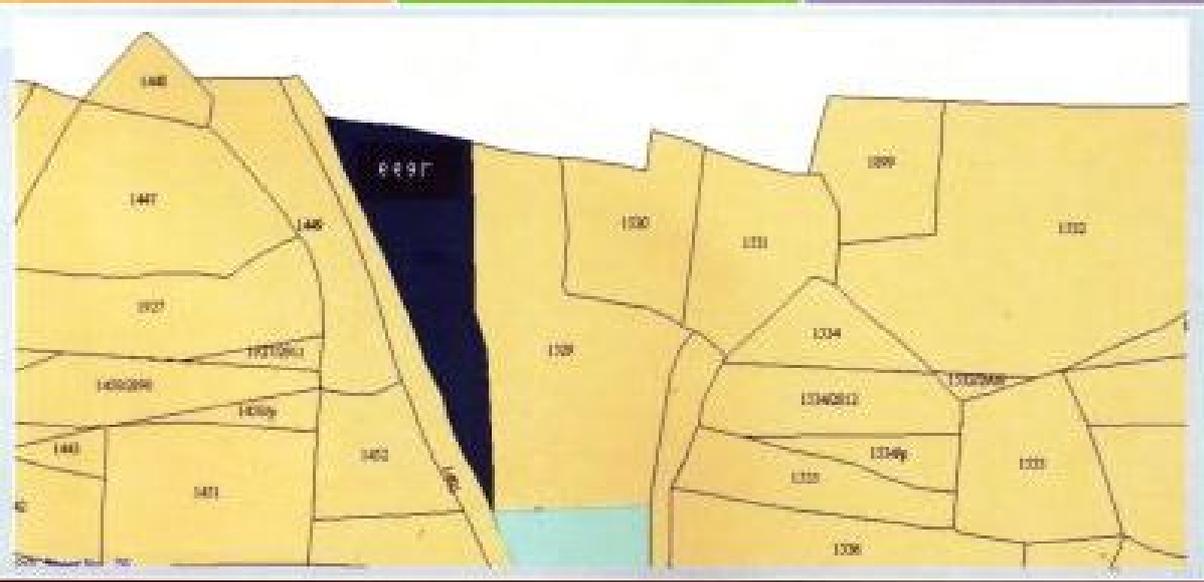

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମ୍ପର୍କିତ ଅଧ୍ୟୟନ

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ଡି.ଏମ.ଏପ. ପାଣ୍ଠି ଅଧୀନରେ ୦/୦୦
କି: ମି: ରୁ ୮/୦୦ କି:ମି: ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା
ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ
କୋଇଡା ଗ୍ରାମରୁ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ
ପାଇଁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମ୍ପର୍କିତ ଅଧ୍ୟୟନ ରିପୋର୍ଟ
(ଟି.ଓ.ଆର.-୧୨୩-୦୦୦୦୧)

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ଡି.ଏମ.ଏଫ. ପାଣି
ଅଧୀନରେ ୦/୦୦ କିଲୋମିଟରରୁ
୮/୦୦ କିଲୋମିଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୋଇଡା
ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼
ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ
କୋଇଡା ଗ୍ରାମରୁ ୦.୧୦୦୦ ଏକର
ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସାମାଜିକ
ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀ
(ଟି.ଓ.ଆର.-୧୨୩-୦୦୦୦୧)

ପ୍ରାପ୍ତି ସ୍ୱୀକାର

ନବକୃଷ୍ଣ ଚୌଧୁରୀ ଉନ୍ନୟନ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର (ଏନ.ସି.ଡି.ଏସ.) ର ରାଜ୍ୟ ଏସ.ଆଇ.ଏ. ଯୁନିଟ୍ ଏବଂ ଏହାର ସଂଯୋଜକ ଡକ୍ଟର ରାଜକୁମାର ଖୋସଲା, ରିସର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ଇନଫର୍ମେଶନ ସେଣ୍ଟର ଫର ଓଡ଼ିଶା (ରାଇକର) ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରକଟ କରି ସଂଗଠନକୁ ଏହି ଅଧ୍ୟୟନ କାର୍ଯ୍ୟର ଦାୟୀତ୍ୱ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିବାରୁ ଆମେ ଚିର କୃତଜ୍ଞ ।

ଅଧ୍ୟୟନ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଆମକୁ ସମସ୍ତ ସହଯୋଗ ଏବଂ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିବାରୁ ଆମେ ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଆଣ୍ଡ କଲେକ୍ଟର, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦଳକୁ ଆମର କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଅଛୁ । କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ତ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଯୋଗ ଏବଂ ସହାୟତା ପାଇଁ ଆମେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହକର୍ମୀ ମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛୁ ।

ସମ୍ପୃକ୍ତ ଖାର୍ତ୍ତରେ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ଖାର୍ତ୍ତ କାଉନସିଲର ଏବଂ ଗ୍ରାମ ଗୁଡ଼ିକର ଜଣାଶୁଣା ନେତୃ ସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେପରି ଭାବରେ ସହଯୋଗ ଓ ସମର୍ଥନ ଯୋଗାଇଛନ୍ତି ଆମେ ସେଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଆନ୍ତରିକ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଉଅଛୁ ।

ଆମେ ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଅବହେଳା କରିବୁ, ଯଦି ଆମେ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମ କୋଇଡାର ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଉନାହିଁ ଯେଉଁମାନେ କି କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ତ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ସହଯୋଗ ଓ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୂଚନା ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିଲେ ।

ଆମ ଅନୁସନ୍ଧାନର କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଏବଂ ସୁପରଭାଇଜର ମାନେ କଠିନ ଏବଂ ଆନ୍ତରିକତା ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଆମେ ଆନ୍ତରିକ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଉଅଛୁ । ପରିଶେଷରେ ଆମ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଯେଉଁ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଚିର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ ସମୟରେ ସହଯୋଗ ଓ ସମର୍ଥନ ଯୋଗାଇଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଆମେ ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛୁ ।

(ଏ. କେ. ବେହେରା)

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ରାଇକର

ସୂଚୀପତ୍ର

@ସଂିd	ahd	_Àû
	କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସାରାଂଶ	i - xvi
@ସଂିd-1	ଉପକ୍ରମଣିକା ଓ ପ୍ରକଳ୍ପ ପୃଷ୍ଠଭୂମି	1
1.1	ଉପକ୍ରମଣିକା	1
1.2	ପ୍ରକଳ୍ପ ପୃଷ୍ଠଭୂମି:	1
1.3	ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ	2
1.4	ପ୍ରକଳ୍ପର ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତତା	3
1.5	ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	3
1.6	ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନର ପରୀକ୍ଷା	4
1.7	ପ୍ରକଳ୍ପ ବିକାଶକାରୀ ସଂସ୍ଥାର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଓ ପରିଚାଳନା ପ୍ରଣାଳୀ	4
1.8	ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନାର ଗଠନାତ୍ମକ ଢାଞ୍ଚା	4
1.9	ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣର ପର୍ଯ୍ୟାୟ	5
1.10	ପ୍ରକଳ୍ପର ମୁଖ୍ୟ ଡିଜାଇନ୍ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଏବଂ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକ	5
୧.୧୧	ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଆବଶ୍ୟକତା	6
୧.୧୨	କର୍ମଶକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକତା	6
1.13	ପୂର୍ବ "ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ କିମ୍ବା ବୈଷୟିକ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ଅଧ୍ୟୟନ	6
୧.୧୪	ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପନ୍ନରେ ଯଦି ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧ୍ୟୟନ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ତାହାର ବିବରଣୀ	6
୧.୧୫	ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଆଇନଗତ ନିୟମ ଏବଂ ନୀତି	6
@ସଂିd-2	ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧ୍ୟୟନ ବଳ ଗଠନ ଏବଂ ଅଧ୍ୟୟନର ମାର୍ଗ ଓ ପଦ୍ଧତି	8
2.1	ଉପକ୍ରମ	8
2.2	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ବଳ	8
2.3	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ମାର୍ଗ ଓ ପଦ୍ଧତି	9
2.3.1	ମାର୍ଗ:	9
2.3.2	ପଦ୍ଧତି	10

@ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁବନ୍ଧ	ପୃଷ୍ଠା
2.4	ବ୍ୟବହୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତିର ନମୁନା	11
2.4.1	ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ	11
2.4.2	ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଉପକରଣ	11
2.5	ବ୍ୟବହୃତ ସୂଚନା କିମ୍ବା ତଥ୍ୟ ଉତ୍ସଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା	12
2.6	ଜନସାଧାରଣ ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ହିତାଧିକାରୀ ସହିତ ପରାମର୍ଶର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ	15
2.7	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ ଜନଶୁଣାଣି	16
2.7.1	ଉପକ୍ରମ	16
2.7.2	ଜନଶୁଣାଣୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	17
2.7.3	ଅନୁସୂଚିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା	17
2.7.4	ଜନଶୁଣାଣୀ ର ବିବରଣୀ	18
ଅଧ୍ୟାୟ -୩	ଜମି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ	21
3.1	C_Kଟି	21
3.2	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ କ୍ଷେତ୍ରର ମାନଚିତ୍ର	21
3.3	ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମିର ପରିମାଣ ଓ ଅବସ୍ଥାନ	22
3.4	ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା	22
3.5	ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ	22
3.6	ଶେଷ ଉପାୟ ଭାବରେ ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ	23
3.7	ପୂର୍ବରୁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା, ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରାଯାଇଥିବା, କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ବିଆଯାଇଥିବା ଜମି	23
3.8	ସାର୍ବଜନୀନ କିମ୍ବା ଅବ୍ୟବହୃତ ଜମି ବ୍ୟବହାରର ପରିସର	23
3.9	ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମିର ଶ୍ରେଣୀକରଣ, ପ୍ରକାର ଓ ବର୍ତ୍ତମାନର ବ୍ୟବହାର	23
3.10	ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତା ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା	24
3.11	ଜମିର ଆକାର, ମାଲିକାନା ତାଞ୍ଜି ଏବଂ ଭିଡିଭୁମି	24
3.11.1	ଜମି ମାଲିକାନା ପରିମାଣରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ	24
3.11.2	ଜମି ବଣ୍ଟନ	25
3.11.3	ଭିଡିଭୁମି ଏବଂ ସେବାଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି	26
3.11.4	ଗ୍ରାମ ସ୍ତରୀୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ	26
3.11.5	ବିକ୍ରୟ ଏବଂ ସେବା କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ	27
3.12	ଜମି ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ମାଲିକାନାର ପରିବର୍ତ୍ତନ	27

@ସଂିଦ	ahd	_Àù
@ସଂିଦ-4	ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଓ ସମ୍ପର୍କିତ ଆକଳନ	28
4.1	C_Kt	28
4.2	ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ଗଣନା	28
4.3	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ	29
4.3.1	ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରେ ଜମି ମାଲିକାନା ଢାଞ୍ଚାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ	29
4.3.2	RiZij i iaùe ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ	29
@ସଂିଦ-5	i icRK _bia ^è ðeY	30
5.1	C_Kt	30
5.2	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମର ଜନ ସାଂଖ୍ୟିକ ସ୍ଥିତି	30
5.2.1	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଏବଂ ଜନସଂଖ୍ୟା	31
5.2.1	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଆକାର ଏବଂ ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ	32
5.2.3	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କର ବୟସ ଓ ବୈବାହିକ ସ୍ଥିତି	32
5.3	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କ ଧର୍ମ	32
5.4	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କ ଜାତି	33
5.5	ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ	34
5.5.1	ପରିବାରର ଆକାର	35
5.5.2	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ମୁଖ୍ୟ	36
5.6	ଶିକ୍ଷା ସ୍ଥିତି	36
5.7	ଆୟ ଏବଂ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସ୍ତର	38
5.7.1	ବୃତ୍ତିଗତ ଢାଞ୍ଚା	38
5.7.2	ପାରିବାରିକ ଆୟ	39
5.8	ପରିସମ୍ପର୍କି ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ବ୍ୟବହାରୀ ସାମଗ୍ରୀ	40
5.9	ପରିସମ୍ପର୍କି ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ବ୍ୟବହାରୀ ସାମଗ୍ରୀ	41
5.9.1	ପରିବାରର ଖର୍ଚ୍ଚ	41
5.9.2	ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ଋଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ	41

@mid	ahd	_Àù
5.10	ବାସସ୍ଥାନ ସ୍ଥିତି	42
5.11	ସାର୍ବଜନୀନ ସେବା ସଂସ୍ଥାନ ପ୍ରାପ୍ତ	43
5.12	ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସ୍ଥିତି	43
5.13	ନିରାଶ୍ରୟ ଗୋଷ୍ଠୀ	44
5.14	ଭୂ-ବିନିଯୋଗ ଢାଞ୍ଚା ଏବଂ ଜୀବିକା	45
5.14.1	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ତହସିଲରେ ଜମିର ବ୍ୟବହାର ପ୍ରକାର	45
5.15	ଜୀବିକା	46
5.16	ସ୍ଥାନୀୟ ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ	47
5.17	ସ୍ଥାନୀୟ ଜୀବିକା ନିମନ୍ତେ ସହାୟକ ହେଉଥିବା କେତେକ କାରଣ	48
5.18	ସମ୍ପର୍କ ଢାଞ୍ଚା ଏବଂ ସାମାଜିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ	48
5.18.1	ସମ୍ପର୍କ ଢାଞ୍ଚା	48
5.18.2	ସାମାଜିକ-ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂଗଠନ	49
5.18.3	ଧାର୍ମିକ ଓ ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନ	49
5.18.4	ପ୍ରଶାସନିକ, ରାଜନୈତିକ, ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଭିତ୍ତିକ ଏବଂ ସାମାଜିକ ସଂଗଠନ	49
5.18.5	ଆଞ୍ଚଳିକ ଗତିଶୀଳତା ଏବଂ ଐତିହାସିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରକ୍ରିୟା	50
5.19	ସମ୍ବଳ ମାନଚିତ୍ର	50
5.20	ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର	50
5.21	ଅଣ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ସ୍ଥିତି	51
5.21.1	ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଜନସାଂଖ୍ୟିକ ଚିତ୍ର	51
5.21.2	ବୃତ୍ତି ଏବଂ ଜୀବିକା	52
5.21.3	ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନକର ଆୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ	52
5.21.4	ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଙ୍କ ଜାତି ବଣ୍ଟନ	53
5.21.5	ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ମୁଖ୍ୟ	55
5.21.6	ଶିକ୍ଷା	55
5.21.7	ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସ୍ଥିତି	56

@ସଂିଦ	ahd	_ଂଂ
@ସଂିଦ-6	i ĩciRK _bia _ePik^ũũ~iR^ũ	57
6.1	C_Kĩ	57
6.1.1	ପ୍ରଭାବ ଚିହ୍ନଟ ପାଇଁ ଢାଞ୍ଚା ଏବଂ ଆଭିମୁଖ୍ୟ	57
6.1.2	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବର ଶ୍ରେଣୀକରଣ	58
6.2	ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ଚକ୍ରର ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପ୍ରଭାବର ବର୍ଣ୍ଣନା	58
6.3	ସାମୁଦାୟିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ବିପଦ	59
6.4	ଜୀବିକା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଉପର ପ୍ରଭାବ	59
6.5	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଜମି ମାଲିକାନା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ	59
6.6	@^ĩ PZ RiZũ/ R^RiZũ_eũũeu ũj C [ũũbcj ũ^ũ	60
6.7	bũMPĩũĩ KhũgũKci^ũ C_ũe _bia	61
6.8	^eũgũũ Mũũũ C_ũe _bia	61
6.9	R^RiZũ_ĩ w	62
6.10	fũwbũK _ĩ w	62
6.11	ପରିବହନ ଓ ଗମନାଗମନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ	63
6.12	ପ୍ରାଣୀ ପାଳନ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ	63
6.13	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା	64
6.14	କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନାର ନିଷ୍ପତ୍ତି	66
6.14.1	ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନଙ୍କର ଧାରଣା ଏବଂ ସାଧାରଣ ଭାବନା	67
6.14.2	ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ସମର୍ଥନ	68
6.14.3	ସମସ୍ୟା ହିତ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	69
6.14.4	ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗ	69
6.14.5	ସାଧାରଣ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି	69
6.14.6	ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ଅର୍ଥନୀତି	70
6.15	_ÉiaZ i ĩciRK _bia _ePik^ũũ~iR^ũ_ũũũũũ @UKk	71
@ସଂିଦ-7	ଲାଭ-କ୍ଷତି ବିଶ୍ଳେଷଣ ଓ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ସୁପାରିଶ	72

@sid	ahd	_Àú
7.1	C_Kic	72
7.2	_Kle i icíRK fib-I Zò	73
7.2.1	ଜମି ଏବଂ ମାଲିକାନା ଅଧିକାରର କ୍ଷତି	73
7.2.2	ଜୀବିକା ଏବଂ ଆୟ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ	73
7.2.3	କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପର୍କର ବଞ୍ଚନ	73
7.2.4	ମାନସିକ ଏବଂ ଭାବପ୍ରବଣ ଚାପ	73
7.2.5	ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଧାରଣା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ	74
7.2.6	ସାମାଜିକ ବିପଦ ପ୍ରତି ବର୍ଦ୍ଧିତ ଦୁର୍ବଳତା	74
7.2.7	ସଂକ୍ରମଣାତ୍ମକ ସମାୟୋଜନ ଏବଂ ଅନୁକୂଳନ	74
7.3	ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ	74
7.4	କମ୍ ବିଶ୍ୱାସିତ ବିକଳ ଏବଂ ଜମିର ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା	75
7.5	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ତୀବ୍ରତା	75
7.6	ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଲାଭକୁ ସଂକ୍ରମିତ କରିବା	75
7.7	ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ସୁପାରିଶ	75
7.8	ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସୁପାରିଶ	77

_egÁ

_egÁ -1 I Wpú i eKieu am`ò

_egÁ -2 _Kl _biaZ Mic MIVKe i `k ^Kj ú

_egÁ -3 ùK | abZ ùMúÁú @ùfiP^ú I _eáie i ùbè ùKúZK ` ùUúMá` p

_egÁ -4 କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନାବଳି

_egÁ -5 Mici`i úe \_Kl \_biaZ \_eáie MIVKe \_ú`y

i ðeYú ZúfKú

ସାରଣୀ	ବିଷୟ
i ðeYú 2.1	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଦଳର ସଭ୍ୟ ମାନଙ୍କର ବିବରଣୀ
i ðeYú 3.1	ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମି ପରିମାଣ
i ðeYú 3.2	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଙ୍କ ଜମି ବ୍ୟବହାର ଢାଞ୍ଚା (ଏକରରେ)
i ðeYú 3.3	ଜମି ମାଲିକାନାରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ
i ðeYú 3.4	RúZòj i ðaùe ଜମି ବଣ୍ଟନ
i ðeYú 3.5	_Kl _biaZ Mícùe [ðùbðbòcò
i ðeYú 3.6	_Kl @Pké [ðùMícÉuid @^Áù^
i ðeYú 3.7	ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଂଚଳରେ ଥିବା ବିକ୍ରୟ ଏବଂ ସେବା କେନ୍ଦ୍ର
i ðeYú 5.1	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲର ଜନସାଂଖ୍ୟିକ ସ୍ଥିତି
i ðeYú 5.2	_Kl _biaZ _eðùe @Kie I fivú^éúZ
i ðeYú 5.3	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ଅନୁଯାୟୀ ଲିଙ୍ଗଭିତ୍ତିକ ଓ ବୈବାହିକ ସ୍ଥିତି
i ðeYú 5.4	_Kl _biaZ ayqçú^ue]cú^é ðe ugYúKeY
i ðeYú 5.5	ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଜାତି ଗଠନର ବିବରଣୀ
i ðeYú 5.6	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ପରିବାର ଆକାର
i ðeYú 5.7	ପରିବାରର ପ୍ରକାର
i ðeYú 5.8	_Kl _biaZ _eðùe cLý
i ðeYú 5.9	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଶିକ୍ଷା ସ୍ଥିତି
i ðeYú 5.10	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ମୁଖ୍ୟ ବୃତ୍ତି
i ðeYú 5.11	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଆୟର ବିବରଣୀ
i ðeYú 5.12	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ପରିସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ବ୍ୟବହାରୀ ସାମଗ୍ରୀ
i ðeYú 5.13	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ମାସିକ ହାରାହାରି ବ୍ୟୟ
i ðeYú 5.14	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ରଣ ବିବରଣୀ
i ðeYú 5.15	ବାସସ୍ଥାନର ଅବସ୍ଥା
i ðeYú 5.16	ସର୍ବସାଧାରଣ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ପ୍ରାପ୍ତି
i ðeYú 5.17	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସ୍ଥିତି
i ðeYú 5.18	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ନିରାଶ୍ରୟ ପରିବାର
i ðeYú 5.19	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ କୋଇଡା ତହସିଲରେ ଜମିର ବ୍ୟବହାର ପ୍ରକାର
i ðeYú 5.20	_Kl @Pké [ðùi ðicúRK I i úÁZK @^Áù^
i ðeYú 5.21	i ual Y Keú~úA [ðù@Y _biaZ _eðùe R^i ðLyú i µKZ Z[y
i ðeYú 5.22	ଅଣପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ବୃତ୍ତି
i ðeYú 5.23	ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନଙ୍କର ଆୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ସ୍ଥିତି

ସାରଣୀ	ବିଷୟ
i ïeYü 5.24	ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନଙ୍କର ହାରାହାରି ମାସିକ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)
i ïeYü 5.25	@Y_ bïaZ _eñïee RïZïj ï ïaùe abïMïKeY
i ïeYü 5.26	@Y_ bïaZ _eñïee @ïKïe I fïw @^ê ïZ
i ïeYü 5.27	@Y_ bïaZ ùfïKcï^ue adi I fïw @^ê ïdï ùgYïKeY Gaïùaaïj K Z[y
i ïeYü 5.28	ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଧର୍ମ ବିଶ୍ଳେଷଣ
i ïeYü 5.29	ଅଣପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ମୁଖ୍ୟବ୍ୟକ୍ତି
i ïeYü 5.30	ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଶିକ୍ଷାଗତ ସ୍ଥିତି
i ïeYü 5.31	ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅବସ୍ଥା
i ïeYü 6.1	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବର ଶ୍ରେଣୀକରଣ
i ïeYü 6.2	bçì@]Mj Ye i ïcïRK _bïa aùghY
i ïeYü 6.3	RïaKïRï I ଭିତ୍ତିଭୂମି C_ùe i ïcïRK _bïae aùghY
i ïeYü 6.4	ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ପରିଚାଳିତ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା ଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ
i ïeYü 6.5	ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଭାବିତ ଏବଂ ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରତି ଧାରଣା
i ïeYü 6.5	ଯାଜପୁର ତହସିଲର ଜମି ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଫସଲ ଖସଡ଼ା
i ïeYü 6.6	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ

PZâZüfKü

- PZâ1.1 ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ମାଣ ସ୍ଥଳ
- PZâ2.1 ଅଧ୍ୟୟନର ମାର୍ଗ ଓ ପଦ୍ଧତିର ସୋପାନ
- PZâ3.1 ପ୍ରଭାବିତ ଅଂତଳ ମାନଚିତ୍ର
- PZâ5.1 ଜାତି ଗଠନ
- PZâ5.2 ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ବୃତ୍ତି
- PZâ5.3 ପାରିବାରିକ ବ୍ୟୟର ଢାଞ୍ଚା
- PZâ6.1 ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସାରାଂଶ

୧. ପ୍ରକଳ୍ପ ନାମ : ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ଡି.ଏମ୍.ଏଫ୍. ପାଣି ଅଧୀନରେ "୦/୧୦୦ କି: ମି: ରୁ ୮/୧୦୦ କି:ମି: ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ କୋଇଡା ଗ୍ରାମରୁ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମ୍ପର୍କିତ ଅଧ୍ୟୟନ

୧.୧. ପ୍ରକଳ୍ପର ପୃଷ୍ଠଭୂମି

ଓଡ଼ିଶାର ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲ ଏହାର ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ, ଶିଳ୍ପ ଏବଂ ପରିବହନ ମାର୍ଗ ଯୋଗୁଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ବର୍ତ୍ତମାନ, କୋଇଡାର ମୁଖ୍ୟ ଜନବସତିରେ ବିଶେଷକରି ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ପରିବହନକାରୀ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରବଳ ଯାତାୟାତର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଛନ୍ତି । ଏହା ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଗ୍ରାମିକ ଜାମ୍, ସୁରକ୍ଷା ସମସ୍ୟା ଏବଂ ପ୍ରଦୂଷଣ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ଏହି ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ପାଇଁ, ଜନବସତିଠାରୁ ଯାନବାହାନକୁ ଦୂରେଇ ରଖିବା ପାଇଁ ଏକ ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ଯୋଜନା କରାଯାଇଛି । ନୂତନ ରାସ୍ତା ଭିଡ଼ ହ୍ରାସ କରିବ, ଅଞ୍ଚଳକୁ ବାସିନ୍ଦା ଏବଂ ପଦଯାତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷିତ କରିବ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଏବଂ ପରିବେଶଗତ ସମସ୍ୟାକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ସହିତ ପରିବହନରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି ।

୨. ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପ

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ କୋଇଡା ଗ୍ରାମରୁ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମିର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅଧିଗ୍ରହଣ "ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ଫାଉଣ୍ଡେସନ (DMF) ପାଣି ଅଧୀନରେ ୦/୧୦୦ କିଲୋମିଟରରୁ ୮/୧୦୦ କିଲୋମିଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ" ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରାଥମିକ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଏକ ଦକ୍ଷ, ନିରାପଦ ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ରାସ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରିବା, ଯାହା ଆଞ୍ଚଳିକ ସଂଯୋଗୀକରଣକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଓ କୋଇଡା ସହରାଂଚଳ ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରାମିକ ଭିଡ଼ ହ୍ରାସ କରିବା ଏବଂ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅର୍ଥନୈତିକ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଯାତାୟାତ କରିବାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ।

କୋଇଡା ହେଉଛି ଏକ ଖଣି- ଅଞ୍ଚଳ ଯାହା ମଧ୍ୟରେ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ପରିବହନ କରୁଥିବା ଭାରୀ ଗ୍ରାମ ସମେତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯାନବାହାନ ସବୁ ଚଳାଚଳ କରେ । ବିଦ୍ୟମାନ ରାସ୍ତା ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଦେଇ ଗତି କରେ, ଯାହା ଫଳରେ ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ଚିନ୍ତା, ପରିବହନରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ଗ୍ରାମ ଭିତ୍ତିଭୂମିର କ୍ଷୟ ଘଟେ । ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ଜନବସତି କ୍ଷେତ୍ର ବାହାରେ ଭାରୀ ଯାତାୟାତକୁ ପୁନଃପଥ ଦେଇ ଏହି ସମସ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସମାଧାନ କରିବ । ଏହି ସମସ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନ ରଖାଯାଇପାରେ କି :

- ବିଶେଷକରି ପଦଯାତ୍ରୀ, ସ୍କୁଲ ଯାଉଥିବା ପିଲା ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦୁର୍ଘଟଣାର ବିପଦକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ।
- ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ରୁତ ଗତିକୁ ସହଜ କରିବା, ଯାହା ଖଣି କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ବ୍ୟବସାୟ ।
- ଘନ ଜନବହୁଳ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଭାରୀ ଯାନବାହାନ ଚଳାଚଳକୁ ଦୂରେଇ ରଖିବା ।
- ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ର, ବଜାର ଏବଂ ସେବା ସୁବିଧା ସହିତ ସଂଯୋଗକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନୀୟ ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧିରେ ସାହାଯ୍ୟ ମିଳିଥାଏ ।
- ଜରୁରୀକାଳୀନ ସେବା, ସାଧାରଣ ପରିବହନ ଏବଂ ଦୁର୍ଗମ ଅଞ୍ଚଳକୁ ପ୍ରଶାସନିକ ପ୍ରବେଶର ଶୀଘ୍ର ସୁବିଧାପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ।

୩. ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ

ପ୍ରସ୍ତାବିତ କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ଓଡ଼ିଶାର ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲର କୋଇଡା (କୋଇରା) ମୁଖ୍ୟ ସହରାଞ୍ଚଳରେ ଗ୍ରାମିକକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା କରାଯାଇଛି । କୋଇଡା ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଖଣିଜ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, ଯେଉଁଠାରେ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ବୋଝେଇ ଭାରୀ ଯାନବାହାନଗୁଡ଼ିକ ଘନବସତି ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟଦେଇ ଯାତାୟାତ କରୁଥିବାରୁ ଗୁରୁତର ଗ୍ରାମିକ ଓ ସୁରକ୍ଷା ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ଏହା ସମୁଦ୍ର ପତନଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୫୯୦ ମିଟର ଉଚ୍ଚତାରେ ଅବସ୍ଥିତ । ବହୁ ପରିମାଣର ଯାନବାହାନ ଚଳାଚଳ ଯୋଗୁ ସହରର ବିଦ୍ୟମାନ ରାସ୍ତାରେ ବାରମ୍ବାର ଗ୍ରାମିକ ଭିଡ଼ ହୋଇଥାଏ । ବାଇପାସ ହେଉଛି ଏମିତି ଏକ ରାସ୍ତା, ଯାହା ନିର୍ମାଣ ଅଂତଳର ମଧ୍ୟଭାଗ ଦେଇ ନ ଯାଇ ସହରର ଚାରିପାଖ ଅର୍ଥାତ ବାହ୍ୟଭାଗ ଦେଇ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥାଏ ଏପରି ପଥଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ ସହର କେନ୍ଦ୍ରରେ ଯାତାୟାତ ଜାମ କମାଇବା, ସୁରକ୍ଷା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଏବଂ ସହର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିବା ଯାନବାହନମାନଙ୍କୁ ସହଜ ଭାବେ ଗତି କରିବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଉନ୍ନତ କରାଯାଇଥାଏ ।

୪. ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ର

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଜମି ମଧ୍ୟରୁ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ କୋଇଡା ତହସିଲର କୋଇଡା ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରାୟ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

୫. ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନର ପରୀକ୍ଷା

ବର୍ତ୍ତମାନର ବାଇପାସ ପ୍ରକଳ୍ପର ସ୍ଥାନକୁ ସବୁଠାରୁ ସମ୍ଭବ ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରାଥମିକ ଭାବରେ ସରକାରୀ ଜମି ବ୍ୟବହାର କରିବା ସମୟରେ କେବଳ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମିର ସର୍ବନିମ୍ନ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ଅନ୍ୟ ବିକଳ୍ପ ତୁଳନାରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ସାମାଜିକ ଏବଂ ପରିବେଶଗତ ପ୍ରଭାବ ପ୍ରଦାନ କରେ । ବିସ୍ଥାପନକୁ କମ କରି ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ପରିବେଶଗତ କ୍ଷତିକୁ ଏଡାଇ,

ମନୋନୀତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିକାଶ ଏବଂ ପରିବେଶଗତ ସ୍ୱାର୍ଥର ସୁରକ୍ଷା ମଧ୍ୟରେ ସନ୍ତୁଳନ ରକ୍ଷା କରିବ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଏ ।

୬. ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲର କୋଇଡା ଗ୍ରାମରୁ କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା (୦.୦୦ କିମି ରୁ ୮.୦୦ କିମି) ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ପ୍ରସ୍ତାବ ସ୍ଥାନୀୟ ଜନସମୁଦାୟ ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ । ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ପ୍ରମୁଖ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି ।

୬.୧ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ

କୋଇଡା ବାଇପାସ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିର୍ମାଣ ଓ ସ୍ଥାପନା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଧୂଳି, ଧୂଆଁ ଓ ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦୂଷଣ ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ଏହା ପ୍ରକଳ୍ପ ସୀମାରେ ବସୁଥିବା ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ଅସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ବିଶେଷକରି, ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣରେ ନିକଟସ୍ଥ ଲୋକମାନେ ଶ୍ୱାସ ଜନିତ ସମସ୍ୟାରେ ପଡ଼ି ପାରନ୍ତି ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସମାଧାନ ଉପାୟ

- ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀ ବୋହାଣ କାରୀ ଯାନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବିକଳ ରାସ୍ତା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ।
- ସାମଗ୍ରୀ ବୋହାଣ କାରୀ ଯାନର ଗତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା, ସୁଚନା-ଚିହ୍ନ (signage) ଏବଂ ସଡ଼କ ଚିହ୍ନଟିକା (markings) ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ।
- ଧୂଳି ହ୍ରାସ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ ସ୍ତୁପ ଓ ନିର୍ମାଣ ସ୍ଥଳରେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ପାଣି ଛିଟାଇବା ।

୬.୨ ଜୀବିକା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଉପରେ ପ୍ରଭାବ

ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର (PAFs) ମାନଙ୍କର ଜୀବିକାର ପ୍ରମୁଖ ଆଧାର ସେବା ଓ ଦିନମଜୁରି । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ଚାଷୀ ପରିବାରମାନଙ୍କ ଜମି ହ୍ରାସ ହେବାରୁ କୃଷିଜୀବିକା ଅଳ୍ପ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେବ । ଏହା ସହିତ, ପ୍ରକଳ୍ପ ନୂଆ ବ୍ୟବସାୟ, ସ୍ଥାନୀୟ ଦୋକାନ, ଚାନ୍ଦଘର, ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ, ପରିବହନ ସେବା ଇତ୍ୟାଦି ସୃଷ୍ଟିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ଏଗୁଡ଼ିକରୁ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ଓ ସ୍ଥିର ଜୀବିକା ସୃଷ୍ଟି ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସମାଧାନ ଉପାୟ

- ପ୍ରକଳ୍ପରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବାରେ ପ୍ରାଥମିକତା ।
- ଯୁବମାନଙ୍କ ପାଇଁ କୌଶଳ ବିକାଶ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ।
- କୃଷି ଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅଣକୃଷି କ୍ଷେତ୍ରକୁ କ୍ରମେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ।
- ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ, ସ୍ଥାନୀୟ କୌଶଳୀଙ୍କୁ ସ୍ୱୟଂରୋଜଗାରୀ କରିବା ।

୬.୩ ପ୍ରଭାବିତ ଜମିମାଲିକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବ

ମୋଟ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବ, ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ କୃଷିଜମି ଓ ପଡିତ (barren land) ଅଟେ । RFCTLARR Act, ୨୦୧୩ ଅନୁସାରେ ବଜାର ମୂଲ୍ୟରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟରେ ଜମି କ୍ଷତିପୂରଣ ମିଳିବ । ଏହି ଟଙ୍କାକୁ ସୁଚିତ୍ରିତ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରମାନଙ୍କ ଜୀବନମାନ ଉନ୍ନତି ପାଇପାରେ ।

ପ୍ରଭାବିତ ସମାଧାନ ଉପାୟ

- ବଜାର ମୂଲ୍ୟରୁ ଅଧିକ ଦରରେ ନଗଦ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା ।
- ଅଣ-ଚାଷପୋଯୋଗୀ ଜମିର ଆର୍ଥିକ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ ବଳିଥିବା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ।
- ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ପାଇଁ ବିଶେଷ ଜୀବିକା ପୁନଃ-ସ୍ଥାପନ ଯୋଜନା ।
- ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର କୌଶଳୀ/ଶିକ୍ଷିତଙ୍କୁ ପ୍ରାଥମିକତାରେ କାମରେ ନିଯୁକ୍ତି ।

୬.୪ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଓ ଜନଜାତି ପରିବାରଙ୍କ ଜମି କ୍ଷତି

ଜୀବିକା ଉପରେ ସିଧାସଳଖ ପ୍ରଭାବ ସର୍ବନିମ୍ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ, ସମ୍ପତ୍ତି ଭାବରେ ଜମିର ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇପାରେ ।

ପ୍ରଭାବିତ ପ୍ରଶମନ ପଦକ୍ଷେପ

- ପରିବାରର ପସନ୍ଦ ଅନୁଯାୟୀ ଜମି ପାଇଁ ଜମି କ୍ଷତିପୂରଣ କିମ୍ବା ସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟର ବିକଳ୍ପ ଉତ୍ପାଦନକ୍ଷମ ତୁ-ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।
- ନିଯୁକ୍ତି ଏବଂ ଲାଭ-ବାଣ୍ଟିବା ସୁଯୋଗରେ SC/ST ପରିବାର ପାଇଁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ପ୍ରବେଶ ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ।
- ତାଲିମ, ଭିଡିଭୁମି ସହାୟତା ଏବଂ ସାମାଜିକ ବିକାଶ ଯୋଜନା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ କର୍ପୋରେଟ୍ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱ (CSR) ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପାଇଁ ଏହି ପରିବାରଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରନ୍ତୁ ।

୬.୫ ଭାଗଚାଷୀ ଓ କୃଷି ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବ

ଭାଗଚାଷୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇ ନ ଥିଲା, କାରଣ ଜମି ମାଲିକମାନେ ଏପରି ସୂଚନା ଦେବାକୁ ଅନିଚ୍ଛୁକ ଥିଲେ । ଅସ୍ଥାୟୀ ଏବଂ ଅଣପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିବାରୁ ଭାଗଚାଷୀମାନେ ଏକ ଦୁର୍ବଳ ଗୋଷ୍ଠୀ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । କୃଷି ଶ୍ରମିକ, ଯେଉଁମାନେ ଅଧିକାଂଶ ଭୂମିହୀନ କିମ୍ବା ସୀମାନ୍ତ ପରିବାରର, ସୀମିତ ଏବଂ ଅନିଶ୍ଚିତ ଆୟ ଉତ୍ପାଦନ ଯୋଗୁଁ ମଧ୍ୟ ବିପଦରେ ଅଛନ୍ତି ।

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସେମାନଙ୍କୁ ସିଧାସଳଖ ବିସ୍ଥାପିତ କରିନପାରେ, ହ୍ରାସ ପାଇଥିବା କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସେମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ । ତଥାପି, ନିର୍ମାଣ-ସମ୍ପର୍କୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସହାୟକ ବ୍ୟବସାୟ ମାଧ୍ୟମରେ ନୂତନ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରଶମନ ପଦକ୍ଷେପ

- ଯେଉଁଠାରେ ସମ୍ଭବ ସେଠାରେ ଭାଗଚାଷୀ ଏବଂ କୃଷି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକଳ୍ପ-ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଚାକିରି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।
- ସେମାନଙ୍କ ଜୀବିକା ଆଧାରକୁ ବିବିଧ କରିବା ପାଇଁ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ଏବଂ ବୃତ୍ତିଗତ ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଚାଳନା କରନ୍ତୁ ।
- କ୍ଷୁଦ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗ ପାଇଁ ରାଶି ଏବଂ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ସହାୟତା ପାଇଁ ପ୍ରବେଶକୁ ସୁଗମ କରନ୍ତୁ ।
- ଜୀବିକା ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଯୋଜନାରେ ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି କରନ୍ତୁ ।

୬.୬ ନିରାଶ୍ରୟ ଓ ଦୁର୍ବଳ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ

ବିପିଏଲ୍ ପରିବାର, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଜନଜାତି ଏବଂ ମହିଳା ମୁଖ୍ୟ ପରିବାର ଭଳି ଦୁର୍ବଳ ଗୋଷ୍ଠୀ ସେମାନଙ୍କର ସାମିତ ସମ୍ପତ୍ତି ଆଧାର ଏବଂ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ରଣର ଅଭାବ ହେତୁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରୁ ଆର୍ଥିକ କଷ୍ଟର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି । ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସହାୟତା ବିନା, ସେମାନେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟରେ ଗଭୀରକୁ ଖସିପାରନ୍ତି ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରଶମନ ପଦକ୍ଷେପ

- ସମସ୍ତ ଦୁର୍ବଳ ପରିବାରକୁ ଚିହ୍ନଟ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ CSR ଏବଂ ସାମାଜିକ କଲ୍ୟାଣ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଲାଭ ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ନିୟୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।
- ଉଚ୍ଚ-ଆୟ ଚାକିରି ପାଇବା ପାଇଁ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ତାଲିମ ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ଜୀବିକା ନିର୍ବାହରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି ରୋକିବା ପାଇଁ ଆଗୁଆ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ।
- ସାମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ଜୀବିକା ସହାୟତା ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦିଅନ୍ତୁ, ବିଶେଷକରି ମହିଳା ଏବଂ ଆଦିବାସୀଙ୍କ ପାଇଁ, ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନଜନକ ଜୀବନଯାପନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିବ ।

୬.୭ ଆଦିବାସୀ ସମସ୍ୟା

କୋଇଡାରେ, ଆଦିବାସୀ ଲୋକମାନେ ଦୃଢ଼ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ପାରମ୍ପରିକ ରୋଜଗାର ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି । ଯଦି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜମି ନିଆଯାଏ, ତେବେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ । ଏହାକୁ ଏଡାଇବା ପାଇଁ, ସରକାରୀ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରକଳ୍ପର ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ପୁନଃ-ଅଭିଧାନ ଯୋଜନା ସହିତ ଯୋଡ଼ାଯିବା ଉଚିତ ଯାହା ଦ୍ଵାରା ଆଦିବାସୀ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ଉପକୃତ ହୋଇପାରିବେ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରେ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନରେ ଉନ୍ନତି ଆସିପାରିବ ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସମାଧାନ ଉପାୟ :

- କେବଳ ଟଙ୍କା ଆକାରରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକୁ ସରକାରୀ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ଯୋଜନା ସହିତ ଯୋଡ଼ି କ୍ଷତିପୂରଣ ଦିଅନ୍ତୁ ।

- ଉତ୍ତମ ଭିଡିଭୁମି, ଜୀବିକା ନିର୍ବାହର ବିକଳ ଏବଂ ଆଦିବାସୀଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ଦକ୍ଷତା ତାଲିମ ଭଳି ବିଶେଷ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ।
- ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସହିତ ନିୟମିତ ଆଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ଏବଂ ଯୋଜନାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସାମିଲ କରି ଆଦିବାସୀ ସଂସ୍କୃତି ଏବଂ ପରମ୍ପରାକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦିଅନ୍ତୁ।

୬.୮ ଲିଙ୍ଗଗତ ସମସ୍ୟା

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ଗତିଶୀଳତାରେ ଉନ୍ନତି, ଯାତ୍ରା ସମୟ ହ୍ରାସ ଏବଂ ବଜାର ପ୍ରବେଶ ବୃଦ୍ଧି କରି ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସକାରାତ୍ମକ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି। ଏହା ମହିଳାମାନଙ୍କର ଆୟ ସୃଷ୍ଟିକାରୀ ସୁଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରେ, ପରିବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣରେ ଅଧିକ ଅଂଶଗ୍ରହଣକୁ ସମ୍ଭବ କରିପାରେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିପାରିବ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରଶମନ ପଦକ୍ଷେପ

- CSR ଏବଂ ରଣ-ଭିତ୍ତିକ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପାଇଁ ମହିଳା-ମୁଖ୍ୟ ପରିବାରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ।
- ପ୍ରକଳ୍ପ-ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ନିୟୁତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ।
- ନିୟୁତ୍ତି ଏବଂ ଉଦ୍ୟୋଗୀତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦକ୍ଷତା ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ।
- ଜୀବିକା ନିର୍ବାହରେ ବାଧା ଏଡାଇବା ପାଇଁ ସମୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ।
- ମହିଳାମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ-ସ୍ତରୀୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରନ୍ତୁ।

୬.୯ ପରିବହନ ଏବଂ ଟ୍ରାଫିକ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ

ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ, ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ଉପକରଣ ବହନ କରୁଥିବା ଭାରୀ ଯାନବାହାନର ଗତିବିଧି ଯଥେଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ। ଏହା ସ୍ଥାନୀୟ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଭିଡ଼, ସୁରକ୍ଷା ବିପଦ ଏବଂ ଅସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରଶମନ ପଦକ୍ଷେପ

- ଅଣ-ଭିଡ଼ ଘଣ୍ଟା ସମୟରେ ଯାନବାହାନ ଚଳାଚଳ ସୁଚୀବଦ୍ଧ କରନ୍ତୁ।
- ଗତି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ଟ୍ରାଫିକ୍ ମାର୍ଶାଳ ଏବଂ ସାଇନେଜ୍ ନିୟୋଜିତ କରନ୍ତୁ।
- ନିର୍ମାଣ ଯାନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡର କଡ଼ା ଅନୁପାଳନ ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ।

୬.୧୦ ପ୍ରାଣୀପାଳନ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ

ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯୋଗୁଁ ଚାରଣ ଭୂମି ହ୍ରାସ ସମ୍ପର୍କରେ କେନ୍ଦ୍ରିତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନାରେ ଚିନ୍ତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ଏହା ପଶୁପାଳନ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ପରିବାରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରଶମନ ପଦକ୍ଷେପ

- ବିକଳ ଚାରଣ ସ୍ଥାନ ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ବିକାଶ।
- ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ପାଇଁ ପଶୁଚିକିତ୍ସା ସହାୟତା ଏବଂ ଚାରା ଯୋଗାଣ ଯୋଜନା ପ୍ରଦାନ।
- ପଶୁପାଳନ ଉପରେ ଅତ୍ୟଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳ ପରିବାର ପାଇଁ ଜୀବିକା ବିବିଧତାକୁ ସୁଗମ କରିବା।

୭. ଆଇନଗତ ନିୟମ ଏବଂ ନୀତି

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରି ଏକ ଭିଡିଭୁମି ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ | ଏଥିପାଇଁ ଜମି ହରାଉଥିବା ଏବଂ ବିସ୍ଥାପିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିକୂଳ ଜୀବିକା ଏବଂ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଶିକାର ହେଉଛନ୍ତି। ଆର.ଏଫ୍.ସି.ଟି.ଏଲ.ଏ.ଆର.ଆର. (RTFCTLARR) ଅଧିନିୟମ, ୨୦୧୩ ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଏତେ ସୁରକ୍ଷିତ କରାଯିବ ଯେ ଉଚିତ ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅବଧିରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଯାହା ଥିଲା ତାହାଠାରୁ କମ୍ ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏକ "ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ" ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯାଇଥିଲା | ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଦେଶର ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ |

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ପୁନଃଅଧିଧାନ ଆଇନ, ୨୦୧୩ (RTFCTLAR, ୨୦୧୩) ଦ୍ଵାରା ନ୍ୟାୟଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ସ୍ଵଚ୍ଛତା ଅଧିକାର :

ଅଧିନିୟମର ଧାରା ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା :

- ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ ଜମି ହରାଉଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଉଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ।
- ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସ୍ଵଚ୍ଛ ହେବା ଉଚିତ୍ |
- ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ ବିସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପୁନଃଅଧିଧାନ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ।
- ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ପାଇଁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ବିଶୃଙ୍ଖଳା ଯେପରି କମ୍ ହେବ ସେହି ଦିଗରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ୍ |
- ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଗ୍ରାମ-ସଭା ସମେତ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ଵୟଂ ଚଳିତ ସଂସ୍ଥା ମାନଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ନିଆଯିବ।
- ପ୍ରଶମନ ଯୋଜନାକୁ ଏପରି ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ ଯେ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଂଶୀଦାର ହୋଇପାରିବେ |
- ପବ୍ଲିକ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ପାର୍ଟନରସିପ୍ (ପିପିପି) ।

୮. ଜମି ମୂଲ୍ୟାୟନ

ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଜମି ହରାଇଥିବା ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଯତ୍ନଶୀଳ ଆଣିବ, ଯଦି ଜଣେ ଚାଷ ଜମିର ଏକ ବଡ଼ ଅଂଶ ହରାଇବ ତେବେ ଏହା ତାଙ୍କ ଜୀବିକାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ । ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ କୋଇଡା ଗ୍ରାମରୁ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମି ୮ କିଲୋମିଟର କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ଏହି ରିପୋର୍ଟର ଅଧ୍ୟାୟ-୩ ରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମିର ପରିସର, ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବିକଳ୍ପ ଏବଂ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସାମାଜିକ ଏବଂ ପରିବେଶଗତ ପ୍ରଭାବକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ଭୂମି ମୂଲ୍ୟାୟନର ରୂପରେଖା ଦିଆଯାଇଛି ।

୯. ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ସ୍ଥିତି

ଯେକୌଣସି ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ବିଶ୍ଳେଷଣରେ ପରିବାର ହେଉଛି ମୌଳିକ ଏକକ ଏବଂ ତେଣୁ ଏହାର ଅର୍ଥନୀତିର ଗୁରୁତ୍ୱ । ଆୟ, ଖର୍ଚ୍ଚ, ସମ୍ପଦ, ରଣଭାର ଇତ୍ୟାଦି ପରିବାର ସ୍ତରରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଏ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପରିବାର ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ରଣଭାର ସମ୍ପର୍କିତ ସୂଚନା ଏହି ରିପୋର୍ଟର ଅଧ୍ୟାୟ-୪ (ସାରଣୀ-୪.୧୧, ୪.୧୨, ୪.୧୩ ଏବଂ ୪.୧୪) ରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ।

ଜନସଂଖ୍ୟାଗତ, ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, ଭିତ୍ତିଭୂମି, ନିଯୁକ୍ତି ପରିସ୍ଥିତି, ସମ୍ପଦାୟ ସମ୍ବଳ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ସଚେତନତା ଏବଂ ଧାରଣା ଭଳି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦିଗ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ସୂଚନା ମଧ୍ୟ ଏହି ରିପୋର୍ଟର ଅଧ୍ୟାୟ-୪ ରେ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଇଛି ।

୧୦. ଶିକ୍ଷା

ଶିକ୍ଷା, ଦକ୍ଷତା ଗଠନ ମାଧ୍ୟମରେ ବ୍ୟକ୍ତିର ସାମର୍ଥ୍ୟକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଥାଏ ଏବଂ ତାଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି ପସନ୍ଦକୁ ବଢ଼ାଇଥାଏ । ଏହା ମାନବ ପୁଞ୍ଜିର ମୂଳଦୁଆ ଅଟେ । ଏହା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଭାଗ ନେବାକୁ ସକ୍ଷମ କରେ । ଏକ ଆଧୁନିକ ସମାଜରେ ଏହା ଏକ ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ପାଲଟିଛି । ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ପ୍ରଭାବିତ ଜନସଂଖ୍ୟାର ଶିକ୍ଷା ସ୍ତର ବିଷୟରେ ସୂଚନା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅର୍ଥନୈତିକ ପୁନର୍ବାସ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା ସାରଣୀ ୪.୮ ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

୧୧. ଜୀବିକା

ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାଦ୍ୱୟନ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ସ୍ତର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିକଳ୍ପ ପୁନର୍ବାସ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ପିଏପିଙ୍କ ଜୀବିକା ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନେ କୃଷି ଏବଂ ଅଣ-କୃଷି ଉଭୟ ବୃତ୍ତିରୁ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବିକା ଅର୍ଜନ କରନ୍ତି । କୃଷି ଆଧାରିତ ବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟତଃ କୃଷି ଏବଂ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସହିତ ଜଡ଼ିତ, ଏବଂ ଅଣ-କୃଷି ବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଦରମାପ୍ରାପ୍ତ ବୃତ୍ତି, ମଜୁରୀ ଶ୍ରମ, ଉଦ୍ୟୋଗ, ହସ୍ତଶିଳ୍ପ, ସେବା ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପିତ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ଜୀବିକା ବିଷୟରେ ବିବରଣୀ ଅଧ୍ୟାୟ-୪ (ଉପ-ଶୀର୍ଷକ ନଂ. ୪.୧୫) ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

୧୨. ପାରିବାରିକ ଆୟ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ

କୋଇଡା ଗ୍ରାମର ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଆୟ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ଢାଞ୍ଚା ସେମାନଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିର ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଚିତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନ କରେ । ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନଙ୍କର ଆୟ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିବରଣୀ ଅଧ୍ୟାୟ-୫ (ସାରଣୀ ୫.୨୩ ଏବଂ ୫.୨୪) ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

୧୩. ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ

ସର୍ତ୍ତେ ରିପୋର୍ଟରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଉପରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନଙ୍କର ଖର୍ଚ୍ଚ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ, କାରଣ ସେମାନେ ଗୁରୁତର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟାରେ ପୀଡ଼ିତ ନୁହଁନ୍ତି । ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ଅଛି ଏବଂ ସମସ୍ତ ରୋଗୀଙ୍କୁ ସରକାରୀ ଡାକ୍ତରଖାନା / PHC / CHC ରେ ଚିକିତ୍ସା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ରିପୋର୍ଟରେ ଅଧ୍ୟାୟ-୫ (ସାରଣୀ ୫.୧୭) ରେ ଅଞ୍ଚଳର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସ୍ଥିତି ଏବଂ ଚିକିତ୍ସାର ବିବରଣୀ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

୧୪. ଦୁର୍ବଳତା

କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ତ୍ତେ ସମୟରେ ଏହା ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରେ ସମସ୍ତ ୬ଟି ପରିବାର ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ବର୍ଗର ଏବଂ ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୁର୍ବଳ ଓ ନିରାଶ୍ରୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଏ ।

୧୫. ଭୂମି ବ୍ୟବହାର

କୋଇଡା ତହସିଲର ଭୂମି ବ୍ୟବହାର ଢାଞ୍ଚା ମୁଖ୍ୟତଃ ଜଙ୍ଗଲ-ଭିତ୍ତିକ ଭୂବୃତ୍ତ୍ୟକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ । ମୋଟ ଭୌଗୋଳିକ କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରାୟ ୫୧.୧୦ ପ୍ରତିଶତ (୪,୯୭,୦୦୦ ହେକ୍ଟର) ଜଙ୍ଗଲ ଆଚ୍ଛାଦନ ଅଧୀନରେ ଅଛି, ଯାହା ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ପରିବେଶଗତ ସମୃଦ୍ଧିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରେ । ୨,୮୪,୦୦୦ ହେକ୍ଟର (୨୯.୨ ପ୍ରତିଶତ) ନିଚ ବୁଣା ଅଞ୍ଚଳ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରାଯାଇଥିବା କୃଷି ଜମି ଦ୍ୱିତୀୟ ବୃହତ୍ତମ ବର୍ଗ ଗଠନ କରେ, ଯାହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ କୃଷି ଏବେ ବି ସ୍ଥାନୀୟ ଅର୍ଥନୀତିରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନ ବହନ କରେ ।

୧୬. ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ପ୍ରଭାବିତ ଏବଂ ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନଙ୍କର ଧାରଣା

ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର (PAF) ଚାଷ, ଚାରଣ ଏବଂ ଛୋଟ ବ୍ୟବସାୟ ଭଳି ସେମାନଙ୍କର ପାରମ୍ପରିକ ଜୀବିକା ଉତ୍ପାଦନ ହରାଇବା ବିଷୟରେ ଗଭୀର ଚିନ୍ତା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ, ଯାହା ସହିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସମ୍ପର୍କ ବିଚ୍ଛିନ୍ନିତ୍ୱ, ପାରିବାରିକ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅର୍ଥର ଅପବ୍ୟବହାର ହେବାର ଭୟ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ସେମାନେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ସାମାଜିକ ଅଶାନ୍ତି, ଅପରାଧ, ପ୍ରଦୂଷଣ ଏବଂ ଦୁର୍ଘଟଣାରୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିପଦ ଏବଂ ବିସ୍ଥାପନ ଏବଂ ଜମି ହରାଇବା ଯୋଗୁଁ ସ୍ଥାନୀୟ ଅର୍ଥନୀତିରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ହ୍ରାସ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତିତ ଥିଲେ । ଅନେକ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ଚିକିତ୍ସା ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଚାପ-ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବାଦ ଆଶା କରନ୍ତି । ସେହି ସମୟରେ, କେତେକ ଉନ୍ନତ ରାସ୍ତା ଏବଂ ସେବା ଭଳି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପରୋକ୍ଷ ଲାଭକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ସହିତ, ସେମାନେ କ୍ଷତିପୂରଣର ଅସମାନ ବଣ୍ଟନ ବିଷୟରେ ସତର୍କ ରୁହନ୍ତି ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ପୁନଃସ୍ଥାପନ ପଦକ୍ଷେପ ଦାବି କରନ୍ତି ।

ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ପ୍ରଭାବିତ ନ ଥିବା ଲୋକମାନେ (NAPs) ଅଧିକ ଆଶାବାଦୀ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ପୋଷଣ କରନ୍ତି। ସେମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ନୂତନ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହର ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବ, ସଂଯୋଗୀକରଣ ବୃଦ୍ଧି କରିବ ଏବଂ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ସେବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବ। ଯଦିଓ ସେମାନେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଣ୍ଠିର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅପବ୍ୟବହାର ଏବଂ ପ୍ରବାସନ ଯୋଗୁଁ ବହୁଥିବା ଅପରାଧର ବିପଦ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି, ସେମାନେ ସାଧାରଣତଃ ଚାପକୁ ଅସ୍ୱାକ୍ଷୀ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ସଂଯୁକ୍ତ ରହିବେ ଏବଂ ସମୟ ସହିତ ସ୍ଥାନୀୟ ଅର୍ଥନୀତି ମଜବୁତ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରନ୍ତି। ଅନେକ ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପହଞ୍ଚିବା, ଉନ୍ନତ ବ୍ୟବସାୟିକ ସମ୍ଭାବନା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର କ୍ଷଣକ୍ଷଣ ଅସୁବିଧା ଏବଂ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ବିକାଶମୂଳକ ଲାଭ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସନ୍ତୁଳନ ଆଶା କରନ୍ତି।

୧୭.. ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ସମର୍ଥନ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନାର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ, ସେମାନେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ବେତନ ଆଧାରରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ନିଜ ଜମି ସହିତ ଭାଗ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଜଳ ଏବଂ ରହିବା ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକଟ କରିଥିଲେ ।

୧୮.. ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ମାଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ବାୟୁ, ଜଳ ଏବଂ ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦୂଷଣ ପରି ପରିବେଶ ସମସ୍ୟା ଉଭୟ ସ୍ୱଳ୍ପ ମିଆଦି ଏବଂ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏଥିସହ, ଗଛ ଓ ଚାଷଜମି ହ୍ରାସ ପାଇବା ହେତୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ପର୍ଯ୍ୟାବରଣ ଏବଂ ଜୈବ ବିବିଧତାକୁ ବ୍ୟାହତ କରିବ । ମଦ୍ୟପାନରେ ନିଶା ବୃଦ୍ଧି ହେତୁ ସାମାଜିକ ବିଶୃଙ୍ଖଳା ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଆହୁରି ବଢ଼ାଇ ଦେଇ ପାରେ ।

୧୯. ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (SIMP)

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (SIMP) ଏକ ନମନୀୟ ଉପାୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏହା ଭବିଷ୍ୟତର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ଖାପ ଖୁଆଇପାରିବ ଏବଂ ସମଗ୍ର ପ୍ରକଳ୍ପ ଅବଧିରେ ଉପଯୋଗୀ ରହିବ। ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ବାଇପାସ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ, ପ୍ରାୟ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ, ଏବଂ ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ଉଚିତ୍ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦିଆଯିବ। କ୍ଷତିପୂରଣ ନିୟମ ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁସରଣ କରିବ, ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର (PAFs) ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି (PAPs) ଦ୍ୱାରା ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବା କ୍ଷତିକୁ ମଧ୍ୟ ଭରଣ କରିବ । SIMP ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ଏବଂ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଏକ ଆନୁମାନିକ ବଜେଟ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

୨୦. ସାମାଜିକ ପଦକ୍ଷେପ

ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେକୌଣସି ବିବାଦର ସମାଧାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଆଇନଗତ ମାଲିକଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବା ଉଚିତ।

ଗ୍ରାମୀଣ ଜୀବନରେ ବୃଦ୍ଧାଗ୍ରମର ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନକ୍ଷମ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ପୌରପାଳିକାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରାଯିବା ଉଚିତ ଯାହା ଦ୍ଵାରା ସେମାନେ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ସମୟ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବାଦ ପଡ଼ିଥିବା ଏବଂ ଅନାବଶ୍ୟକ ଅନୁଭବ କରିବେ ନାହିଁ।

ପ୍ରକୃତ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ଜମି, ଯଦି ଥାଏ, ତେବେ ତାହା ମୂଳ ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯିବା ଉଚିତ।

ମହିଳା ଏବଂ ନିରାଶ୍ରୟ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ପାରମ୍ପରିକ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି / ନୂତନ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ କରି ସେମାନଙ୍କ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବଜାର ମୂଲ୍ୟର ୪ ଗୁଣ ପ୍ରାୟ ଯାହାକି ୩,୦୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ଚାକିରି ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି ।

୨୧. ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ପାଇଁ ବ୍ୟୟବରାଦ

ଉପରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଏବଂ ତଳେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଏସ.ଆଇ.ଏମ୍.ପି. ଆଧାରରେ ଏକ ବ୍ୟୟବରାଦ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ଯୋଜନା, କାରଣ ଜମି କ୍ଷତି ବାବଦରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆଇନ ଏବଂ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତୃ ପକ୍ଷଙ୍କଦ୍ଵାରା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯିବ ।

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ					
କ୍ର.ସଂ.	ବିବରଣୀ	ମାନ	ପରିମାଣ	ମୂଲ୍ୟ ହାର (ଟଙ୍କାରେ)	ପରିମାଣ (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)
1.	ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ	ଏକର	0.1000 ଏକର	30,00,000.00	3.00
2.	କୌଶଳ ବିକାଶ ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ	ବ୍ୟକ୍ତି	100 ଜଣ	3000.00	3.00
3.	କ୍ଷତିପୂରଣ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ff	ଏକର	3.00 ଏକର	1,00,000	3.00
4.	ଜଳ ଏବଂ ପରିମଳ	ଗ୍ରାମ	1 ଗ୍ରାମ	-	1.00
୫.	ଗ୍ରାମରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟ	ଗ୍ରାମ	1 ଗ୍ରାମ	-	2.00
ମୋଟ					୩୦୫୭.୮୦

ଅଧ୍ୟାୟ – ୧

ପ୍ରକଳ୍ପର ବର୍ଣ୍ଣନା

୧. ଉପକ୍ରମଣିକା ଓ ପ୍ରକଳ୍ପ ପୃଷ୍ଠଭୂମି

୧.୧ ଉପକ୍ରମଣିକା

ଓଡ଼ିଶାର ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲରେ ଅବସ୍ଥିତ କୋଇଡା ଏକ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଖଣି ଏବଂ ଶିଳ୍ପ କେନ୍ଦ୍ର, ଯାହା ଲୁହା ଖଣି, ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଏବଂ ଚୁନ ପଥର ଗଚ୍ଛିତ ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ। ଐତିହାସିକ ଭାବରେ, ଏହି ଅଞ୍ଚଳ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଆଦିବାସୀ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକର ଏକ ଅଂଶ ଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ମୁଣ୍ଡା, ଓରାଓଁ ଏବଂ ଖରିଆ ଭଳି ଆଦିବାସୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବାସ କରନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ପାରମ୍ପରିକ ଉତ୍ପାଦନ, ସଙ୍ଗୀତ ଏବଂ କର୍ମା ଏବଂ ପାଇକା ଭଳି ନୃତ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନଙ୍କର ସମୃଦ୍ଧ ସାଂସ୍କୃତିକ ଐତିହାସକୁ ସଂରକ୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି । ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି, ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରବାହ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆର୍ଥିକ ବିକାଶ ଆଣିବା ସହିତ ଅଞ୍ଚଳର ସାମାଜିକ ଏବଂ ବୃତ୍ତିଗତ ଦୃଶ୍ୟପଟକୁ ମଧ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଛି। ସାମ୍ବାହିକ ସ୍ଥାନୀୟ ବଜାର (ହାଟ) ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପାରମ୍ପରିକ କ୍ରିୟାର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କେନ୍ଦ୍ର ହୋଇ ରହିଛି, ଯାହା ପାରମ୍ପରିକ ଜୀବନଶୈଳୀକୁ ଆଧୁନିକ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ମିଶ୍ରଣ କରିଥାଏ।

କୋଇଡା ଦେଇ ଯାଉଥିବା ମୁଖ୍ୟ ରାସ୍ତାଟି ଭାରୀ ଖଣିଜ ପରିବହନ ଟ୍ରକ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଯାତାୟାତ ସହିତ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ଯାନବାହାନ ଗୁଡ଼ିକର ଯାତାୟାତ ହେବା ଫଳରେ ପ୍ରବଳ ଭିଡ଼ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଜନବସତିପୂର୍ଣ୍ଣ ବଜାର ଏବଂ ଆବାସିକ ଅଞ୍ଚଳ ଦେଇ ବଡ଼ ଯାନବାହାନ ଚଳାଚଳ ବିଶେଷକରି ପଦଯାତ୍ରୀ, ସାଇକେଲ ଚାଳକ ଏବଂ ସ୍କୁଲ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୁର୍ଘଟଣାର ଆଶଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବାର ଅନୁଭୂତ ହୋଇଥାଏ ।

୧.୨ ପ୍ରକଳ୍ପ ପୃଷ୍ଠଭୂମି

ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ଫାଉଣ୍ଡେସନ (DMF) ପାଣି ଅଧୀନରେ କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲର କୋଇଡା ଗ୍ରାମରୁ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମିର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଏହି ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (SIA) କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ବାଇପାସ କୋଇଡା ମଧ୍ୟରେ ଟ୍ରାଫିକ୍ ଭିଡ଼ କମ୍ କରିବା, ରାସ୍ତା ସୁରକ୍ଷା ଉନ୍ନତ କରିବା ଏବଂ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଖଣି, ଶିଳ୍ପ ଏବଂ ବଜାର କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଯୋଗୀକରଣ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛି । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (SIA) ଦ୍ୱାରା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଏ । ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ସାମାଜିକ-ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଏ ଏବଂ ଜୀବିକା ସୁରକ୍ଷା ଓ ଲାଭକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଶମନ ପଦକ୍ଷେପ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖାଯାଏ ।

ଏହି ଅଧିକାରୀ କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ତ୍ତେ, ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଓ ଅଂଶଗ୍ରହଣମୂଳକ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଅଟେ, ଯାହା ନିଷ୍ପତ୍ତି-ଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପାରଦର୍ଶିତା ଓ ସମୁଦାୟୀୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରେ ।

୧.୩ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ

ପ୍ରସ୍ତାବିତ କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ଓଡ଼ିଶାର ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲର କୋଇଡା (କୋଇରା) ମୁଖ୍ୟ ସହରାଞ୍ଚଳରେ ଗ୍ରାମିଣକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା କରାଯାଇଛି । କୋଇଡା ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଖଣିଜ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, ଯେଉଁଠାରେ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ବୋଝେଇ ଭାରୀ ଯାନବାହାନଗୁଡ଼ିକ ଘନବସତି ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟଦେଇ ଯାତାୟାତ କରୁଥିବାରୁ ଗୁରୁତର ଗ୍ରାମିଣ ଓ ସୁରକ୍ଷା ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ଏହା ସମୁଦ୍ର ପତ୍ତନଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୫୯୦ ମିଟର ଉଚ୍ଚତାରେ ଅବସ୍ଥିତ । ବହୁ ପରିମାଣର ଯାନବାହାନ ଚଳାଚଳ ଯୋଗୁ ସହରର ବିଦ୍ୟମାନ ରାସ୍ତାରେ ବାରମ୍ବାର ଗ୍ରାମିଣ ଭିଡ଼ ହୋଇଥାଏ । ବାଇପାସ ହେଉଛି ଏମିତି ଏକ ରାସ୍ତା, ଯାହା ନିର୍ମାଣ ଅଂଚଳର ମଧ୍ୟଭାଗ ଦେଇ ନ ଯାଇ ସହରର ଚାରିପାଖ ଅର୍ଥାତ ବାହ୍ୟଭାଗ ଦେଇ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥାଏ ଏପରି ପଥଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ ସହର କେନ୍ଦ୍ରରେ ଯାତାୟାତ ଜାମ କମାଇବା, ସୁରକ୍ଷା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଏବଂ ସହର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିବା ଯାନବାହାନମାନଙ୍କୁ ସହଜ ଭାବେ ଗତି କରିବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଚିତ୍ର - ୧.୨ : ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତାର ନିର୍ମାଣ ହେବାକୁ ଥିବା ସ୍ଥାନ

୧.୪ ପ୍ରକଳ୍ପର ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତତା

କୋଇଡା ବାଇପାସ ରୋଡ୍ ନିର୍ମାଣର ପ୍ରମୁଖ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ହେଲା :

- କୋଇଡା ଗ୍ରାମରେ ରେ ଭାରୀ ଯାନବାହନ ଯାତାୟାତ ଜନିତ ପ୍ରବଳ ଗ୍ରାଫିକ୍ ଭିଡ଼କୁ କମାଇବା ।
- ସାମଗ୍ରୀ ଓ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷିତ ଏବଂ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଗତିବିଧି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ।
- ସଡ଼କ ଦୁର୍ଘଟଣା ପ୍ରତିରୋଧ କରିବା ଏବଂ ପଦଚାରୀଙ୍କ ସୁରକ୍ଷାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ।
- ଜନବସତି ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ପରିବେଶୀୟ ଓ ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦୂଷଣକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ।
- ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧିକୁ ସହଜ କରିବା ପାଇଁ ଆଞ୍ଚଳିକ ସଡ଼କ ପରିଚାଳନାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା, ବିଶେଷକରି ଖଣିଜ କ୍ଷେତ୍ରର ଆର୍ଥିକ ବିକାଶକୁ ସହଜ କରିବା।

୧.୫ ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ:

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ କୋଇଡା ଗ୍ରାମରୁ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମିର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅଧିଗ୍ରହଣ "ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ଫାଉଣ୍ଡେସନ (DMF) ପାଣି ଅଧୀନରେ ୦/୧୦୦ କିଲୋମିଟରରୁ ୮/୧୦୦ କିଲୋମିଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ" ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରାଥମିକ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଏକ ଦକ୍ଷ, ନିରାପଦ ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ରାସ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରିବା, ଯାହା ଆଞ୍ଚଳିକ ସଂଯୋଗୀକରଣକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଓ କୋଇଡା ସହରାଂଚଳ ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରାଫିକ୍ ଭିଡ଼ ହ୍ରାସ କରିବା ଏବଂ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅର୍ଥନୈତିକ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଯାତାୟାତ କରିବାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ।

କୋଇଡା ହେଉଛି ଏକ ଖଣି- ଅଞ୍ଚଳ ଯାହା ମଧ୍ୟରେ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ପରିବହନ କରୁଥିବା ଭାରୀ ଟ୍ରକ୍ ସମେତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯାନବାହାନ ସବୁ ଚଳାଚଳ କରେ । ବିଦ୍ୟମାନ ରାସ୍ତା ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଦେଇ ଗତି କରେ, ଯାହା ଫଳରେ ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ଚିନ୍ତା, ପରିବହନରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ଗ୍ରାମ ଭିତ୍ତିଭୂମିର କ୍ଷୟ ଘଟେ । ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ଜନବସତି କ୍ଷେତ୍ର ବାହାରେ ଭାରୀ ଯାତାୟାତକୁ ପୁନଃପଥ ଦେଇ ଏହି ସମସ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସମାଧାନ କରିବ । ଏହି ସମସ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନ ରଖାଯାଇପାରେ କି :

- ବିଶେଷକରି ପଦଯାତ୍ରୀ, ସ୍କୁଲ ଯାଉଥିବା ପିଲା ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦୁର୍ଘଟଣାର ବିପଦକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ।
- ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ରୁତ ଗତିକୁ ସହଜ କରିବା, ଯାହା ଖଣି କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସାୟ।
- ଘନ ଜନବହୁଳ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଭାରୀ ଯାନବାହାନ ଚଳାଚଳକୁ ଦୂରେଇ ରଖିବା ।
- ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ର, ବଜାର ଏବଂ ସେବା ସୁବିଧା ସହିତ ସଂଯୋଗକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନୀୟ ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧିରେ ସାହାଯ୍ୟ ମିଳିଥାଏ ।
- ଜରୁରୀକାଳୀନ ସେବା, ସାଧାରଣ ପରିବହନ ଏବଂ ଦୁର୍ଗମ ଅଞ୍ଚଳକୁ ପ୍ରଶାସନିକ ପ୍ରବେଶର ଶୀଘ୍ର ସୁବିଧାପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା।

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ DMF ପାଣିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ସମନ୍ୱିତ, ଯାହା ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକରେ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଏବଂ ଜନ କଲ୍ୟାଣକୁ ଉନ୍ନତ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ । ଏହା ଏକ ସାମୂହିକ ଜନସ୍ୱାର୍ଥ ସେବା କରେ, ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରେ ଯେ ଖଣିଜ ସମ୍ପଦ ନିଷ୍ଠାସନର ଲାଭକୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବିକାଶ ଏବଂ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱରେ ପୁନଃନିବେଶ କରାଯାଏ ।

ତେଣୁ, କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା କେବଳ ଏକ ପରିବହନ ପ୍ରକଳ୍ପ ନୁହେଁ ବରଂ ଜୀବନର ଗୁଣବତ୍ତା ଉନ୍ନତ କରିବା, ଆର୍ଥିକ ସୁଯୋଗକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଏବଂ ଅଞ୍ଚଳର ବାସିନ୍ଦା, ଶ୍ରମିକ ଏବଂ ପରିବହନ ଅପରେଟରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷିତ ଏବଂ ଅଧିକ ଦକ୍ଷ ଗତିଶୀଳତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଥିବା ଏକ ରଣନୈତିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ।

୧.୬ ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନର ପରୀକ୍ଷା

ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ରୂପାନ୍ତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, କାର୍ଯ୍ୟାଦ୍ୱୟନ ସଂସ୍ଥା ବୈଷୟିକ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା, ପରିବେଶଗତ ସମ୍ବେଦନଶୀଳତା ଏବଂ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବକୁ ବିଚାର କରି ବହୁବିଧା ମାର୍ଗ ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିଥିଲା । ଏହା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ଉଚ୍ଚ ବିସ୍ଥାପନ, ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ବିପଦ ଏବଂ ବିଦ୍ୟମାନ ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ଆବାସିକ କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବାଧା ଯୋଗୁଁ କୋଇଡା ଗ୍ରାମ ଦେଇ ବିଦ୍ୟମାନ ରାସ୍ତାକୁ ପ୍ରଶସ୍ତ କରିବାର ବିକଳ୍ପକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହିପରି, ପରିବେଶଗତ ବିଭ୍ରାନ୍ତକୁ ଏଡାଇବା ଏବଂ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ବାସସ୍ଥାନକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ବୃହତ ଜଙ୍ଗଲ କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିଗ୍ରହଣ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଏକ ବିକଳ୍ପ ବାଇପାସ ସଂଯୋଜନକୁ ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ବାଇପାସ ପ୍ରକଳ୍ପର ସ୍ଥାନକୁ ସବୁଠାରୁ ସମ୍ଭବ ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରାଥମିକ ଭାବରେ ସରକାରୀ ଜମି ବ୍ୟବହାର କରିବା ସମୟରେ କେବଳ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମିର ସର୍ବନିମ୍ନ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ଅନ୍ୟ ବିକଳ୍ପ ତୁଳନାରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ସାମାଜିକ ଏବଂ ପରିବେଶଗତ ପ୍ରଭାବ ପ୍ରଦାନ କରେ । ବିସ୍ଥାପନକୁ କମ କରି ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ପରିବେଶଗତ କ୍ଷତିକୁ ଏଡାଇ, ମନୋନୀତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିକାଶ ଏବଂ ପରିବେଶଗତ ସ୍ୱାର୍ଥର ସୁରକ୍ଷା ମଧ୍ୟରେ ସନ୍ତୁଳନ ରକ୍ଷା କରିବ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଏ ।

୧.୭. ପ୍ରକଳ୍ପ ବିକାଶକାରୀ ସଂସ୍ଥାର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଓ ପରିଚାଳନା ପ୍ରଣାଳୀ

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଟି ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ମାଣ ବିଭାଗ (RWD) ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଭାବରେ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି, ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ଫାଇଣ୍ଡେସନ (DMF), ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ପାଣି ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି । DMF ଓଡ଼ିଶା ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ଫାଇଣ୍ଡେସନ ନିୟମ, ୨୦୧୫ ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ, ଯାହା କି ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଗୁଡ଼ିକର ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିକାଶ, ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ସାମାଜିକ କଲ୍ୟାଣ ଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶର ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରିଥାଏ ।

୧.୮ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନାର ଗଠନାତ୍ମକ ଢାଞ୍ଚା

ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ୪(୧) ବିଜ୍ଞପ୍ତି ସଂଖ୍ୟା RDF/LAC-SUN-0002-2025-27080/R&DM, ତାରିଖ ୨୧.୦୭.୨୦୨୫ ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରକଳ୍ପ ତେଭଲପର ଏବଂ ପ୍ରାଥମିକ

ବୈଷୟିକ ପ୍ରାଧିକରଣ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ, ରାଉରକେଲା ଡିଭିଜନଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ବିକଶିତ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଛି ।

ଯୋଜନା, କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ତଦାରଖ ପାଇଁ ପରିଚାଳନା ଗଠନାତ୍ମକ ଢାଞ୍ଚା :

- କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ, କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ବିଭାଗ, ରାଉରକେଲା:- ପ୍ରକଳ୍ପ ତେଜଲପର ଏବଂ ସାମଗ୍ରିକ ବୈଷୟିକ ଏବଂ ପ୍ରଶାସନିକ ମୁଖ୍ୟ, ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଜନା, କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ଗୁଣବତ୍ତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଦାୟୀ।
- ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଏବଂ କଲେକ୍ଟର, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼:- ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ଏବଂ RFCTLARR ଆଇନ, ୨୦୧୩ ସହିତ ଅନୁପାଳନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ନୋଡାଲ୍ କର୍ତ୍ତୃ ପକ୍ଷ
- ତହସିଲ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, କୋଇଡା:- ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ, ମାଲିକାନା ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟେସନ୍ ପାଇଁ ଦାୟୀ।

୧.୯ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣର ପର୍ଯ୍ୟାୟ

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବାଇପାସ ରାସ୍ତାର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ରମିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କରାଯିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା:

- ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧ – ସ୍ଥାନ ପ୍ରସ୍ତୁତି: ଭୂମି ସଫା କରିବା, ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଦୂର କରିବା, ଏବଂ ସ୍ଥାନ ଗ୍ରେଡିଂ।
- ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨ – ମାଟିକାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଉପ-ଭୂମି ଗଠନ: ବନ୍ଧ ବିଚ୍ଛାଦନ, ସଂକୋଚନ ଏବଂ ରାସ୍ତା ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରସ୍ତୁତି।
- ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୩ – ପୁଟପାଥ ନିର୍ମାଣ
- ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୪ – ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଗଠନ ସ୍ଥାପନ: ଡ୍ରେନେଜ୍ ସିଷ୍ଟମ୍, କଲଭର୍ଟ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ମାଣ।
- ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୫ – ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ସମାପ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟ: ରାସ୍ତା ଚିହ୍ନ ଓ ସାଇନେଜ୍ ଇତ୍ୟାଦି
- ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୬ – ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ହସ୍ତାନ୍ତର: ଗୁଣବତ୍ତା ଯାଞ୍ଚ, ତ୍ରୁଟି ସଂଶୋଧନ, ଏବଂ ସରକାରୀ ଭାବରେ ଆରମ୍ଭ ।

୧.୧୦ ପ୍ରକଳ୍ପର ମୁଖ୍ୟ ଡିଜାଇନ୍ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଏବଂ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକ

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପରେ DMF ପାଣି ଅଧୀନରେ ୦/୦୦ କିଲୋମିଟରରୁ ୮/୦୦ କିଲୋମିଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ଡିଜାଇନ୍ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ସୋଲ୍ଡର୍ ସହିତ ଏକ ଦୁଇ ଲେନ୍ କ୍ୟାରେଜେଡ୍, ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଡ୍ରେନେଜ୍ ସୁବିଧା, ରାସ୍ତାରେ ଗ୍ରାଫିକର ବିଭିନ୍ନ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଚିହ୍ନ ଓ ଫଳକ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକସ୍ଥଳେ ଗାର୍ଡରେଲ୍ ଏବଂ ପଦଯାତ୍ରୀ କ୍ରସିଂ ଭଳି ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ। ଡିଜାଇନ୍ ଯାନବାହାନ ଚଳାଚଳକୁ ସୁଗମ କରେ, ଦୁର୍ଘଟଣା ବିପଦକୁ ହ୍ରାସ କରେ ଏବଂ ଭାରୀ ଏବଂ ହାଲୁକା ଯାନବାହନ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ରାସ୍ତା ପରିମାପ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ। ମୁଖ୍ୟ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକରେ କଲଭର୍ଟ, ଆବଶ୍ୟକସ୍ଥଳେ ଛୋଟ ସେତୁ ଏବଂ ବିଦ୍ୟମାନ ରାସ୍ତା ସହିତ ସଂଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରବେଶ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସ୍ଥାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ।

୧.୧୧ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଆବଶ୍ୟକତା

ବାଇପାସର ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଜରୁରୀ ହେବା ଏଥିରେ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ସାମଗ୍ରୀ ସଂରକ୍ଷଣ ଯାତ୍ରା, ନିର୍ମାଣ ସ୍ଥାନକୁ ପ୍ରବେଶ ରାସ୍ତା ଏବଂ ପାଣି ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ଭଳି ଉପଯୋଗୀ ସଂଯୋଗ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ଅତିରିକ୍ତ ସୁବିଧାରେ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଶ୍ରମ ଶିବିର (ଯଦି ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ), ନିର୍ମାଣ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ପାଇଁ ଯାନବାହାନ ପାର୍କିଂ କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ନିଷ୍କାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ। କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସୁବିଧା, ଡ୍ରେନେଜ୍ ସିଷ୍ଟମ୍ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ସ୍ଥାପନ ସହାୟକ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ଏକ ଅଂଶ ହେବ।

୧.୧୨ କର୍ମଶକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକତା

ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ନିର୍ମାଣର ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କୁଶଳୀ ଏବଂ ଅଣ-କୁଶଳୀ ଉଭୟ ମାନବଶକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ ହେବ। ଦକ୍ଷ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଇଞ୍ଜିନିୟର, ସର୍ଭେୟର, ଭାରୀ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଅପରେଟର ଏବଂ ଗୁଣବତ୍ତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କର୍ମଚାରୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବେ, ଯେତେବେଳେ ଅଣକୁଶଳୀ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତ ଶ୍ରମ, ସ୍ଥାନ କ୍ଲିୟରାନ୍ସ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ନିୟୋଜିତ କରାଯିବ । ଶିଖର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ, କର୍ମଶକ୍ତି ୫୦-୭୦ ଜଣ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରହିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ଜୀବିକା ନିର୍ବାହର ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁଠାରେ ସମ୍ଭବ ସ୍ଥାନୀୟ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବାକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଆଯିବ ।

୧.୧୩ ପୂର୍ବ "ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ କିମ୍ବା ବୈଷୟିକ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ଅଧିକାରୀ

ସଂରକ୍ଷଣ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବୈଷୟିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ମାର୍ଗ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅଧିକାରୀଗୁଡ଼ିକରେ ବୈଷୟିକ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା, ପରିବେଶଗତ ସମ୍ବେଦନଶୀଳତା ଏବଂ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବକୁ ବିଚାର କରି ବହୁବିଧା ମାର୍ଗ ବିକଳଗୁଡ଼ିକର ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆଲୋଚନାମେଣ୍ଟ ପାଇଁ ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ବିସ୍ତୃତ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ (SIA) କରାଯାଇ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ସମ୍ଭବିତ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ଅଧିକାରୀ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଏସ.ଆଇ.ଏ.ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଛି, ଯାହା ସର୍ବନିମ୍ନ ବିସ୍ଥାପନ ଏବଂ ପରିବେଶଗତ ସମସ୍ୟାକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

୧.୧୪ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପର୍କରେ ଯଦି ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଭାବ

ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ତାହାର ବିବରଣୀ

ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପର୍କରେ ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ରିପୋର୍ଟ ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ |

୧.୧୫ ପ୍ରମୁଖ୍ୟ ଆଇନଗତ ନିୟମ ଏବଂ ନୀତି

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରି ଏକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ | ଏଥିପାଇଁ ଜମି ହରାଇଥିବା ଏବଂ ବିସ୍ଥାପିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିକୂଳ ଜୀବିକା ଏବଂ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଶିକାର ହେଉଛନ୍ତି। ଆର.ଏଫ୍.ସି.ଟି.ଏଲ.ଏ.ଆର.ଆର. (RTFCTLARR) ଅଧିନିୟମ, ୨୦୧୩ ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ଯେ

ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଏତେ ସୁରକ୍ଷିତ କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅବଧୂରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଯାହା ଥିଲା ତାହାଠାରୁ କମ୍ ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏକ "ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ" ଅଧିକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା । ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଦେଶର ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ।

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ପୁନଃଅଧିଧାନ ଆଇନ, ୨୦୧୩ (RTFCTLAR, ୨୦୧୩) ଦ୍ଵାରା ନ୍ୟାୟଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ସ୍ଵଚ୍ଛତା ଅଧିକାର :

୧୮୯୪ ର ପୂର୍ବ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମକୁ ବଦଳାଇ ଏହି ନିୟମ ଜାନୁୟାରୀ ୧, ୨୦୧୪ ରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା । ଶିଳ୍ପାୟନ, ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୁବିଧା ତଥା ସହରୀକରଣ ପାଇଁ ଜାମ୍ବୁ ଓ କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ କେନ୍ଦ୍ର ତଥା ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ଆଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଆଇନରେ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ପୁନଃ ଅଧିଧାନର ନିୟମ ମଧ୍ୟ ରହିଛି ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

- ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ ଜମି ହରାଇଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଉଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।
- ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସ୍ଵଚ୍ଛ ହେବା ଉଚିତ ।
- ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ ବିସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପୁନଃଅଧିଧାନ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ପାଇଁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ବିଶ୍ଵଜ୍ଞାନା ଯେପରି କମ୍ ହେବ ସେହି ଦିଗରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ ।
- ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଗ୍ରାମ-ସଭା ସମେତ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ଵୟଂ ଚଳିତ ସଂସ୍ଥା ମାନଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ନିଆଯିବ ।
- ପ୍ରଶମନ ଯୋଜନାକୁ ଏପରି ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ ଯେ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଂଶୀଦାର ହୋଇପାରିବେ ।
- ପବ୍ଲିକ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ ପାର୍ଟନରସିପ୍ (ପିପିପି) ।

ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ ଦଳ ଗଠନ ଏବଂ ଅଧିକାରୀ ମାର୍ଗ ଓ ପଦ୍ଧତି

୨.୧ ଉପକ୍ରମ

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପଦ୍ଧତି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଆଗ୍ରହୀ ଥିବା ସମସ୍ତ ହିତାଧିକାରୀ ଏବଂ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ସମେତ ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଜନା, ଡିଜାଇନ୍, ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସେମାନଙ୍କ ମତାମତକୁ ବିଚାର କରାଯିବ ।

ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ମାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ତଥ୍ୟର ବିସ୍ତୃତ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏସ.ଆଇ.ଏ. ଦଳ ମାଧ୍ୟମିକ ଏବଂ ପ୍ରାଥମିକ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରି ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଥିଲେ । ଦୁଇଟି ଉତ୍ସରୁ ତଥ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଦ୍ୱାରା ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ପ୍ରଭାବର ପରିମାଣର ସଠିକ୍ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇପାରିଥାଏ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ସରୁ ସଂଗୃହୀତ ଏକ ଅଣ୍ଟା ସ୍ତରୀୟ ସୂଚନା ମିଳିଥାଏ ଏବଂ ଶେଷରେ, ସର୍ବେକ୍ଷଣ, ପରାମର୍ଶ ଓ ସାକ୍ଷାତକାର ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଗୃହୀତ ପ୍ରାଥମିକ ତଥ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୁଏ ।

୨.୨ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ ଦଳ

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀ, କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରରେ ସଂଗୃହୀତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ, ଯଦିଓ ବେଳେବେଳେ ପରୋକ୍ଷ ତଥ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏଥିପାଇଁ ସର୍ତ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ମାଧ୍ୟମରେ ପରିବାର ସମ୍ପର୍କୀୟ ତଥ୍ୟ ସଂଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା ଓ ବିଶ୍ଳେଷଣ ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତମ ସର୍ତ୍ତେ ପ୍ରଶ୍ନାବଳି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଘରୋଇ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବିଶ୍ଳେଷଣ ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଧିକାରୀରେ ପୂର୍ବ ଅଭିଜ୍ଞତା ଥିବା ପେଶାଦାର ବିଶେଷଜ୍ଞ ମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ଅଧିକାରୀ ଦଳ (ସାରଣୀ-୨.୧) ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସାରଣୀ - ୨.୧ : ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଦଳର ସଭ୍ୟ ମାନଙ୍କର ବିବରଣୀ				
କ୍ର. ସଂ.	ପଦବୀ	ନାମ	ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା	ଦାୟୀତ୍ୱ
୧	ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ / ଦଳର ମୁଖ୍ୟ / ପରାମର୍ଶଦାତା	ଡକ୍ଟର ଅମୀୟ କୁମାର ବେହେରା	ଏମ୍. ଟେକ , ପି.ଏଚ୍.ଡି. (ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ)	କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଯୋଜନା, ପରୋକ୍ଷ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ, ଭାଗିଦାରୀ ମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା, ସୂଚନା ବନ୍ଧ ଓ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତି
୨	ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ	ଶ୍ରୀ ବିଦ୍ୟାଧର ମହାରଣା	ଏମ୍.ଏସ୍.ସି (ଏକ୍ସ)	ପ୍ରସ୍ତୁତି ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସାହାଯ୍ୟ, ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନବଳୀ ପରିକଳ୍ପନା, ଓ ସେମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷଣ, ଗ୍ରାମ ମାନଙ୍କରେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା / ପି, ଆର. ଏ. ପରିଚାଳନା ଏବଂ ତଥ୍ୟ ବୈଧକରଣ
୩	ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ	ଇଂ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ପାଲକରାୟ	ଏମ୍. ଟେକ	
୪	ସୁପର ଭାଇଜର / କ୍ଷେତ୍ର ସଂଯୋଜକ	ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟବ୍ରତ ବେହେରା	ଏମ୍.ଏସ୍.ସି.	କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଯୋଜନା ଏଫ୍. ଜି. ଡି. ତଥ୍ୟ, ବୈଧକରଣ ଓ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ସାହାଯ୍ୟ
		ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟେଶ କୁମାର ପ୍ରଧାନ	ବି.ଏ.	
୫	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ	ଶ୍ରୀ ରମାକାନ୍ତ ମିଶ୍ର	ବି.ଏ.	କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ, କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା / ପି. ଆର.ଏ. ଆୟୋଜନ, ଭାଗିଦାରୀଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା ଓ ପରାମର୍ଶ
୬	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ	ଅଜିତା ଭବାନୀ	ଏମ୍. କମ	ତଥ୍ୟ ପ୍ରବେଶ ଓ ବିଶ୍ଳେଷଣ, ରିପୋର୍ଟ ଟାଇପିଙ୍ଗ
୯	କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଅପରେଟର	ମୋନାଲି ମନିଦୀପା ଦାସ	ଏମ୍. କମ	
୧୦	କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଅପରେଟର ଓ ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣକାରୀ	ଶ୍ରୀ ଭୁବେଶ ପଟ୍ଟନାୟକ	ବି.ଏ.	

ପ୍ରସ୍ତାବିତ "କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା" ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣକୁ ନେଇ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ କରିବାକୁ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲର କୋଇଡା ଗ୍ରାମରେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ବିକାଶମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ସାମାଜିକ, ସାଂସ୍କୃତିକ, ଅର୍ଥନୈତିକ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ହେଉଥିବା ପ୍ରଭାବ ଉପରେ ଏସ. ଆଇ.ଏ ଟିମ୍ ଆକଳନ କରିଛି ଯାହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ସାମାଜିକ ଗତିଶୀଳତା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନ ଅବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଭୟ ଗୁଣାତ୍ମକ ଏବଂ ପରିମାଣିକ ତଥ୍ୟ ଆକଳନ କରିବାକୁ ମିଶ୍ରିତ ପଦ୍ଧତି ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

୨.୩ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ମାର୍ଗ ଓ ପଦ୍ଧତି

୨.୩.୧ ମାର୍ଗ:

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ମୂଲ୍ୟାୟନରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ପରିସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ସହିତ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଦ୍ୱାରା ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ଯେହେତୁ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ବିସ୍ଥାପନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅଛି, ଏଣୁ ଏଥିପାଇଁ ଏକ ପୁନର୍ବୀକ୍ଷା ଯୋଜନାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହି ଅଧିକାରୀ ଉଭୟ ପରୋକ୍ଷ ଓ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ତଥ୍ୟାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକ ଜନଗଣନା ସର୍ଭେ,

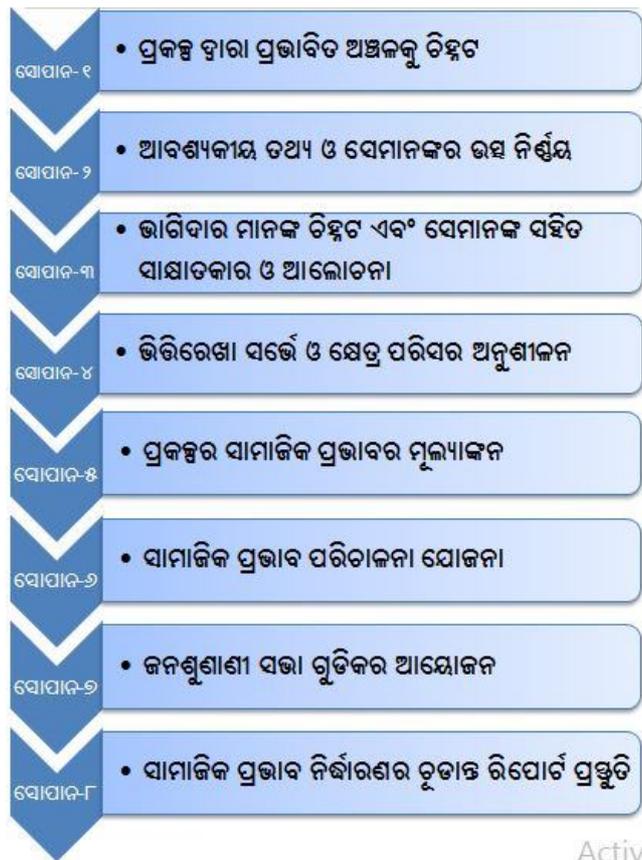
ଗୋଷ୍ଠୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସ୍ତରୀୟ ସର୍ବେକ୍ଷଣ, ସର୍ବସାଧାରଣ ଅଂଶୀଦାର ପଦ୍ଧତି ଓ ଡେସ୍କଟପ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରରେ ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ବିଧିମାନ୍ୟ କରିବାରେ ପରୋକ୍ଷ ତଥ୍ୟ (secondary data) ସହାୟକ ହୋଇଥିଲା ।

ଅଧ୍ୟୟନରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି

- ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଂଚଳର ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଭିତ୍ତିରେଖା ତଥ୍ୟ
- ପ୍ରକଳ୍ପର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରଭାବ
- ସକରାତ୍ମକ ତଥା ନକରାତ୍ମକ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ତଥ୍ୟ
- ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ଧାରଣା
- କୁପ୍ରଭାବକୁ କମ୍ କରିବାକୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ; ଏବଂ
- ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବ ହ୍ରାସ ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କ୍ଷମତା ।

୨.୩.୨ ପଦ୍ଧତି

ପଦ୍ଧତିର ସୋପାନ ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ଚିତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଚିତ୍ର- ୨.୧ : ଅଧ୍ୟୟନର ମାର୍ଗ ଓ ପଦ୍ଧତିର ସୋପାନ

୨.୪ ବ୍ୟବହୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତିର ନମୁନା

୨.୪.୧ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ

କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଚାରୋଟି ସେଟ୍ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଏହାର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଏନ.ସି.ଡି.ଏସ. ଅଫିସରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

(କ) ପରିବାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର

(ଖ) ଫର୍ମାଟ-୧: ସାଧାରଣ ଭିଡିଭୁମି ଉପରେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ନିମନ୍ତେ

(ଗ) ଫର୍ମାଟ-୨: ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଭିଡିଭୁମି ବିଷୟରେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ନିମନ୍ତେ

(ଘ) ଫର୍ମାଟ-୩: କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନାରୁ ମିଳିଥିବା ତଥ୍ୟ ନିମନ୍ତେ

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ଗ୍ରାମର ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ମୋଟ ୬ ଟି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ (୨୭ ସଦସ୍ୟ) ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଜମି ହରାଉ ନ ଥିବା ୧୦ ପରିବାରକୁ (ମୋଟ ୩୭ ସଦସ୍ୟ) ନମୁନା ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରଚଳିତ ଆଇନ ଅନୁସାରେ ପୁନର୍ବାସ, ଥଇଥାନ ଓ କ୍ଷତିପୂରଣ ଉପରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନଙ୍କର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଜାଣିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସହିତ, ଉତ୍ସ ମ୍ୟାପିଂ, କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା, କି ଜନଫର୍ମାନ୍ସ ଇଣ୍ଟରଭ୍ୟୁ (KII), ଏବଂ ସେମି ସ୍ଟ୍ରକଚର୍ଡ଼ ଇଣ୍ଟରଭ୍ୟୁ (SSI) ଭଳି ଭାଗିଦାରୀ ଗ୍ରାମୀଣ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ (ପି.ଆର.ଏ.) କୌଶଳ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା ।

୨.୪.୨ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଉପକରଣ

ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହର ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଦଳ (କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ) ର ଚୟନ ଏବଂ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ତାଲିମ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧ୍ୟୟନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ସମାଧାନ ହେବାକୁ ଥିବା ସମସ୍ୟା ଏବଂ ଅଧ୍ୟୟନର ସମୟ ସୀମା ବିଷୟରେ ଦଳର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧ୍ୟୟନର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଦଳର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା ।

- ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର: ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପରିମାଣିକ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ସଂରଚନା ସର୍ବେକ୍ଷଣ କିମ୍ବା ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଡିଜାଇନ୍ କରାଯାଇଥିଲା ।
- ସାକ୍ଷାତକାର: ପ୍ରକଳ୍ପ ହିତାଧିକାରୀ, ସ୍ଥାନୀୟ ନେତା, ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ସହିତ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସହିତ ଗୁଣାତ୍ମକ ସାକ୍ଷାତକାର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସାକ୍ଷାତକାର ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକଳ୍ପର ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଉପରେ ଗଭୀର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରେ ।
- କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା (FGDs): ପ୍ରକଳ୍ପର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରଭାବ, କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ୟାକେଜ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଭିଡିଭୁମି କ୍ଷତି ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପ-ପ୍ରଭାବିତ ଏବଂ ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଜାଣିବା ପାଇଁ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା (FGDs) ଆୟୋଜନ

କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରମୁଖ ସୁଚନାଦାତା, ସମ୍ପୃକ୍ତ ସରକାରୀ ବିଭାଗର କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରର କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା ମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷାତକାର ମାଧ୍ୟମରେ ମଧ୍ୟ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା ।

- **ଦସ୍ତାବିଜ ସମୀକ୍ଷା:** ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବକୁ ରୁଝିବା ପାଇଁ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ରିପୋର୍ଟ, ପରିବେଶ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ, ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ରୂପରେଖ ଏବଂ ସରକାରୀ ରେକର୍ଡ ପରି ବିଦ୍ୟମାନ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ।
- **ମ୍ୟାପିଂ ଏବଂ ଭୌଗୋଳିକ ସୁଚନା ପ୍ରଣାଳୀ (ଜି.ଆଇ.ଏସ):** ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ର, ଜନସଂଖ୍ୟା, ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନକୁ ମାନଚିତ୍ର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ଜି.ଆଇ.ଏସ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା । ସ୍ଥାନିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବଗୁଡ଼ିକୁ ଏବଂ ଅସୁରକ୍ଷିତ ଜନସଂଖ୍ୟା ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ଏହା ସାହାଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।
- **ମୁଖ୍ୟ ସୁଚନାଦାତା ସାକ୍ଷାତକାର:** ପ୍ରକଳ୍ପର ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଭାବ ଉପରେ ବିଶେଷ ଜ୍ଞାନ କିମ୍ବା ଅନନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଧାରଣ କରିଥିବା କେତେକ ମୁଖ୍ୟ ସୁଚନା ପ୍ରଦାନକାରୀ, ଯେପରିକି ସମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ନେତା, ଏନ.ଜି.ଓ, କିମ୍ବା ଶିକ୍ଷାବିତ୍ ମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତକାର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା ।
- **ଅଂଶଗ୍ରହଣ ପଦ୍ଧତି:** ହିତାଧିକାରୀ ମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ ଜୀବନ ଅବସ୍ଥା, ସମସ୍ୟା ଏବଂ ସୁଯୋଗ ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ପାଇଁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଗ୍ରାମୀଣ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ (PRA) ପଦ୍ଧତି ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

୨.୫ ବ୍ୟବହୃତ ସୁଚନା କିମ୍ବା ତଥ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନର ସମୀକ୍ଷା

ଅଧ୍ୟୟନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଢାଞ୍ଚା, ଉପକରଣ ଏବଂ ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଗରୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସେଗୁଡ଼ିକ ଠିକ ଭାବରେ ମେଳ ଖାଉଥିବା ଦେଖା ଯାଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଦିଗରେ କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରରେ କେତେକ ସମସ୍ୟା ଦେଖା ଦେଇଥିଲା । ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଅଧ୍ୟୟନ ଦଳ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଇଥିଲା; କିନ୍ତୁ ତଥାପି କିଛି ସମାଧାନର ଆଶା ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା । ଅଧ୍ୟୟନର ସୀମା ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

- ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ରେଭେନ୍ୟୁ ବିଭାଗର ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କେତେକ ଖାତା ଓ ପ୍ଲଟ ନମ୍ବର ଅନୁଯାୟୀ ଜମି ପତା ଗୁଡ଼ିକ ବହୁ ବର୍ଷ ତଳର ପୁରୁଣା ହୋଇଥିବାରୁ ସେହି ଜମି ମାଲିକ ମାନଙ୍କର ସ୍ଥିତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ।
- ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତଥ୍ୟାବଳୀର ଉପଲବ୍ଧ ନ ହେବା କାରଣରୁ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ସଂଗୃହୀତ ପ୍ରାଥମିକ ତଥ୍ୟକୁ ତୁରନ୍ତ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇପାରିନଥିଲା । ତେଣୁ, ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାରେ ତ୍ରୁଟିର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

- ସର୍ତ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ସମ୍ପର୍କୀୟ ତଥ୍ୟ ପୁରୁଣା ଅଟେ । ସମୟ ସହ ଏଥିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥାଇପାରେ । ତେଣୁ ସଂଗୃହୀତ ତଥ୍ୟରେ କିଛି ପ୍ରକାରର ଭିନ୍ନତା ଆଶା କରାଯାଉଛି ।

ଏସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ବାସ୍ତବବାଦୀ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଛି । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ।

(କ) ତେଷ୍ଟ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ପୂର୍ବ ପରୀକ୍ଷଣ ।

ପ୍ରାଥମିକ ଦଲିଲ, ଆର.ଓ.ଆର., ରିପୋର୍ଟ, ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରର ଭିତ୍ତିରେଖା ତଥ୍ୟ, ଆଇନଗତ ନୀତି, ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଦ୍ଵାରା ଇତ୍ୟାଦି ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ତେଷ୍ଟ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯାଇଥିଲା, କ୍ଷେତ୍ର ତଥ୍ୟକୁ ତ୍ରୀକୋଣୀୟ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ୨୦୧୧ ର ଜନଗଣନା ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା ।

(ଖ) ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ

ଏହି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଓ ଅଣ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ସାମାଜିକ- ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ଉଭୟ ଦଳୀୟ ଏବଂ ପ୍ରାଥମିକ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହର ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିଲା ।

- ପରୋକ୍ଷ ତଥ୍ୟାବଳୀ

ପରୋକ୍ଷ ତଥ୍ୟର ଉତ୍ସ ହେଉଛି ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଏହା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ବିଷୟରେ ରିପୋର୍ଟ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଇଣ୍ଟରନେଟ୍ ଏବଂ ୱେବ୍ ପେଜ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ମଧ୍ୟ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୂଚନା ଉତ୍ସଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ଜନଗଣନା ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ପାଦିତ ରେକର୍ଡ । ପରୋକ୍ଷ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକ ହେଲା (୧) ଜମି ସୂଚୀ, (୨) ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ଜନସଂଖ୍ୟା, (୩) ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରର ମାନଚିତ୍ର ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିବରଣୀ, (୪) ପ୍ରମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ, (୫) ଜିଲ୍ଲା ପରିସଂଖ୍ୟାନ ହ୍ୟାଣ୍ଡବୁକ୍, ଏବଂ (୬) ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକ ।

- ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତଥ୍ୟାବଳୀ

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତଥ୍ୟର ଉତ୍ସଗୁଡ଼ିକ ହେଲା କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ, ଘରୋଇ ସର୍ତ୍ତ, କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା (FGDs), ଭାଗିଦାରୀ ଗ୍ରାମୀଣ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ (ପି.ଆର.ଏ.) ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ସୂଚନାକାରୀ / ଭାଗିଦାରମାନଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତକାର । ଜନଗଣନା ପଦ୍ଧତିରେ ଉଭୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଏବଂ ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ଜୀବିକା, ସାଧାରଣ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଏବଂ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ସୂଚନା ପାଇବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ପ୍ରକଳ୍ପର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରଭାବ, କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ୟାକେଜ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ପର୍କିତ ଏବଂ ଭିତ୍ତିଭୂମି କ୍ଷତି ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପ-ପ୍ରଭାବିତ ଏବଂ ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଜାଣିବା ପାଇଁ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା (FGDs) ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରମୁଖ ସୂଚନାଦାତା, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସରକାରୀ ବିଭାଗର କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରର କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା ମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷାତକାର ମାଧ୍ୟମରେ ମଧ୍ୟ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଗ) ସ୍ଥାନ ପରିଦର୍ଶନ ଏବଂ ସୂଚନା ପ୍ରସାରଣ

ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବାକୁ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳର ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା । ଏସ. ଆଇ.ଏ. ଦଳ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମିର ମାନଚିତ୍ର ଏବଂ ବିବରଣୀ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ । ଏହି ଦଳ ଏହାର ଭୌଗଳିକ ନକ୍ସା, ସାମାଜିକ ଭିଡିଓମି ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କୁ ତଥା ସେମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ-ସାଂସ୍କୃତିକ ଜୀବନକୁ ଅବଗତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ଏହି ଚିମ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାନରେ ବିଭିନ୍ନ ଭାଗିଦାର ମାନଙ୍କ ସହ ପରାମର୍ଶ କରି ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ସହ ବୈଠକ ଆୟୋଜନ କରିଥିଲେ ।

(ଘ) ଜନଗଣନା ପଦ୍ଧତି ମାଧ୍ୟମରେ ଭିଡିରେଖା ସର୍ବେକ୍ଷଣ :

ଫିଲ୍ଡ୍ ସର୍ଭେ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ ତାଲିମ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଚିହ୍ନଟ, ସେମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ ବୃତ୍ତାନ୍ତ, ପାରିବାରିକ ବିବରଣୀ, ବୃତ୍ତି, ଆୟର ଉତ୍ସ, ପାରିବାରିକ ବ୍ୟୟ ଏବଂ ଘରୋଇ ସମ୍ପତ୍ତି, ପ୍ରଭାବିତ ସ୍ତ୍ରୀ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ତଥ୍ୟ, ବାଣିଜ୍ୟିକ / ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ, ନିଯୁକ୍ତି ଢାଞ୍ଚା ଏବଂ ପୁନଃ ଥଇଥାନ ଓ ପୁନର୍ବାସ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମତ ଏବଂ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କିଛି ଅଣସମାପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଥିଲା । ଘର ପରିବାର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସମୟରେ ଜନଗଣନା ଆଧାରରେ ଗଠିତ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସାକ୍ଷାତକାର ମାଧ୍ୟମରେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକରେ ଏହା ସୀମିତ ନ ଥିଲା । ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପଚରା ଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଯଥାସମ୍ଭବ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଏକ ଉତ୍ତମ ଜ୍ଞାନ ପାଇବାରେ, ଲୋକଙ୍କ ଆତ୍ମବିଶ୍ଵାସ ହାସଲ କରିବାରେ ଏବଂ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହକୁ ସହଜ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କଲା । କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରର ତଥ୍ୟକୁ ନିୟମିତ ଭାବେ ତଦାରଖ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ "ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ" ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ ଏକ "ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ହ୍ରାସ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା" ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ଯୋଜନା, "ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ" ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ଏବଂ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଉପରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ କରିବା ପାଇଁ ଭିଡିରେଖା ସର୍ଭେ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଙ) ଆଲୋଚନା ଏବଂ ସାକ୍ଷାତକାର :

ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଓ ଅଣପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି, ମତାମତ ନିର୍ମାତା ଏବଂ ପଞ୍ଚାୟତ ପ୍ରତିନିଧୀଙ୍କ ସମେତ ଭାଗିଦାରମାନଙ୍କ ସହିତ ବ୍ୟାପକ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା । କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରର ତଥ୍ୟର ବୈଧତାକୁ ଆକଳନ କରିବା ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିର ଏକ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ତରରେ ପାରସ୍ପରିକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆଲୋଚନାଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଣାତ୍ମକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପଦ୍ଧତି ଅନୁସରଣ କରି ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା ।

କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା:

କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ପୁରୁଷ, ମହିଳା, ଯୁବକ ଏବଂ ଅସୁରକ୍ଷିତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲେ । ୨୫ ରୁ ୩୦ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ସାଧାରଣ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା ୨ ରୁ ୩ ଘଣ୍ଟା ଧରି ଚାଲିଥିଲା । ଏଥିରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ଆବୃତ ହୋଇଥିଲା ।

ମୁଖ୍ୟ ସୂଚନାଦାତାଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତକାର :

ଏହି ସାକ୍ଷାତକାରଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ତଥା ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ନେତା, ବୃତ୍ତିଗତ ପେଷାଦାର ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହ ସହିତ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସାକ୍ଷାତକାରଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକଳ୍ପର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ଉପରେ ଏକ ମୋଟାମୋଟି ଧାରଣା ଦେଇଥିଲା ।

(ତ) ରିପୋର୍ଟ ଲେଖିବା ପାଇଁ ତଥ୍ୟ ସଂକଳନ ଏବଂ ବିଶ୍ଳେଷଣ :

ଏକ ତଥ୍ୟ ଆଧାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ସଂଗୃହୀତ ତଥ୍ୟ ଏକତ୍ର କରାଯାଇଥିଲା । ଡ୍ରାଫ୍ଟ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ସାଧାରଣ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଛ) ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି:

ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପରିବାରର ଅସୁବିଧାକୁ କମ୍ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଣ ଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବା ଅଧିକାରୀ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଅବଦାନ । କାରଣ ଏହା ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନ ଶୈଳୀକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

(ଜ) ଜନଶୁଣାଣୀ

"ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ" ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ ଉକ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଏକ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ରିପୋର୍ଟ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଏହାକୁ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ଭାଗିଦାରୀ, ପ୍ରମୁଖ ବ୍ୟକ୍ତି, ନେତା ଏବଂ ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ପ୍ରକଳ୍ପର ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ମତାମତ ପାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମ / ଗ୍ରାମ ପଂଚାୟତ ଗୁଡ଼ିକରେ ଜନଶୁଣାଣୀ ଆୟୋଜନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । ପରାମର୍ଶ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ମହିଳା ଏବଂ ନିରାଶ୍ରୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ସମେତ ଅନ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ ମାନେ ମଧ୍ୟ ଜଡ଼ିତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଜନଶୁଣାଣୀ ସମୟରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, କ୍ଷତିପୂରଣ, ଆୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର, ରୋଜଗାର ସୃଷ୍ଟି, ଅଭିଯୋଗ ସମାଧାନ, ନିରାପତ୍ତା, ପ୍ରଶାସନର ଭୂମିକା ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥାଏ ।

(ଝ) ରୂଡ଼ାନ୍ତ ରିପୋର୍ଟ :

ଜନଶୁଣାଣୀରେ ପ୍ରକାଶିତ ମତାମତକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ଉପରୋକ୍ତ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥାଏ ।

୨.୬ ଜନସାଧାରଣ ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ହିତାଧିକାରୀ ସହିତ ପରାମର୍ଶର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ

ଆଲୋଚନା ଏବଂ ସାକ୍ଷାତକାର :

ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଓ ଅଣପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି, ମତାମତ ନିର୍ମାତା ଏବଂ ପଞ୍ଚାୟତ ପ୍ରତିନିଧୀଙ୍କ ସମେତ ଭାଗିଦାରମାନଙ୍କ ସହିତ ବ୍ୟାପକ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା । କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରର ତଥ୍ୟର ବୈଧତାକୁ ଆକଳନ କରିବା ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିର ଏକ

ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ତରରେ ପାରସ୍ପରିକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆଲୋଚନାଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଣାତ୍ମକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପଦ୍ଧତି ଅନୁସରଣ କରି ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା ।

- **କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା:** କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ପୁରୁଷ, ମହିଳା, ଯୁବକ ଏବଂ ଅସୁରକ୍ଷିତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ୧୫ ରୁ ୨୦ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ସାଧାରଣ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା ୨ ଘଣ୍ଟା ଧରି ଚାଲିଥିଲା । ଏଥିରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ଆବୃତ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।
- **ମୁଖ୍ୟ ସୂଚନାଦାତାଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତକାର :** ଏହି ସାକ୍ଷାତକାରଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ତଥା ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ନେତା, ବୃତ୍ତିଗତ ପେଷାଦାର ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହ ସହିତ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସାକ୍ଷାତକାରଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକଳ୍ପର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ଉପରେ ଏକ ମୋଟାମୋଟି ଧାରଣା ଦେଇଥିଲା ।

୨.୭. ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ ଜନଶୁଣାଣି

୨.୭.୧ ଉପକ୍ରମ

ସ୍ପଷ୍ଟତା ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମ ଆଇନ (RFCTLARR Act), ୨୦୧୩ ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ ଜମି ହାନୀକାରୀ ତଥା ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନଙ୍କର କ୍ଷୟକ୍ଷତିର ଆକଳନ କରିବାକୁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥାଏ । ଉକ୍ତ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଜମି ହରାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କର କ୍ଷତିପୂରଣ, ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ପୁନଃ ଅଭିଧାନ ବିଷୟରେ ମତାମତ ଜାଣିବା ପାଇଁ ସର୍ବସାଧାରଣ ଶୁଣାଣି ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ଜନଶୁଣାଣି ସମୟରେ "ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀ" ଉପରେ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କର ମତାମତ ଲୋଡ଼ା ଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ରିପୋର୍ଟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସ୍ପଷ୍ଟତା ପ୍ରଦାନ କରେ ଓ ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହର ଅବକାଶ ନ ଥାଏ ।

କୌଣସି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହେଲେ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ଅର୍ଥନୈତିକ, ସାମାଜିକ ଏବଂ ଶାରୀରିକ ପରିବେଶ ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ । ପାରମ୍ପରିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଏବଂ ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତିରେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ପରିବେଶ ଖରାପ ହୁଏ । ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ସାମଗ୍ରିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହି ବାବଦରେ ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ମତାମତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ । ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସୁବିଧା ଏବଂ କଲ୍ୟାଣକୁ ବହୁତ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣନ୍ତି; ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କର ମତାମତର ଗୁରୁତ୍ୱ ରହିଛି । ସର୍ବସାଧାରଣ ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ଏହି ସବୁ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ କରିବାର ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ ଜନ ଶୁଣାଣିର ଆୟୋଜନ କରିଥାନ୍ତି ।

୨.୭.୨ ଜନଶୁଣାଣୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଜନଶୁଣାଣୀ ଆୟୋଜନ କରିବାର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

- ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଫଳାଫଳକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା ଏବଂ ଏହାକୁ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜଣାଇବା ।
- ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାକୁ ତଥା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ ମତାମତ ଗୁଡ଼ିକୁ ଏକାଠି କରି "ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀ" ର ମୁଖ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ସ୍ଥାନ ଦେବା ।
- ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କୁ ସ୍ପଷ୍ଟତା ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ୨୦୧୩ ଅନୁଯାୟୀ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିକାଶମୂଳକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଇବା ।
- ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଉପରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଏବଂ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଭୁଲ ଧାରଣାକୁ ଦୂରୀକରଣ କରିବା ।
- ଜନ ଶୁଣାଣୀ ସମୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ମତାମତକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ଏବଂ "ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀ" ର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରିପୋର୍ଟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ।

୨.୭.୩ ଅନୁସୂଚିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା

ରିସର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ଇନଫର୍ମେସନ ସେଣ୍ଟର ଫର ଓଡ଼ିଶା (RICOR), ଭୁବନେଶ୍ୱର ର ଅଧିକାରୀ ଦଳ ଦ୍ୱାରା ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ଡି.ଏମ୍.ଏଫ୍. ପାଣ୍ଠି ଅଧୀନରେ "୦/୦୦ କିଲୋମିଟରରୁ ୮/୦୦ କିଲୋମିଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ଡ୍ରାଫ୍ଟ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପରେ, ତାହାକୁ ଉଭୟ ଇଂରାଜୀ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କରଣରେ ରାଜ୍ୟ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୁନିଟ୍, ନବକୃଷ୍ଣ ଚୌଧୁରୀ ବିକାଶ ଅଧିକାରୀ କେନ୍ଦ୍ର (NCDS), ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ରାଜ୍ୟ ଏସଆଇ ଯୁନିଟ୍ ରିପୋର୍ଟର ନକଲଗୁଡ଼ିକୁ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନଙ୍କ ଜରିଆରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭୂ-ଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀ (LAO) ସୁନ୍ଦରଗଡ଼କୁ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ। ଉକ୍ତ "ଡ୍ରାଫ୍ଟ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ" ରିପୋର୍ଟର ଫଳାଫଳ ଉପରେ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ମତାମତ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଏକ ଜନଶୁଣାଣୀ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭୂ-ଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀ ନୋଟିସ ଜରିଆରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅବଗତ କରାଇଥିଲେ ।

ଜନଶୁଣାଣୀ ସମୟରେ ଲୋକଙ୍କୁ "ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀ" ରିପୋର୍ଟର ଫଳାଫଳ, ସ୍ପଷ୍ଟତା ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମ (RFCTLARR), ୨୦୧୩ ରେ ଜମି ହରାଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ସାମଗ୍ରିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଥିଲା। ଏହା ପରେ, ଲୋକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଏବଂ ଦାବିଗୁଡ଼ିକ ଉପସ୍ଥାପନା କରିବାପାଇଁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ଭିଡ଼ିଓ ରେକର୍ଡ କରାଯାଇଥିଲା ।

୨.୧.୪ ଜନଶୁଣାଣୀ ର ବିବରଣୀ

ତାରିଖ	ସମୟ	ସ୍ଥାନ	ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ	ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ
୧୪.୧୧.୨୦୨୪	୧୦.୩୦ (ସକାଳ)	କୋଇଡା ପଂଚାୟତ ହଲ, କୋଇଡା	କୋଇଡା	କୋଇଡା

ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ତାଲିକା

କ୍ର. ସଂ.	ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ନାମ	ପଦବୀ / ଅବସ୍ଥାନ
୧	ଶ୍ରୀ ପ୍ରତାପ ପ୍ରିୟଦର୍ଶୀ ଦାଶ	ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ, ରାସ୍ତା ଓ ଗୃହନିର୍ମାଣ ସବଡ଼ିଭିଜନ, ବଣାଇ
୨	ଶ୍ରୀ ନିର୍ମଳ ବିଶ୍ୱାଳ	ତହସିଲଦାର, କୋଇଡା
୩	ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟଜିତ କୁମାର କର	ଓ ଆର.ଏସ., କୋଇଡା
୪	ଶ୍ରୀ ହୃଷିକେଶ ଦେବୁରୀ	ସରପଞ୍ଚ, କୋଇଡା
୫	ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ପୃଷ୍ଟି	ରେଭେନ୍ୟୁ ସୁପରଭାଇଜର, କୋଇଡା
୬	ଶ୍ରୀ ନିରାଜ କୁମାର ଗୁପ୍ତା	ରେଭେନ୍ୟୁ ସୁପରଭାଇଜର, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼
୭	ଶ୍ରୀ ତରଳୀକାନ୍ତ ମହାନ୍ତି	ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ, ରାସ୍ତା ଓ ଗୃହନିର୍ମାଣ ସବଡ଼ିଭିଜନ, ରାଉରକେଲା
୮	ଶ୍ରୀ ଶମ୍ଭୁନାଥ ମୁଣ୍ଡା	ପି. ଇ. ଓ., କୋଇଡା
୯	ଶ୍ରୀ ରମାକାନ୍ତ ମିଶ୍ର	ପ୍ରତିନିଧି ରାଇକର (RICOR)
୧୦	କୋଇଡା ଗ୍ରାମର ୧୪ ଜଣ ଗ୍ରାମବାସୀ	

ଜନଶୁଣାଣୀର ଫଳାଫଳ

ଏହି ଜନଶୁଣାଣୀ ସକାଳ ୧୦.୩୦ ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ରାଇକର (RICOR) କୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ଶ୍ରୀ ରମାକାନ୍ତ ମିଶ୍ର ସ୍ୱାଗତ ବିବରଣୀ ପାଠ କରିବା ସହ ମଂତାସୀନ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କର ପରିଚୟ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ "ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀ" ରିପୋର୍ଟର ମୁଖ୍ୟ ଫଳାଫଳ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ନିର୍ମଳ ବିଶ୍ୱାଳ, ତହସିଲଦାର, କୋଇଡା, ଜନଶୁଣାଣୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ତଥା ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ କହିଥିଲେ। ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଆଇନ, ୨୦୧୩ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ସେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ। ସେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଇଥିଲେ ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ୟାକେଜ୍ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ତାପରେ ପ୍ରଶ୍ନ-ଉତ୍ତର ଅଧିବେଶନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରଶ୍ନ ଉପସ୍ଥାପନା :

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ନାମ

ଶ୍ରୀ ସାଧୁ ନାୟକ, ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତ ନାୟକ,
ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରତିମା ନାୟକ, ଶ୍ରୀମତୀ ସବିତା ଫାଡୁକା,
ଶ୍ରୀମତୀ ପୁଲମଣୀ ନାୟକ, ଶ୍ରୀ ନାଥ ନାୟକ,

ପ୍ରଶ୍ନ ଏବଂ ମତାମତ

ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ଗୋଟିଏ ମତ ରଖିଥିଲେ ଓ ଦାବୀ କରିଥିଲେ କି, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ବାବଦରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦିଆଯାଉ ।

ଉତ୍ତର:

ଶ୍ରୀ ନିରଞ୍ଜ କୁମାର ଗୁପ୍ତା, ରେଭେନ୍ୟୁ ସୁପରଭାଇଜର, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ : ଜନଶୁଣାଣିରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗର ଉତ୍ତରରେ ସେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଆଇନ, ୨୦୧୩ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଏଥିପାଇଁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା ୧୧(୧) ଅନୁଯାୟୀ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ସେ ମଧ୍ୟ କ୍ଷତିପୂରଣର ହିସାବ ପାଇଁ ନିୟମ ଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ବୁଝାଇଥିଲେ । ଏହା ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ + ବଜାର ମୂଲ୍ୟର ୧୨% + ଚାଉଳ ଠାରୁ ଦୂରତା ଆଧାରରେ ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ + ଜମି ଉପରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ + ପୂର୍ବରେ ଥିବା ଗଛମୂଲ୍ୟ + ୧୦୦% କ୍ଷତିପୂରଣ ହେବ । ଭାଇମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷତିପୂରଣର ପାରସ୍ପରିକ ବଣ୍ଟନକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବ, କିନ୍ତୁ ଦସ୍ତାବିଜ ଉପରେ ସମସ୍ତ ଭାଇ ମାନଙ୍କର ଦସ୍ତଖତ ରହିବା ବାଧ୍ୟତା ମୂଳକ ଅଟେ । ଯଦି ଜମିର ମ୍ୟୁଚେସନ ହୋଇନଥିବ, ତେବେ ଜମି ପକା ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଜମି କବଳା ଆଧାରରେ ଓ ଜମି କିସମ୍ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦିଆଯିବ । ସେ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ ଅଧିନିୟମ, ୨୦୧୩ ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ଜମି ବଦଳରେ ଜମି ଯୋଗାଇଦେବା ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ।

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ଡି.ଏମ.ଏଫ. ପାଣ୍ଠି ଅଧୀନରେ "୦/୦୦ କିଲୋମିଟରରୁ ୮/୦୦ କିଲୋମିଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ କୋଇଡା ଗ୍ରାମରୁ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀ"

ସର୍ବଶେଷରେ "ରାଇକର"ରୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ଶ୍ରୀ ରମାକାନ୍ତ ମିଶ୍ର ଉପସ୍ଥିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରିବା ସହିତ ସଭା ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ଅଧ୍ୟାୟ – ୩

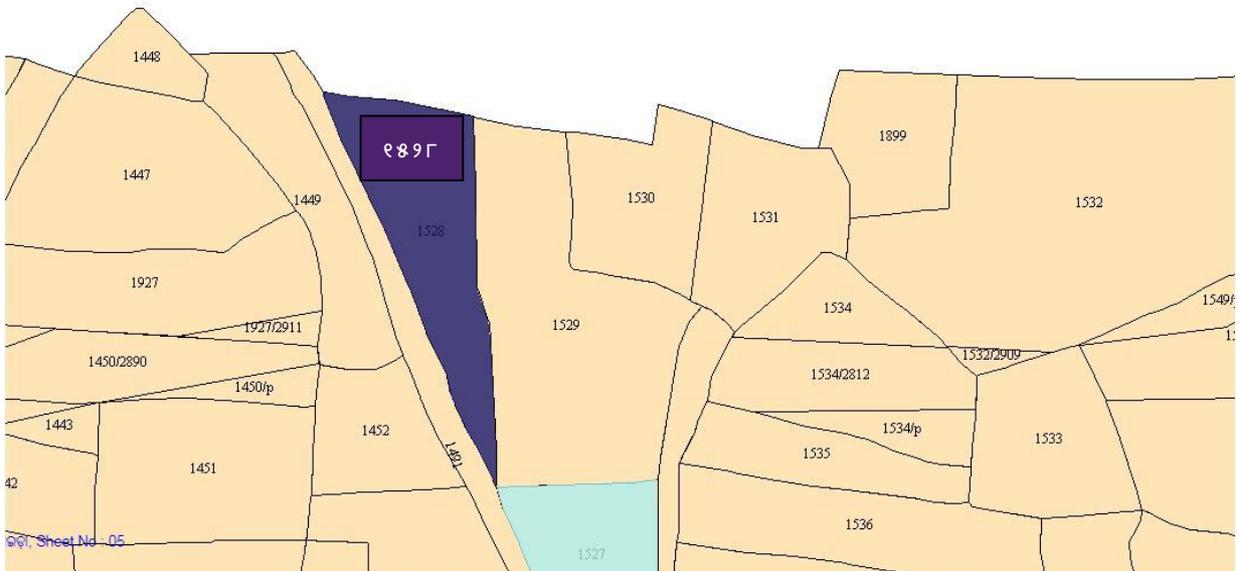
ଜମି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ

୩.୧ ଉପକ୍ରମ

ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଜମି ହେଉଛି ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ସ । ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ "କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ" ରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ କୋଇଡା ଗ୍ରାମରୁ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମିର ପରିସର, ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବିକଳ୍ପ ଏବଂ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସାମାଜିକ ଏବଂ ପରିବେଶଗତ ପ୍ରଭାବକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ଭୂମି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ରୂପରେଖା ଦିଆଯାଇଛି ।

୩.୨ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ କ୍ଷେତ୍ରର ମାନଚିତ୍ର:

ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ଚିତ୍ରଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ କ୍ଷେତ୍ରର ମାନଚିତ୍ର ଅଟେ

ଚିତ୍ର-୩.୧ : ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ କ୍ଷେତ୍ରର ମାନଚିତ୍ର

କୌଣସି ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନୀୟ ଅଂଚଳରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ ଯାହାର ପରିଣାମ ସମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଗୋଷ୍ଠୀ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିଗଣଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଅନୁଭବ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ରୋଜଗାର, ଆୟ, ଉତ୍ପାଦନ, ଜୀବନଶୈଳୀ, ସଂସ୍କୃତି, ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ପରିବେଶ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ସୁସ୍ଥତା, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିକାର, ଏବଂ ଭୟ ଓ ଆକାଂକ୍ଷାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ । କେତେକଙ୍କ ପାଇଁ, ଏହି ପ୍ରଭାବ ସକାରାତ୍ମକ କିମ୍ବା ନକାରାତ୍ମକ ହୋଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ସାମଗ୍ରିକ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ, ଲୋକ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଂଚଳ ପାଇଁ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଲାଭକୁ ବିଚାରକୁ ନେବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ।

ଯେଉଁମାନେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଜମି ହରାଇବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ନିଶ୍ଚିତ କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ ହେବ ଏବଂ ଯଦି ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଚାଷଜମି ହରାଇଥାନ୍ତି, ତେବେ ଯନ୍ତ୍ୱଣା ଅଧିକ ହେବ ।

୩.୩ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମିର ପରିମାଣ ଓ ଅବସ୍ଥାନ

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ "ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ଡି.ଏମ.ଏଫ. ପାଣି ଅଧୀନରେ "୦/୦୦ କିଲୋମିଟରରୁ ୮/୦୦ କିଲୋମିଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ"ପାଇଁ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ କୋଇଡା ଗ୍ରାମରୁ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ଜିଲ୍ଲା କର୍ତ୍ତୃ ପକ୍ଷଙ୍କ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଗ୍ରାମର ନାମ ଏବଂ ଜମିର ପରିମାଣ ଟେବୁଲ୍ - ୩.୧ ରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ - ୩.୧ : ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମି ପରିମାଣ						
ଗ୍ରାମ	ପଂଚାୟତ / ମୁନିସିପାଲିଟି	ତହସିଲ	ସମୁଦାୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର	ସମୁଦାୟ ଜମିର ପରିମାଣ	ସମୁଦାୟ ପ୍ରଭାବିତ ଜମିର ପରିମାଣ	ଅଧିକୃତ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମିର ପରିମାଣ (ଏକରରେ)
କୋଇଡା	କୋଇଡା	କୋଇଡା	୦୬	୯.୩୨୦୦	୦.୧୦୦୦	୦.୧୦୦୦

ଉତ୍ସ : ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଓ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

୩.୪ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା

ଏକ କୃଷି ସମାଜରେ ଏକ ଘରର ଜମି ଧାରଣର ମହତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ କୃଷକ ପରିବାର ଉପରେ ଜମି ହ୍ରାସର ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଛି ଯାହା ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଟେ । କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସର୍ବନିମ୍ନ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଜମି ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଛି । ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକତା ବ୍ୟତୀତ କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ କିମ୍ବା ବଳକା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉ ନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ୪(୧) ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକ ଲଞ୍ଜିନିଅର, ପୂର୍ତ୍ତ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ରାଉରକେଲା ଦ୍ୱାରା ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ମାଣ ଓ ପରିଚାଳନା ଦାୟିତ୍ୱ ରହିବ । ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରୟୋଗ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ପ୍ରଭାବିତ ଜମି ମାଲିକଙ୍କଠାରୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମି ସିଧାସଳଖ କ୍ରୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଘରୋଇ ଜମି ମୁଖ୍ୟତଃ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି ।

୩.୫ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ

ବୈଷୟିକ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ଏବଂ ସର୍ବନିମ୍ନ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବକୁ ବିଚାର କରିବା ପରେ ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ କରାଯାଇଛି । ବିସ୍ଥାପନ ବୃଦ୍ଧି ନ କରି କିମ୍ବା ପ୍ରକଳ୍ପ ଦକ୍ଷତାକୁ ପ୍ରତିକୂଳ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ନ କରି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ମିଳିଲା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ସରକାରୀ ଜମି ଉପଲବ୍ଧ ନ ଥିବାରୁ

କୋଇଡା ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ଘରୋଇ ଜମିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଶବ୍ଦ ଏବଂ ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ ଓ ବିସ୍ଥାପନ ପରି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ଯଥେଷ୍ଟ କମ୍ କାରଣ ପାଇଁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଛି । ଏଣୁ, ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ କୌଣସି ବିକଳ ସ୍ଥାନ ଖୋଜିବା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇ ନ ଥିଲା ।

୩.୬. ଶେଷ ଉପାୟ ଭାବରେ ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ଏକ ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳର ଅଂଶ । ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାରୀ କିମ୍ବା ଅବ୍ୟବହୃତ ଜମି ଉପଲବ୍ଧ ନ ଥିବା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପରେ ଅଧିଗ୍ରହଣକୁ କେବଳ ଏକ ପ୍ରମାଣିତ ଶେଷ ଉପାୟ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିୟମାନୁସାରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

୩.୭ ପୂର୍ବରୁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା, ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରାଯାଇଥିବା, କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜମି

ଏହି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କୌଣସି ଜମି ପୂର୍ବରୁ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ କ୍ରୟ, ଭାଗ କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ଜମି ଖଣ୍ଡଟି ବିଶେଷ ଭାବରେ ବାଇପାସ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

୩.୮ ସାର୍ବଜନୀନ କିମ୍ବା ଅବ୍ୟବହୃତ ଜମି ବ୍ୟବହାରର ପରିସର

କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ସାର୍ବଜନୀନ କିମ୍ବା ଅବ୍ୟବହୃତ ଜମି ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି, ଏପରି କୌଣସି ଜମି ଉପଲବ୍ଧ କିମ୍ବା ଦଖଲ ମୁକ୍ତ ନ ଥିଲା, ତେଣୁ ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଗଲା ।

୩.୯ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମିର ଶ୍ରେଣୀକରଣ, ପ୍ରକାର ଓ ବର୍ତ୍ତମାନର ବ୍ୟବହାର

ଜମିକୁ ଘରୋଇ ଅନୁର୍ବର ଜମି ଭାବରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରାଯାଇଛି । ଏହା କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ କରାଯାଏନାହିଁ ଏବଂ ଏହାର କୌଣସି ଜଳସେଚନ କଉରେଇ କିମ୍ବା ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଏହି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କିମ୍ବା କୃଷି ଉପରେ ଆଧାରିତ ଜୀବିକାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ନାହିଁ (ସାରଣୀ-୩.୨)

ସାରଣୀ-୩.୨ : ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଙ୍କ ଜମି ବ୍ୟବହାର ଢାଞ୍ଚା (ଏକରରେ)	
ଗ୍ରାମର ନାମ :	କୋଇଡା
କୃଷି	9.0 (96.56)
ବଗିଚା	0.00 (0.00)
ଆବାସିକ	0.32 (3.44)
ବାଣିଜ୍ୟିକ	0.00 (0.00)
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ଜଙ୍ଗଲ)	0.00 (0.00)
ପଡ଼ିତ	0.00 (0.00)
ମୋଟ	9.32 (100.00)

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ବର୍ଗର ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ, ଯେଉଁମାନେ ସାଧାରଣତଃ ନିଜ ଜମିକୁ କୃଷି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି । ଏହା ଜଣାପଡିଛି ଯେ ଉପରୋକ୍ତ କୃଷି ଜମିକୁ କୌଣସି ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା ନାହିଁ ।

୩.୧୦ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତା ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଯେହେତୁ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମି ହେଉଛି ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମାଲିକାନା ଥିବା ସମୁଦାୟ ଜମିର ଏକ ଛୋଟ ଅଂଶ, ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କର କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଧିକ ପ୍ରଭାବିତ ହେବ ନାହିଁ । ତଥାପି, ସେମାନଙ୍କର ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ ଏବଂ କୃଷି ଜମି ଉପରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପର ବିକାଶ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ କର୍ତ୍ତୃ ପକ୍ଷଙ୍କର ଉତ୍ପାଦନ, ଉତ୍ପାଦିତ ଫସଲ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତାରେ ଏହାର ଅବଦାନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ କୃଷି ଜମିର ବିସ୍ତୃତ ଆକଳନ କରିଛନ୍ତି ।

୩.୧୧ ଜମିର ଆକାର, ମାଲିକାନା ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଭିଡିଭୁମି

ପ୍ରଭାବିତ ଜମିଟି ଏକକ ରେକର୍ଡ ହୋଇଥିବା ଏକ ଛୋଟ ଜମି ଯାହାର କି ୬ ଟି ପରିବାର ଅଂଶୀଦାର ଅଛନ୍ତି । ଅଧିଗ୍ରହଣ କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଆବାସିକ ଘର, ବାସସ୍ଥାନ କିମ୍ବା ସାମୁଦାୟିକ ଭିଡିଭୁମି ଆସୁନାହିଁ ।

୩.୧୧.୧ ଜମି ମାଲିକାନା ପରିମାଣରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ :

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କୋଇଡା ଗ୍ରାମର ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର (PAFs) ମଧ୍ୟରେ ଜମିର ମାଲିକାନା ଏବଂ ବଣ୍ଟନକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ସାରଣୀ ୩.୩ ରେ ଏହା ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ, ସମସ୍ତ ୬ ଟି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ୫,୦୦୦ ରୁ ୯.୯୯୯ ଏକର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜମି ଆକାର ବର୍ଗରେ ଅଛନ୍ତି ।

ଏଥିରୁ ଜଣାପଡେ ଯେ ସମସ୍ତ ୬ ଟି ପରିବାର ଏକ ସାଧାରଣ ପ୍ଲଟ୍ (ଖାତା ନମ୍ବର ୯୨, ପ୍ଲଟ୍ ନମ୍ବର ୧୫୨୮) ର ଅଂଶୀଦାର ଅଛନ୍ତି, ଯାହା ଏକ ଛୋଟ ଜମିର ଖଣ୍ଡିତ ମାଲିକାନା ସୂଚିତ କରେ । ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରେ, ଜମି ଅଧିକାରର ପରିସ୍ଥିତି ସେହି ପୂର୍ବ ଜମି ଆକାର ବର୍ଗରେ ଅଛି ଯାହାକି ୫,୦୦୦ ରୁ ୯.୯୯୯ ଏକର ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ଯାହା ସୀମିତ ହୋଲ୍ଡିଂ ପ୍ରକୃତିକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ । ତଥାପି, ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରେ ସେମାନଙ୍କର ଜମି ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ହ୍ରାସ ପାଇବା ହେତୁ ସେମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ଦୁର୍ବଳତାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାର ଆଶା କରାଯାଏ ।

ସାରଣୀ - ୩.୩ : ଜମି ମାଲିକାନାରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ଗ୍ରାମ	_Kl _biaZ cifKi^ue [aiRcè @iKie (GKe)	_Kl _aèi		Rcì@]Mj Y_ùe	
		ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ସମୁଦାୟର ଶତକଡା (%)	ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ସମୁଦାୟର ଶତକଡା (%)
କୋଇଡା	0.001 ରୁ 0.499	0	-	0	-
	0.500 ରୁ 0.999	0	-	0	-
	1.000 ରୁ 1.999	0	-	0	-
	2.000 ରୁ 4.999	0	-	0	-
	5.000 ରୁ 9.999	6	100.00	6	100.00
	10.000 ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ	0	-	0	-
ମୋଟ		6	100.00	6	100.00

(ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ)

୩.୧୧.୨ ଜମି ବଣ୍ଟନ :

ପ୍ରଭାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଫଳରେ ସମସ୍ତ ୬ ଟି ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ବିଶିଷ୍ଟ ପରିବାର ପ୍ରଭାବିତ ହେବେ । ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବମୋଟ ଜମିରୁ କେବଳ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ, ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମିର ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଛୋଟ ଅଂଶ ଅଟେ । ଏହି କାରଣରୁ, ଏହି ଜମିର ହାନି ସେମାନଙ୍କର କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କିମ୍ବା ଜୀବିକା ଉପରେ ବିଶେଷ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ, ସେମାନଙ୍କର ଜମି ସଂପତ୍ତିର ହ୍ରାସତା, ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତିକୁ ଦୁର୍ବଳ କରିପାରେ, କାରଣ ଜମିକୁ ସଂକଟ ସମୟରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂପତ୍ତି ବୋଲି ଧରାଯାଏ । ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରମାନଙ୍କ ଜାତି ଅନୁସାରେ ଜମି ବଣ୍ଟନର ବିବରଣୀ ଟେବୁଲ-୩.୪ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

i teYi ୩.୪: RiZij i taue ଜମି ବଣ୍ଟନ

ଗ୍ରାମ	RiZ	ùciU _eaiè	i cÀid Rcì cifKi^ie _eèiY (GKe)	i cÀid Rcì @]Mj Y _eèiY (GKe)	@]Mj Y ପରେ RcìcifKi^ie _eèiY (GKe)	j teij teiRcì cifKi^ie _eèiY (GKe)
କୋଇଡା	@^i iPìZ RiZì	0	-	-	-	-
	@^i iPìZ R^RiZì	1	9.32	0.10	1.07	0.10
	@^yù^y_Q@iaMò	0	-	-	-	-
	i i]ieY aMò	0	-	-	-	-
	ମୋଟ	1	9.32	0.10	1.07	0.10

(ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ)

୩.୧୧.୩ ଭିଡିଭୁମି ଏବଂ ସେବାଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି

ପ୍ରସାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ କିଛି ଭିଡିଭୁମି ସୁବିଧା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ | ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ଉପଲବ୍ଧ ଭିଡିଭୁମିର ବିବରଣୀ ସାରଣୀ- ୩.୫ ରେ ଦିଆଯାଇଛି |

i teYú - ୩.୫ : _Kl _biaZ Mácùe [àibibicò			
Mác	ଭିଡିଭୁମି		ମୋଟ
କୋଇତା	eÉú	Kyi	1
		_Kl	6
		ùciec	1
	Rke Ci ó	K@	0
		^kKl_	4
		j iZ _µ	0
		_iA _fiA ^	0
		ଗଭୀର ନଳକୂପ	0
		aRk	ଉପଲବ୍ଧ
	e^yir^y	ଶୁଖାନ	0
		AUibilU	0
		aRie	0
		ùMiej ilU	0
		Mácýgí	0
		Mác ùMiÁiNe	1
		_i[^i ଗୃହ	0

ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ

୩.୧୧.୪ ଗ୍ରାମ ସ୍ତରୀୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ

ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ର, ବ୍ୟାଙ୍କ, ଡାକଘର, ପଞ୍ଚାୟତ ଘର, ବିଦ୍ୟାଳୟ, କଲେଜ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଏବଂ ସ୍କୁଲର ମୂଳ୍ୟ ଦୋକାନ ଭଳି ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରାମ ସ୍ତରୀୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଉପଲବ୍ଧ ଏବଂ ଏହିପରି ଅନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହେବାର କୌଣସି ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ | ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ଗ୍ରାମ ସ୍ତରର ଉପଲବ୍ଧତା ସାରଣୀ ୩.୬ ରେ ଦିଆଯାଇଛି |

i teYú - ୩.୬ : _Kl @Pkuè [àMácÉeid @^Áir^			
Mác	@^Áir^		ମୋଟ
କୋଇତା	Mácý @^Áir^	@w^adWjuK ;	1
		_PidZ ba^	0
		WjKNe	0
		ù_ufó `iS	0
		ayilU	0
		i caid i cZ	0
		i ffb aká ùK	0
	gí ir^Áir^	ପ୍ରାଇମେରୀ ସ୍କୁଲ	1
		ùagdk/ cj ð\yikd	0
	Éú j ui au	ସର୍ବସାଧାରଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର	0
		ଉପ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର	0
		ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସାହାଯିକା	0
		ଔଷଧାଳୟ	0
		ପଶୁ ଚିକିତ୍ସାଳୟ	0

ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ

୩.୧୧.୪ ବିକ୍ରୟ ଏବଂ ସେବା କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ

ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଚାହିଦା ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ଅନେକ ସେବା କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ସେବା ବ୍ୟକ୍ତି ଉପଲବ୍ଧ | ସେଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ ସାରଣୀ-୩.୭ ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ- ୩.୭: ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଂଚଳରେ ଥିବା ବିକ୍ରୟ ଏବଂ ସେବା କେନ୍ଦ୍ର			
Mic	ବିଭିନ୍ନ ସେବାକେନ୍ଦ୍ର	ମୋଟ	
କୋଇଡା	ଦୋକାନ	F M u \ u K i ^	0
		u Z R e i Z u \ u K i ^	1
		J h] u \ u K i ^	0
		j i M / p i b d i e u \ u K i ^	0
		u j u U f	0
	ସେବା କେନ୍ଦ୍ର	@ U i K k	0
		ଡ୍ରାକଟର ମରାମତି ଗ୍ୟାରେଜ	0
		ସାଇକେଲ ମରାମତି ଦୋକାନ	0
	ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀ	a i e K	0
		a u X j A	0
		K c i e	0
		a Y e i	0
		ଦର୍ଜୀ ଦୋକାନ	1
		K e i e / e i R c E	3
		ଧୋବା	0

ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ

୩.୧୨ ଜମି ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ମାଲିକାନାର ପରିବର୍ତ୍ତନ

ଗତ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କୋଇଡାରେ ଜମିର ମୂଲ୍ୟ ସ୍ୱଳ୍ପ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି, ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଖାଣି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏବଂ ଭିଡିଓମି ବିକାଶ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଛି। ତଥାପି, ସମ୍ପୃକ୍ତ ପ୍ଲଟ୍ ପାଇଁ ସମ୍ପତ୍ତି କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କିମ୍ବା ଅନୁମାନିତ ମାଲିକାନା ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇନାହିଁ ।

ଅଧ୍ୟାୟ – ୪

ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଓ ସମ୍ପତ୍ତିର ଆକଳନ

୪.୧ ଉପକ୍ରମ

ଏକ ବିସ୍ତୃତ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ (ଏସ୍.ଆଇ.ଏ.) ପରିଚାଳନାରେ, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ଆକଳନ ଓ ଗଣନାକୁ ମୌଳିକ ଉପାଦାନ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥାଏ । ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଏହି ଅଂଶ ବାସ୍ତବରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଆମେ ସମସ୍ତ ଘର ଏବଂ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ଯତ୍ନ ସହିତ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରୁ ଯାହା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇପାରେ, ଯେପରିକି କୋଠା ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ଭାବନା କିମ୍ବା ପରମ୍ପରା । ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପରିବର୍ତ୍ତନଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏବଂ ଅର୍ଥନୀତି ଉପରେ କିପରି ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ ତାହା ବୁଝିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ଅନେକ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରି ଏବଂ ଭଲ ବିଶ୍ଳେଷଣ ପଦ୍ଧତି ବ୍ୟବହାର କରି, ଆମେ ଉନ୍ନତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇପାରିବା, ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ଜଡ଼ିତ କରିପାରିବା ଏବଂ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିପାରିବା ଯେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯଥାର୍ଥ ହୋଇଛି ।

୪.୨ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ଗଣନା:

କୋଇଡା ଗ୍ରାମରେ ପରିବାର ମାନଙ୍କର ସଭେ, ପ୍ରମୁଖ ସୂତନାଦାତାଙ୍କ ସାକ୍ଷାତକାର ଏବଂ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ଗ୍ରାମ ରାଜସ୍ୱ ରେକର୍ଡ ସହିତ ଯାଞ୍ଚ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଗଣନା କରାଯାଇଛି । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇପାରୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗ ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ତାଲିକା ଚିହ୍ନଟ କରିବା ।

କ) ଭଡାସୁତ୍ରରେ କିମ୍ବା ଭାଗରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜମି

କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସମୟରେ ଏହା ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ସମସ୍ତ ଜମି ପ୍ରାୟତଃ ଚାଷ ଜମି ଏବଂ ସେପରି କୌଣସି ଜମି ଭଡାସୁତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇ ନ ଥିଲା ।

ଖ) ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିକାର ହରାଇଥିବା ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତିର ପରିବାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ

ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିବା ବାସିନ୍ଦା

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ଜମିରେ କୌଣସି ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ନାହିଁ, ତେଣୁ ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିକାର ହରାଇଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ ।

ଗ) କୃଷି ଶ୍ରମିକ, ଭାଗଚାଷୀ, ଅଂଶଧନକାରୀ କିମ୍ବା କାରିଗରଙ୍କ ପରିବାର ଯେଉଁମାନେ ଜମି

ଅଧିଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବରୁ ତିନି ବର୍ଷ ଧରି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଆସୁଛନ୍ତି ।

କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସମୟରେ ସେପରି କୌଣସି ତଥ୍ୟ ମିଳିପାରି ନ ଥିଲା ।

ଘ) ଯେଉଁ ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର କିମ୍ବା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ଜମି ନ୍ୟସ୍ତ କରିଛନ୍ତି

କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସମୟରେ ସେପରି କୌଣସି ତଥ୍ୟ ମିଳିପାରି ନଥିଲା

ଡ) ଯେଉଁ ପରିବାରମାନେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବରୁ ତିନି ବର୍ଷ କିମ୍ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ ସହରାଞ୍ଚଳର ରହି ଆସୁଛନ୍ତି ।

କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସମୟରେ ସେପରି କୌଣସି ତଥ୍ୟ ମିଳିପାରି ନଥିଲା ।

ଚ) ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ଵାରା ପରୋକ୍ଷରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ (ଜଙ୍ଗଲଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହକାରୀ, ଶିକାରୀ, ମହାଜୀବୀ, ନାଉରି ଇତ୍ୟାଦି)

କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସମୟରେ ସେପରି କୌଣସି ତଥ୍ୟ ମିଳିପାରି ନଥିଲା ।

୪.୩ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ

୪.୩.୧ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରେ ଜମି ମାଲିକାନା ଢାଞ୍ଚାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ଜମି ମାଲିକାନାରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରବର୍ତ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଉପୋରକ୍ତ ସାରଣୀ – ୩.୩ ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି

୪.୩.୨ RiZoj i iaue ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରବର୍ତ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତନ:

RiZoj i iaue ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରବର୍ତ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅଧ୍ୟାୟ-୩ ର ସାରଣୀ - ୩. ୪ ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମିଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ପ୍ରାୟତଃ କୃଷି ଏବଂ ପତିତ ଜମି । ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । କ୍ଷତିପୂରଣ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ବଜାର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ବହୁତ ଅଧିକ । ଏହାଦ୍ଵାରା ଜମି ହରାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବିକା ଫେରାଇ ଆଣିବା ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ଜମି କ୍ରୟ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ ।

ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ସମୁଦାୟ ଜମିର ପରିମାଣ ମାତ୍ର ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଏବଂ ଏହା ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ସମୁଦାୟ ଜମିର ଏକ ଛୋଟ ଅଂଶ ମାତ୍ର । ସର୍ତ୍ତେ କରାଯାଇଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନାରୁ ଏହା ସୂଚନା ମିଳିଛି ଯେ, କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶି ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ବଜାର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ବହୁତ ଅଧିକ । ଏହାଦ୍ଵାରା ଜମି ହରାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବିକା ଫେରାଇ ଆଣିବା ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ଜମି କ୍ରୟ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ ।

ଅଧ୍ୟାୟ – ୫

ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ରୂପରେଖ

୫.୧ ଉପକ୍ରମ

ଆଧାର-ରେଖା ସର୍ବେକ୍ଷଣ (Baseline Survey), ଜନସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥା, ଜମି ବ୍ୟବହାର ଢାଞ୍ଚା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ସାମାଜିକ ତଥା ସାଂସ୍କୃତିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦଲିଲ କରିବା ଲତ୍ୟାଦି ହେଉଛି ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ରୂପରେଖ । ବର୍ତ୍ତମାନର ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ପାଇଁ ଏହା କ୍ଷେତ୍ରର ବିଦ୍ୟମାନ ଅର୍ଥନୈତିକ, ଜୈବ-ଭୌତିକ, ପରିବେଶୀୟ ଏବଂ ସାମାଜିକ ପରିସ୍ଥିତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସୂଚନାର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ସର୍ବେକ୍ଷଣରେ ବିଦ୍ୟମାନ ପରିସ୍ଥିତି ଏବଂ ପରିବେଶର ପରିବର୍ତ୍ତନଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଜନସଂଖ୍ୟା ରୂପରେଖ ଏବଂ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ସାମଗ୍ରିକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଉନ୍ନତି ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ଜରୁରୀ ।

ଜନଗଣନା ଆଧାରରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ କୋଇଡା ଗ୍ରାମରେ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଜନସଂଖ୍ୟା, ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, ଭିତ୍ତିଭୂମି, ରୋଜଗାର ପରିସ୍ଥିତି, ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସମ୍ବଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦିଗ ଯଥା ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ସଚେତନତା ଏବଂ ଧାରଣା ଲତ୍ୟାଦି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗର ୪(୧) ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ, କୋଇଡା ତହସିଲର କୋଇଡା ଗ୍ରାମରେ ୧ଟି ପରିବାରକୁ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଥିବାବେଳେ ପ୍ରକୃତରେ ୬ଟି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ସଂଖ୍ୟାନୁସାରେ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇପାରିଥିଲା । ଏଥିସହ ଉପରୋକ୍ତ ଗ୍ରାମର ୧୦ ଟି ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ନମୁନା ଆଧାରରେ ମଧ୍ୟ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ରୂପରେଖ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ।

୫.୨ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମର ଜନ ସାଂଖ୍ୟିକ ସ୍ଥିତି

ଜନସାଂଖ୍ୟିକ ବିଶେଷତା ଯଥା ବୟସ ବର୍ଗ, ଏବଂ ଲିଙ୍ଗ ସଂଯୋଜନା ଲତ୍ୟାଦି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀସମାଜର ବିକାଶ ସ୍ତର ଏବଂ ଜୀବନ ପ୍ରତି ଏହାର ମନୋଭାବର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂଚକ ଅଟେ । ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ ଏକ ସମାଜର ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ କହିଥାଏ । ଏକ ସମାଜରେ ମହିଳା ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବ୍ୟବହାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ ଏହାର ଲିଙ୍ଗାନୁପାତ ତଥ୍ୟରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ କୋଇଡା ତହସିଲର କୋଇଡା ଗ୍ରାମରୁ ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଆବଶ୍ୟକ | ଜମି ହରାଇଥିବା ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ସିଧାସଳଖ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବା ବ୍ୟତୀତ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଜୀବନରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିବ | ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ତହସିଲର ଜନ ସାଂଖ୍ୟିକ ସ୍ଥିତି ସାରଣୀ – ୫.୧ ରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ - ୫.୧ : ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲର ଜନସାଂଖ୍ୟିକ ସ୍ଥିତି	
ବର୍ଷ	ତହସିଲ : କୋଇଡା
ବର୍ଷ	୨୦୧୧
ଜନସଂଖ୍ୟା	୪୦୮୨୪
ପୁରୁଷ	୨୦୮୧୦
ମହିଳା	୨୦୦୧୪
ସମୁଦାୟ କ୍ଷେତ୍ର	୩୪୩.୬୪ ବର୍ଗ କି:
ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ (ପ୍ରତି ୧୦୦୦ ରେ)	୯୬୧
ସମୁଦାୟ ଶିଶୁ ସଂଖ୍ୟା (୦-୬ ବର୍ଷ)	୭,୬୬୨
ପୁରୁଷ ଶିଶୁ (୦-୬ ବର୍ଷ)	୩,୭୮୭
ମହିଳା ଶିଶୁ (୦-୬ ବର୍ଷ)	୩,୮୭୫
ହାରାହାରି ସାକ୍ଷରତା	୪୬.୧୩
ସମୁଦାୟ ସାକ୍ଷରତା	୧୮,୮୩୨
ପୁରୁଷ ସାକ୍ଷରତା	୧୧,୮୦୨
ମହିଳା ସାକ୍ଷରତା	୭୦୨୯

ଉତ୍ସ : ଜନଗଣନା ୨୦୧୧

୨୦୧୧ ର ଜନଗଣନା ଅନୁସାରେ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲର ମୋଟ ଜନସଂଖ୍ୟା ୪୦,୮୨୪, ଯେଉଁଥିରୁ ୨୦,୮୧୦ ପୁରୁଷ ଏବଂ ୨୦,୦୧୪ ମହିଳା ଅଟନ୍ତି । ଏହି ତହସିଲର ଭୌଗୋଳିକ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ୩୪୩.୬୪ ବର୍ଗ କି.ମି.। ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ ୯୬୧ (ପ୍ରତି ୧୦୦୦ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ୯୬୧ ମହିଳା), ଯାହା ରାଜ୍ୟ ହାର ଠାରୁ କିଛି କମ୍ ।

ଶିଶୁ ଜନସଂଖ୍ୟା (୦-୬ ବର୍ଷ) ୭,୬୬୨, ଯେଉଁଥିରୁ ୩୭୮୭ ପୁରୁଷ ଶିଶୁ ଏବଂ ୩୮୭୫ ମହିଳା ଶିଶୁ । ଏଥିରୁ କ୍ଷଣ୍ଣ ଯେ ଶିଶୁ ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ ସାଧାରଣ ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ ଠାରୁ କିଛି ଅଧିକ, ଯାହା ନୂଆ ପିଢ଼ାରେ ଲିଙ୍ଗ ସମତାର ସୂଚନା କରେ।

ଶିକ୍ଷା ସ୍ଥିତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ତହସିଲରେ ମୋଟ ସାକ୍ଷର ୧୮୮୩୧ ମଧ୍ୟରୁ ୧୧୮୦୨ ପୁରୁଷ ସାକ୍ଷର ଏବଂ ୭୦୨୯ ମହିଳା ସାକ୍ଷର । ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ସାଧାରଣ ସାକ୍ଷରତା ହାର ୪୬.୧୩%, ଯାହା ରାଜ୍ୟ ଓ ଜାତୀୟ ହାର ଠାରୁ କମ୍ । ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳା ସାକ୍ଷରତାରେ କ୍ଷଣ୍ଣ ଅସମତୁଳନ ରହିଛି, ଯାହା ନାରୀ ଶିକ୍ଷାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଆହ୍ୱାନ କରୁଛି ।

ସାମଗ୍ରିକ ଭାବରେ, କୋଇଡା ତହସିଲର ଜନ ସାଂଖ୍ୟିକ ସ୍ଥିତିରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏଠାର ଜନସଂଖ୍ୟାରେ ନୂତନ ପିଢ଼ୀର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ, ସାଧାରଣ ଲିଙ୍ଗ ସମତୁଳନ ଓ କମ୍ ସାକ୍ଷରତା ହାର ରହିଛି ଏବଂ ବିଶେଷକରି ମହିଳା ମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାସ୍ଥିତି ପଛୁଆ । ତେଣୁ ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଜୀବିକା, ବିକାଶ ଓ ସାମାଜିକ କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ଏହାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱର ସହିତ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

କୋଇଡା ତହସିଲର ଜନସଂଖ୍ୟାଗତ ତଥ୍ୟ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଏଠାରେ କମ୍ ବୟସ ଗୋଷ୍ଠୀର ଜନସଂଖ୍ୟା, ମଧ୍ୟମ ଲିଙ୍ଗ ସମତୁଳନ, କିନ୍ତୁ ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପାର୍ଥକ୍ୟ ସହିତ ସାକ୍ଷରତା ସ୍ତର କମ୍ । ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରକୃତ ବିକାଶ, ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ରଣନୀତି ଏବଂ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଯୋଜନା କରିବା ସମୟରେ ଏହି ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ପୃଷ୍ଠଭୂମିକୁ ସତର୍କତାର ସହ ବିଚାର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।-

୫.୨.୧ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଏବଂ ଜନସଂଖ୍ୟା

କୋଇଡା ତହସିଲର ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମ କୋଇଡାରେ ମୋଟ ୨୭ ଜଣ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସହିତ ମୋଟ ୬୮୮ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ସର୍ତ୍ତେ କରାଯାଇଛି । ଏହି ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ଜମିବାଡ଼ି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକ ଅଂଶ ହରାଇବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ।

୫.୨.୨ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଆକାର ଏବଂ ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ

କୋଇଡା ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଆକାର ଏବଂ ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ ସାରଣୀ ୫.୨ ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଗ୍ରାମରେ ଜନସଂଖ୍ୟାଗତ ଗଠନର ଢାଞ୍ଚା ପ୍ରାୟ ସମାନ । ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ ୮୦୦, ଯାହା ଜିଲ୍ଲା ହାରାହାରି ୯୨୧ ସଂଖ୍ୟା ଅପେକ୍ଷା କମ୍ । ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ହାରାହାରି ଆକାର ୪.୫ ।

i ୧yୂ ୫.୨: _kI _bīaZ _eāte @iKie fwi^ē ūZ			
Māc	Kāi ō	ବିବରଣୀ	ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଅନୁଯାୟୀ ତଥ୍ୟ
କୋଇଡା	1	i ūbūj ūA [āi _kI _bīaZ _eāte i ūLyū	6
	2	i ūbūj ūA [āi _eāte i bŷ i ūLyū	27
	3	_ēh	12
	4	cj kŭ	15
	5	fwi @^ē ūZ	800
	6	_eāte j iēij iē@iKie	4.5

(ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ)

୫.୨.୩ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କର ବୟସ ଓ ବୈବାହିକ ସ୍ଥିତି

ଲୋକଙ୍କ ବୟସ ଗଠନର ତଥ୍ୟ ଅଧିକାରୀ ପାଇଁ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ ଲ କାରଣ ଏହା ମୋଟ ଜନସଂଖ୍ୟାରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଅନୁପାତ ବିଷୟରେ ଏକ ଧାରଣା ଦେଇଥାଏ । ୨୦୧୧ ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ, ୧୮-୨୦ ବର୍ଷ ବୟସର ଲୋକମାନେ କର୍ମଜୀବୀ ଜନସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, ପିଲା ଏବଂ ବୃଦ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିର୍ଭରଶୀଳ ବୋଲି

ବିବେଚନା କରାଯାଏ । କର୍ମଜୀବୀ ଜନସଂଖ୍ୟା ଏକ ପରିବାରର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିର ସୂଚକ । ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ବୟସ ଅନୁଯାୟୀ ଲିଙ୍ଗ ବଣ୍ଟନ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ବୈବାହିକ ସ୍ଥିତି ସାରଣୀ- ୫.୩ ରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ।

ସାରଣୀ ୫.୩: ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ଅନୁଯାୟୀ ଲିଙ୍ଗଭିତ୍ତିକ ଓ ବୈବାହିକ ସ୍ଥିତି

ଗ୍ରାମ	_KI _biaZ ùcW R^i dYü	ବୟସ ଓ ଲିଙ୍ଗ ଭିତ୍ତିରେ ବଣ୍ଟନ								ବୈବାହିକ ସ୍ଥିତି	
		୦ ରୁ ୬ ବର୍ଷ		୭ ରୁ ୧୭ ବର୍ଷ		୧୮ ରୁ ୨୦ ବର୍ଷ		୨୦ ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ		ବିବାହିତ	ଅବିବାହିତ
		ପୁ	ମ	ପୁ	ମ	ପୁ	ମ	ପୁ	ମ		
କୋଇଡା	27	1	2	2	6	8	7	1	0	11	16

(ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ)

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ୧୮ ରୁ ୨୦ ବର୍ଷ ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ବୟସ ବର୍ଗର ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ୧୫ (୫୫.୫୫%) ଅଟେ । ସର୍ବେକ୍ଷଣ ହୋଇଥିବା ଗ୍ରାମର ବିବାହିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅବିବାହିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ତୁଳନାରେ କମ ଅଟନ୍ତି, କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ମୋଟ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅନୁସାରେ ୪୦.୭୪% ଅଟେ ।

୫.୩ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କ ଧର୍ମ

ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଧାର୍ମିକ ବିଶ୍ୱାସ ତାର ସାମାଜିକ-ସାଂସ୍କୃତିକ ଆଚରଣକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ । ଏହା ଜୀବନ, କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଅଭିଳାଷ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ମନୋଭାବ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ପସନ୍ଦକୁ ବୁଝିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ, ଯାହାକି ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାରକୁ ପୁନଃ ଥଇଥାନ ପାଇଁ ଏକ ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ । ଘରୋଇ ସର୍ବେକ୍ଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର (୧୦୦.୦୦%) ହିନ୍ଦୁ ଅଟନ୍ତି । ସାରଣୀ - ୫.୪) ।

ସାରଣୀ - ୫.୪: _KI _biaZ aYqci^ue]ci^i iie ùgYKeY

ଗ୍ରାମ	Kai ñ	ଧର୍ମ	ମୋଟ (ସଂଖ୍ୟାରେ)
କୋଇଡା	1	j ð è	6 (100.00)
	2	ci fci^	0 (0.00)
	3	LiA@u^	0 (0.00)
	4	@^yü^y	0 (0.00)
ମୋଟ			6 (100.00)

(ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ)

୫.୪ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କ ଜାତି

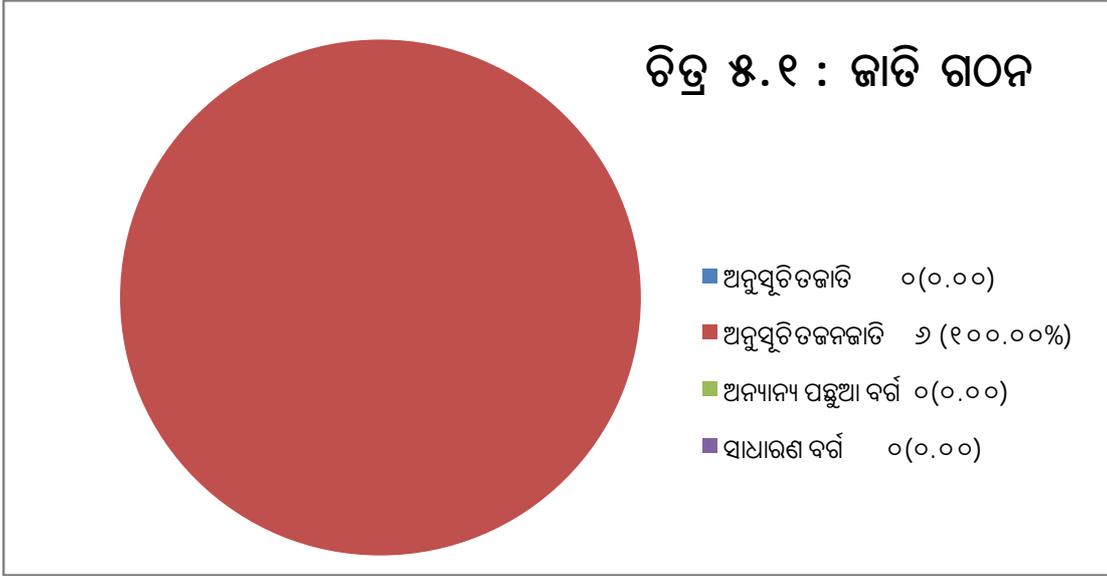
ଏକ ପାରମ୍ପରିକ ସମାଜ ବିଭିନ୍ନ ଜାତିରେ ବିଭକ୍ତ । ଜାତି ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଭାବେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଧାର୍ମିକ ବିଶ୍ୱାସ ତାଙ୍କ ସାମାଜିକ-ସାଂସ୍କୃତିକ ଆଚରଣକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ । ଉଚ୍ଚ ଜାତିର ଲୋକମାନେ ସାଧାରଣତଃ ସୁସ୍ଥ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜାତିର ଲୋକଙ୍କୁ ଶୋଷଣ କରି ସେମାନେ ସର୍ବାଧିକ ସାମାଜିକ ଲାଭ ହାସଲ କରନ୍ତି । ଅପରପକ୍ଷେ,

ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଏବଂ ଜନଜାତି ଦୁର୍ବଳ, ଅସୁରକ୍ଷିତ ଏବଂ ବଞ୍ଚିତ | ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ ଦୃଢ଼ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକୁ ଉପଲବ୍ଧ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି | ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଭାବ ହ୍ରାସ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସେମାନେ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ | ଏହା ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଏହି ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ବର୍ଗର ଅଟନ୍ତି । ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଜାତି ଗଠନର ବିବରଣୀ ସାରଣୀ ୫.୫ ରେ ଦିଆଯାଇଛି |

ସାରଣୀ - ୫.୫: ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଜାତି ଗଠନର ବିବରଣୀ

ଗ୍ରାମ	Kaī ū	ଜାତି	ମୋଟ(ସଂଖ୍ୟାରେ)
କୋଇଡା	1	ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି	0 (0.00)
	2	ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି	6 (100.00)
	3	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଛୁଆ ବର୍ଗ	0 (0.00)
	4	ସାଧାରଣ ବର୍ଗ	0 (0.00)
ମୋଟ		ମୋଟ	6 (100.00)

(ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରତିଶତକୁ ବୁଝାଏ) (ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ)

୫.୫ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ

ପରିବାରର ପ୍ରକାର ଏବଂ ଆକାର ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ତର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥାଏ | ଏଥି ସହିତ, ଏହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ଯେ ପରିବାରର ଅର୍ଥନୈତିକ ଗଠନ କିପରି ଆଡ଼ଃ ବୁଝାବଣା ମାଧ୍ୟମରେ ହେଉଛି | ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି |

୫. ୫.୧ ପରିବାରର ଆକାର

ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ହାରାହାରି ପରିବାର ଆକାର ୪.୫ ଅଟେ ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି | ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଆକାର ୨ ରୁ ୧୫ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା (ସାରଣୀ ୫.୨) | ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ୫୦.୦୦% ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ୪ ରୁ ୬ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି। ତା ପରେ ୧ ରୁ ୩ ସଦସ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ୩୩.୩୩%, ୭ ରୁ ୯ ସଦସ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ପରିବାର ୧୬.୬୬% ଏବଂ କୌଣସି ୧୦ ସଦସ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ପରିବାର ନାହାନ୍ତି ।

ସାରଣୀ ୫.୨: ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ପରିବାର ଆକାର

ଗ୍ରାମ	କ୍ରମିକ ନ.	ପରିବାର ଆକାର	ମୋଟ
କୋଇଡା	1	1-3	2 (33.33)
	2	4-6	3 (50.00)
	3	7-9	1 (16.67)
	4	10 କିମ୍ବା ତହିଁରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ	0 (0.00)
ମୋଟ			6(100.00)

(ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରତିଶତକୁ ବୁଝାଏ) (ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ)

ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ତିନି ପ୍ରକାରର ପରିବାର ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା, ଯଥା, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବା ଏକାକୀ ପରିବାର, ଅଣୁ ଏବଂ ଯୌଥ ପରିବାର | ୭ ରୁ ଅଧିକ ସଦସ୍ୟ ଥିବା ଘରଗୁଡ଼ିକ ମିଳିତ ଏବଂ ବିସ୍ତାରିତ ପରିବାର ହୋଇଥାଏ | ଏହି ପରିବାରରେ ଦୁଇ କିମ୍ବା ଅଧିକ ଭାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବିବାହ ପରେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଏକାଠି ଗୋଟିଏ ରୋଷେଇଶାଳ ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି | ସେମାନେ ପିତାମାତା, ଭାଇଭଉଣୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ନିର୍ଭରଶୀଳମାନଙ୍କ ସହିତ ଘରେ ରୁହନ୍ତି |

ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ପାରିବାରିକ ପ୍ରକାର ଗୁଡ଼ିକ ସାରଣୀ- ୫.୨ ରେ ଦିଆଯାଇଛି | ସାରଣୀରୁ ଏହା ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ଅଧିକାଂଶ ଯୌଥ ପରିବାର ୧(୧୬.୬୬%) ଏବଂ ତା ପଛକୁ ଅଣୁ ପରିବାର ୫ (୮୩.୩୩%) ରହି ଥିବା ବେଳେ କୌଣସି ଏକାକୀ ପରିବାର ନ ଥିଲା ।

ସାରଣୀ ୫.୨: ପରିବାରର ପ୍ରକାର

ଗ୍ରାମ	ମୋଟ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା	ପରିବାରର ପ୍ରକାର (ସଂଖ୍ୟାରେ)		
		ଯୌଥ	ଅଣୁ ମୂଳ	ଏକାକୀ
କୋଇଡା	6	1(16.67)	5(83.33)	0

(ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରତିଶତକୁ ବୁଝାଏ) (ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ)

ସାରଣୀ- ୫.୯: ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଶିକ୍ଷା ସ୍ଥିତି				
କ୍ର. ସଂ.	ଶିକ୍ଷା ସ୍ତର	ପୁରୁଷ	ମହିଳା	ମୋଟ
1	ନିରକ୍ଷର	01	02	3 (15.00)
2	ପ୍ରାଥମିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	04	05	9 (45.00)
3	ମାଧ୍ୟମିକ	02	01	3 (15.00)
4	ଯୁକ୍ତ (+) 9 / ମଧ୍ୟମ	02	02	4 (20.00)
5	ସ୍ନାତକ ଓ ତତ୍ପର	0	0	0 (0.00)
6	ବୈଷୟିକ ଡିଗ୍ରୀ / ଡିପ୍ଲୋମା	0	0	0 (0.00)
7	ଆଇ.ଟି.ଆଇ. / ବୃତ୍ତିଗତ ଡିଗ୍ରୀ	01	0	01 (5.00)
ମୋଟ		10 (50.00)	10 (50.00)	20

(ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରତିଶତକୁ ବୁଝାଏ) (ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ)

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀ ସୂଚାଇ ଦେଉଛି ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ମୋଟ ୨୭ ଜଣ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୩ ଜଣ (୧୫.୦୦%) ନିରକ୍ଷର ଥିଲେ। ୮୫.୦୦% ସାକ୍ଷରଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୯ ଜଣ (୪୫.୦୦%) ପ୍ରାଥମିକ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ୩ ଜଣ (୧୫.୦୦%) ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ୪ ଜଣ (୨୦.୦୦%) ମାଧ୍ୟମିକ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି (୫.୦୦%) ଆଇ.ଟି.ଆଇ. / ବୃତ୍ତିଗତ ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଶିକ୍ଷାଗତ ସ୍ତର ସମଗ୍ର ଜିଲ୍ଲାର ସାମଗ୍ରିକ ଶିକ୍ଷାଗତ ସ୍ତର ଅପେକ୍ଷା ଉତ୍ତମ ଅଟେ ।

୫.୭ ଆୟ ଏବଂ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସ୍ତର

୫.୭.୧ ବୃତ୍ତିଗତ ଜାଣି

ପ୍ରଭାବିତ ଜନସଂଖ୍ୟାର ସର୍ବାଧିକ ଅଂଶ (୩୭.୯୩%) କୃଷି ଶ୍ରମିକ ଭାବରେ ନିଯୋଜିତ, ଯାହା ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ମଜୁରୀ-ଭିତ୍ତିକ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ନିର୍ଭରଶୀଳତାକୁ ସୂଚିତ କରେ ।

ପ୍ରାୟ ୨୦.୬୮% ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଚାଷ/କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୋଜିତ, ଯାହା ଜୀବିକା ନିର୍ବାହର ଏକ ଉତ୍ତମ ଭାବରେ କୃଷିର ନିରନ୍ତର ଗୁରୁତ୍ଵକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ । ୧୭.୨୪% ବେତନଭୋଗୀ କର୍ମଚାରୀ ରହିଛନ୍ତି, ଯାହା ଗୋଟିଏ ସ୍ଥିର ଆୟର ସୂଚକ । ୧୦.୩୪% ବ୍ୟକ୍ତି, ଦୈନିକ ମଜୁରୀ ରୋଜଗାର ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ, ଯାହା ଆକସ୍ମିକ ଏବଂ ଅସଂଗଠିତ ଶ୍ରମ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ଦର୍ଶାଏ । ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଯେ, କୌଣସି ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ହସ୍ତଶିଳ୍ପ/କାରାଗାର କାର୍ଯ୍ୟ, ବାଣିଜ୍ୟ-ବ୍ୟବସାୟ, କିମ୍ବା ପୂଜାରୀ ପରି ବୃତ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ନିଯୋଜିତ ନୁହଁନ୍ତି ।

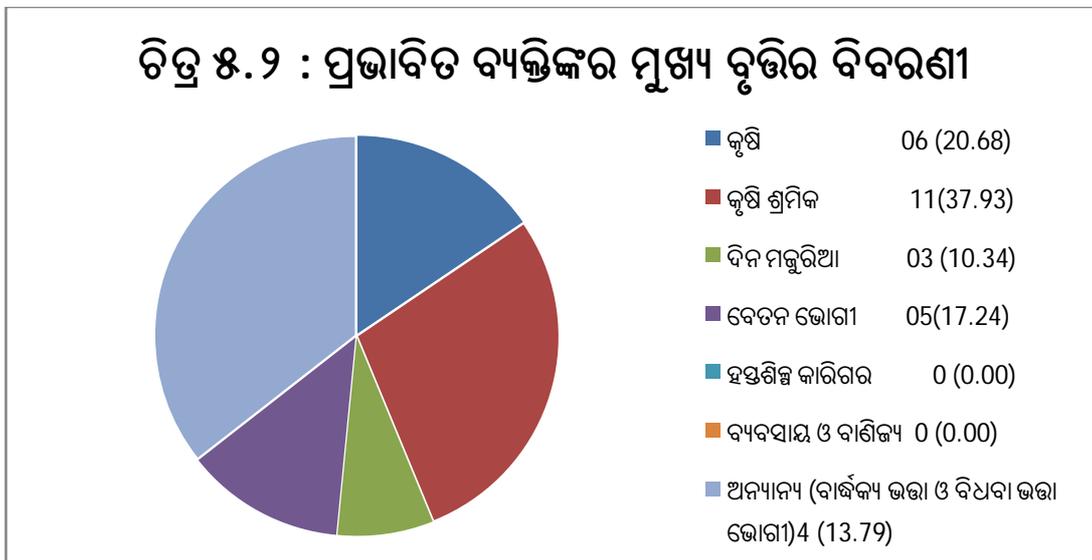
ଏହା ସହିତ, ୧୩.୭୯% "ଅନ୍ୟ" ବର୍ଗରେ ଆସେ, ଯେଉଁଥିରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ବୃଦ୍ଧାବସ୍ଥା ପେନସନଭୋଗୀ ଏବଂ ସାମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନା ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ବିଧବାମାନେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ମୋଟାମୋଟି ଭାବରେ, ବୃତ୍ତିଗତ ଜାଣି କୃଷି ଏବଂ କୃଷି ଶ୍ରମିକ ଉପରେ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ନିର୍ଭରଶୀଳତାକୁ ଦର୍ଶାଏ, ଯାହା ସହିତ ବେତନଭୋଗୀ ନିଯୁକ୍ତି, ଦୈନିକ ମଜୁରୀ ଶ୍ରମ ଏବଂ ସାମାଜିକ ପେନସନ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟ, ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ଏବଂ ବୃତ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁପସ୍ଥିତି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକରେ ଜୀବିକାର ସାମାଜିକ ବିବିଧତା ଆଡ଼କୁ ସୂଚିତ କରେ (ସାରଣୀ ୫.୧୦) ।

ସାରଣୀ ୫.୧୦ : ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ମୁଖ୍ୟ ବୃତ୍ତି

କ୍ର. ସଂ.	ବୃତ୍ତି	ମୋଟ (ସଂଖ୍ୟାରେ)
1	କୃଷି	06 (20.68)
2	କୃଷି ଶ୍ରମିକ	11(37.93)
3	ଦିନ ମଜୁରିଆ	03 (10.34)
4	ବେତନ ଭୋଗୀ	05(17.24)
5	ହସ୍ତଶିଳ୍ପ କାରିଗର	0 (0.00)
6	ବ୍ୟବସାୟ	0 (0.00)
7.	ବୃତ୍ତିଗତ (ପୂଜାରୀ,ରୋଷେୟା ଇତ୍ୟାଦି)	0 (0.00)
	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଭତ୍ତା ଓ ବିଧବା ଭତ୍ତା ଭୋଗୀ)	4 (13.79)

(ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରତିଶତକୁ ବୁଝାଏ) (ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ)

୫.୭.୨ ପାରିବାରିକ ଆୟ

ଆୟ ହେଉଛି ପରିବାରର ସାମାଜିକ-ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିର ପ୍ରମୁଖ ସୂଚକ ଏବଂ ପରିବାରର ସାମଗ୍ରିକ ଜୀବନଶୈଳୀ ଏହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ସର୍ବୋତ୍ତମ ଫଳାଫଳ ସୂଚିତ କରେ (ସାରଣୀ ୫.୧୧) ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ହାରାହାରି ମାସିକ ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ଆୟ ଯଥାକ୍ରମେ ୧୨୫୮୩.୩୩ ଟଙ୍କା ଏବଂ ୧୫୧୦୦୦.୦୦ ଟଙ୍କା।

ସାରଣୀ- ୫.୧୧ : - ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଆୟର ବିବରଣୀ

ଗ୍ରାମ	ମୋଟ ପରିବାର (ସଂଖ୍ୟାରେ)	ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ସମୁଦାୟ ମାସିକ ଆୟ (ଟଙ୍କା)	ପରିବାର ପିଛା ହାରାହାରି ମାସିକ ଆୟ (ଟଙ୍କା)	ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ସମୁଦାୟ ବାର୍ଷିକ ଆୟ (ଟଙ୍କା)	ପରିବାର ପିଛା ହାରାହାରି ବାର୍ଷିକ ଆୟ (ଟଙ୍କା)
କୋଇଡା	38	1089700.00	5236.06	13076400.00	62865.38

(ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ)

୫.୮ ପରିସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ବ୍ୟବହାରୀ ସାମଗ୍ରୀ

ସମ୍ପତ୍ତି ଧାରଣ ଗୋଟିଏ ଘରର ଉତ୍ତମ ଚଳଣିର ଅନ୍ୟ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂଚକ । ବୃହତ ସମ୍ପତ୍ତି ଆଧାର ଏକ ଘରକୁ ସ୍ଥାୟୀ ଭିତ୍ତିରେ ଏକ ଉନ୍ନତ ମାନର ଜୀବନ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରେ । ନିତିଦିନିଆଁ ସ୍ଥାୟୀ ବ୍ୟବହାରୀ ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଘରଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକାନା ସମ୍ପତ୍ତି ଏହାର ଜୀବନଧାରଣ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ସ୍ଥିତିକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ।

ଭୌତିକ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଜମି, ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ପ୍ରାଣୀ, ଗଛ ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯାହା ଆୟକାରୀ ଅଟେ । ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ବ୍ୟବହାରୀ ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଡ଼ିକ ଆୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ପୁନଃ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ରହିଥିବାରୁ ଏଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିକାରରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଛି । ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ବ୍ୟବହାରୀ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ପଶୁପାଳନ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଟେ । ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନଙ୍କର ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ବ୍ୟବହାରୀ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ପଶୁ ସମ୍ପଦର ମାଲିକାନା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସୂଚନା ସାରଣୀ ୫.୧୨ ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ- ୫.୧୨: ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ପରିସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ବ୍ୟବହାରୀ ସାମଗ୍ରୀ

Kai o	ପ୍ରକାର	ମୋଟ ପରିମାଣ	ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା)	ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା)
1	୧୫୫୫୫୫୫୫	4	4750	19000
2	୧୫୫୫୫୫୫୫	0	0	0
3	୧୫୫୫୫୫୫୫	1	1000	1000
4	୧୫୫୫୫୫୫୫	1	5000	5000
5	ଚେଲିଫୋନ / ମୋବାଇଲ ଫୋନ	10	5400	54000
6	Gi o	0	0	0
7	i ୧୫୫୫୫୫୫୫	9	2000	19000
8	Z୧୫୫୫୫୫୫୫	0	0	0
9	୧୫୫୫୫୫୫୫ i ୧୫୫୫୫୫୫୫	4	35000	140000
10	· e୫୫୫୫୫୫୫୫	0	0	0
11	ai ୫୫୫୫୫୫୫୫	0	0	0
12	ଏଲ.ପି.ଜି.	4	3250	13000
13	ai ୧୫୫୫୫୫୫୫	490	35	17500
14	@kuie	21	16190	340000
15	ପ୍ରାଣୀ ସମ୍ପଦ (ଗାଈ, ମଇଁଷି, ଛେଳି, ମେଣ୍ଡା, କୁକୁଡ଼ା ଇତ୍ୟାଦି)	8	3700	37000

(ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ)

୫.୯ ପରିବାରର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି

ଯେ କୌଣସି ସାମାଜିକ-ଆର୍ଥିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଘର ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ମୌଳିକ ଏକକ, କାରଣ ଏହାର ଅର୍ଥନୀତି, ଆୟ, ବ୍ୟୟ, ସଞ୍ଚୟ ଓ ରଣ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ପରିବାର ସ୍ତରରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଏ । ଘରର ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସୁଚନା ନିମ୍ନରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ।

୫.୯.୧ ପରିବାରର ଖର୍ଚ୍ଚ

ଖାଦ୍ୟ, ପୋଷାକ, ଗୃହ, ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପଯୋଗୀ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ଏକ ଘରର ଖର୍ଚ୍ଚ ଏହାର ଆୟ ଦ୍ୱାରା ସାମିତ । ଗୋଟିଏ ଘରର ଜୀବନଧାରଣର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ଆୟ-ତଥ୍ୟ ପରି ଖର୍ଚ୍ଚ-ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସମାନ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଆୟ-ତଥ୍ୟ ଦେବା ଏକ ନ୍ୟୁନତା ବୋଲି ଅନୁଭବ କରାଯାଉଥିଲା କାରଣ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏହା ଅନୁଭବ କଲେ ଏହା ସେମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ । ଖର୍ଚ୍ଚ-ତଥ୍ୟ ଏକ ଘରର ଆୟ ତଥ୍ୟର ବୈଧତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । କିନ୍ତୁ ଖର୍ଚ୍ଚ-ତଥ୍ୟର ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି କାରଣ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଖର୍ଚ୍ଚର କୌଣସି ଲିଖିତ ଆକାରରେ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଲୋକମାନେ ବାରମ୍ବାର ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁଥିବାରୁ ହିସାବ ଭୁଲ କରିବା ଏବଂ ବିବାରୀ ଲିପିବଦ୍ଧ ନ କରିବା ଏକ ସାଧାରଣ ଘଟଣା ଏହି ଦୁର୍ବଳତାକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଖର୍ଚ୍ଚର ଆକଳନ କରାଯାଇଛି ।

ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ମାସିକ ହାରାହାରି ଖର୍ଚ୍ଚର ବିବରଣୀ ସାରଣୀ ୫.୧୩ ଏବଂ ଚିତ୍ର - ୫.୧୩ ରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି, ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଗୋଟିଏ ପରିବାରର ହାରାହାରି ମାସିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉଛି ୮୧୬୧.୬୧ ଟଙ୍କା ।

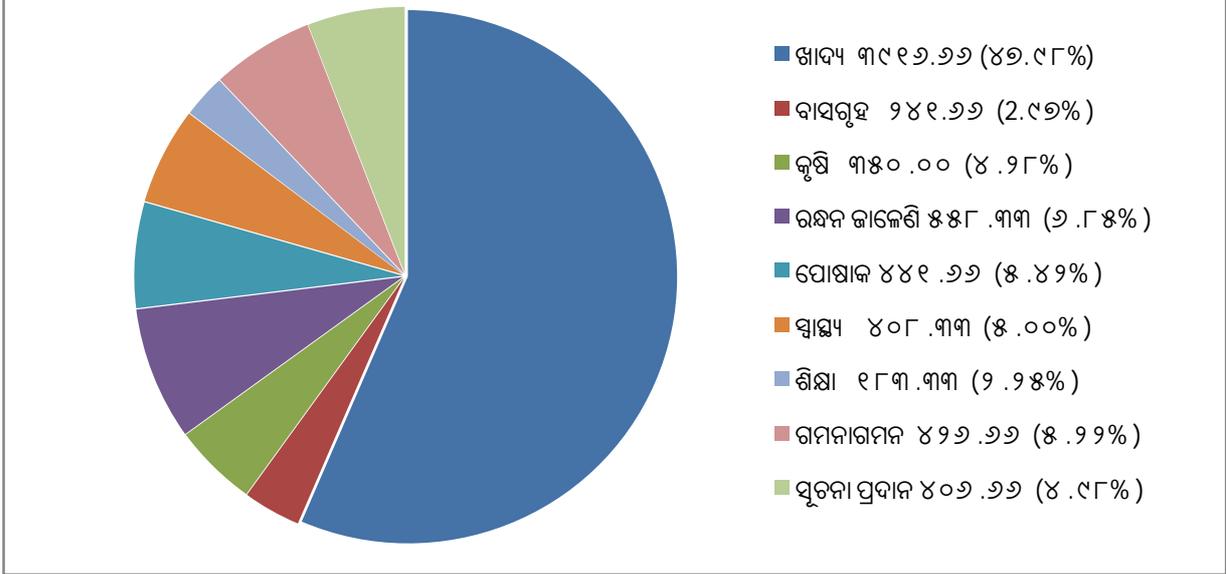
ସାରଣୀ - ୫.୧୩: ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ମାସିକ ହାରାହାରି ବ୍ୟୟ

କ୍ର. ସଂ.	ପ୍ରକାର	ପରିବାରର ମୋଟ ମାସିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	ପରିବାରର ହାରାହାରି ମାସିକ ଖର୍ଚ୍ଚ
1	Li\y	23500.00	3916.66 (47.98)
2	Khò	1450.00	241.66 (2.97)
3	auì Mj	2100.00	350.00 (4.28)
4	EŞ^ RùkYù	3350.00	558.33 (6.85)
5	ù_ùhùK	2650.00	441.66 (5.42)
6	Èùì y	2450.00	408.33 (5.00)
7	gd ù	1100.00	183.33 (2.25)
8	Mc^iMc^	2560.00	426.66 (5.22)
9	i P^ù_ùù^	2440.00	406.66 (4.98)
10	i ùciRK Ci ù	3310.00	551.66 (6.75)
11	@^yù^y	4060.00	676.66 (8.30)
ମୋଟ		48970.00	8161.61 (100.00)

(ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସୁଚନା ପ୍ରତିଶତକୁ ଦର୍ଶାଉଛି)

(ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ)

ଚିତ୍ର-୫.୩: ପରିବାରର ହାରାହାରି ମାସିକ ବ୍ୟୟ ଢାଞ୍ଚା

ଟେବୁଲ-୫.୧୩ ରୁ ଏହା ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ, ଏକ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ସାଧାରଣ ମାସିକ ଘରୋଇ ବ୍ୟୟ ହେଉଛି ୮,୧୨୧.୨୧ଟଙ୍କା, ଯାହାର ବାର୍ଷିକ ବ୍ୟୟ ପ୍ରାୟ ୯୭,୯୩୯.୩୨ ଟଙ୍କାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚିଛି । ଶ୍ରେଣୀଭିତ୍ତିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଢାଞ୍ଚାରୁ ଏହା ଜଣାପଡୁଛି କି, ଖାଦ୍ୟ-ବ୍ୟୟ ବାବଦ ଖର୍ଚ୍ଚ ଭାଗ ବହୁତ ଅଧିକ ରହିଛି । ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ଖାଦ୍ୟରେ ରୁ. ୩,୯୧୭.୨୭ ଟଙ୍କା(୪୭.୯୮%) ବ୍ୟୟ କରୁଛନ୍ତି । ଏହା ପରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ କାଦାର ପ୍ରାୟ ୨୭୨.୨୨ ଟଙ୍କା (୮.୩୦%), ରକ୍ଷନ ଜାଳେଣି ବାବଦରେ ୫୫୮.୩୩ ଟଙ୍କା (୬.୮୫%), ଏବଂ ସାମାଜିକ ପର୍ବପର୍ବାଣି ବାବଦରେ ୫୫୧.୨୨ (୬.୭୫%) ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଛି ।

ମଧ୍ୟମ ସ୍ତରର ବସ୍ତୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପୋଷାକ ୪୪୧.୨୨ ଟଙ୍କା (୫.୪୨%), ଗମନାଗମନ ବାବଦରେ ୪୨୨.୨୨ ଟଙ୍କା (୫.୨୨%), ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବାବଦରେ ୪୦୮.୩୩ ଟଙ୍କା(୫.୦୦%), ଯୋଗାଯୋଗ ବାବଦରେ ୪୦୨.୨୨ ଟଙ୍କା (୪.୯୮%), ଏବଂ ଘରୋଇ ବ୍ୟୟ ୩୫୦.୦୦ ଟଙ୍କା(୪.୨୮%) ରହିଛି ।

ତୁଳନାତ୍ମକ ଛୋଟ ଅଂଶରେ କୃଷି ବାବଦରେ ୨୪୧.୨୨ ଟଙ୍କା (୨.୯୭%) ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ୧୮୩.୩୩ ଟଙ୍କା(୨.୨୫%) ରହିଛି ।

୫.୯.୨ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ

ରଣ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ଗ୍ରାମୀଣ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ବ୍ୟାପିଥାଏ । ଚିକିତ୍ସା କୃଷି, ବିବାହ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଜରୁରୀ ଅର୍ଥର ଆବଶ୍ୟକତା ହେଲେ ଲୋକମାନେ ସାଧାରଣତଃ ସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ୟାଙ୍କ, ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ, ମହାଜନ କିମ୍ବା ସମ୍ପର୍କୀୟ ନିକଟକୁ ଯାଆନ୍ତି । ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଭାବିତ କୋଇଡା ଗ୍ରାମରେ କିଛି ପରିବାର ସେମାନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ରଣ ନେଇଥିଲେ ସାରଣୀ- ୫.୧୪ ରେ ପ୍ରତିପାଦନ କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ- ୫.୧୪ : ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ରଣ ବିବରଣୀ

କ୍ର. ସଂ.	ବିବରଣୀ	ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ
1	_Kl _biaZ ùciW _eñie	06
2	EY ù^A[ñùC_ùeiq _eñie	0
3	ସମୁଦାୟ ରଣର ପରିମାଣ	0
ରଣର ଉତ୍ସ		
4	ayü	0
5	i üj Kie	0
6	Edoi j ùdK ùMüAü	0
7	ùEzùüi aiü @^Aü^	0
8	i ü_Kü	0
9	@^yü^y	0
ରଣର ପରିମାଣ ଓ ଅଭିପ୍ରାୟ		
10	_ê^ñag	0
11	NüeiA Kü/Ly	0
12	abiNe	0
13	ReeiKüi^	0
14	KñüKü-ñ	0
15	_eügiü	0
16	cüi K i ü j üe (@Y i ðMVZ Ci eñù^A[ñùEY_üA)	0
17	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	0

(ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ)

୫.୧୦ ବାସସ୍ଥାନ ସ୍ଥିତି

ବାସଗୃହର ସୁଚନା ଏକ ପରିବାରର ଚଳଣି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ଧାରଣା ଦେଇଥାଏ | ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ସମସ୍ତ (୧୦୦%) ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ଵ ଘର ଅଛି | ସାରଣୀ ୫.୧୫ ଏହା ମଧ୍ୟ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ସମସ୍ତ ଘର ଇଟା କାନ୍ଥ ସହିତ ଆଜବେଷ୍ଟସ, ଚାଲି ଛାତ ଏବଂ ଆର.ସି.ସି ଛାତ ନିର୍ମିତ ପଞ୍ଜା ଘର ଅଟେ | ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ପରିବାରରେ ନିଜସ୍ଵ ଜମିର ପଞ୍ଜା ଅଛି ବୋଲି ଜଣାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ- ୫.୧୫ : ବାସସ୍ଥାନର ଅବସ୍ଥା

ଗ୍ରାମ	_Kl _biaZ _eñie (i ðLyð)	ଗୃହର ପ୍ରକାର			ଗୃହର ଶ୍ରେଣୀ		@]Kie	
		^RE	bWj	ùciW Nellj e _eñiY (GKe)	_Kñ	Q_e	_...üij	_...üajð
କୋଇଡା	06	06	0	0.32	04 (66.67)	02 (33.33)	06	0

(ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ)

୫.୧୧ ସାର୍ବଜନୀନ ସେବା ସଂସ୍ଥାନ ପ୍ରାପ୍ତ

ଭୌଗଳିକ ଏବଂ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ସ୍ଥିତି ବ୍ୟତୀତ, ଜନସମୁଦାୟର ଉତ୍ତମ ଜୀବନ ମାନଦଣ୍ଡ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତ୍, ସୁରକ୍ଷିତ ପାନୀୟ ଜଳ, ପରିମଳ, ରକ୍ଷନ ଇତ୍ୟାଦି ସାଧାରଣ ନାଗରିକ ସୁବିଧା ଗୁଡ଼ିକର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହି ସେବାଗୁଡ଼ିକର ଉପଲବ୍ଧତା ଜୀବନକୁ ସହଜ, ଆରାମଦାୟକ ଏବଂ ଆନନ୍ଦଦାୟକ କରିଥାଏ । ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକରେ ଏହି ଉପଯୋଗିତାଗୁଡ଼ିକର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ ୫.୧୨ ରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ - ୫.୧୨: ସର୍ବସାଧାରଣ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ପ୍ରାପ୍ତି							
ଗ୍ରାମ	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା	ଗୃହ ପାଳିତ ପଶୁଙ୍କ ପାଇଁ ପୃଥକ ଗୃହାଳ	ଗୃହ ମଧ୍ୟରେ ଗାଧୁଆ ଘର	ଗୃହ ମଧ୍ୟରେ ଶୌଚାଳୟ	ଗୃହ ମଧ୍ୟରେ ଧୋଇବା ସ୍ଥାନ	ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ	ପାନୀୟ ଜଳ
କୋଇଡା	06	3 (50.00)	1 (16.66)	1 (16.66)	0 (0.00)	6 (100.00)	6 (100.00)

(ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସୁତନା ପ୍ରତିଶତକୁ ଦର୍ଶାଉଛି)

(ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ)

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀ ସୂଚାଇ ଦିଏ ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ଆବାସ ପରିବାରଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଏବଂ ନିରାପଦ ପାନୀୟ ଜଳ ଉପଲବ୍ଧ । ସାମ୍ପ୍ରତିକ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ସରକାର ପରିମଳର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛନ୍ତି । ଏହାର ପ୍ରଭାବ ଅଧିକାଂଶ ଭାବରେ ଦେଖାଯାଉନାହିଁ । କାରଣ ଏହା ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ମାତ୍ର ଜଣଙ୍କର (16.66%) ଶୌଚାଳୟ ଅଛି ଏବଂ ସେହିପରି ଗୋଟିଏ ପରିବାରରେ ସେମାନଙ୍କ ବାସସ୍ଥାନ ଭିତରେ କିମ୍ବା ନିକଟରେ ଶୌଚାଳୟ ଅଛି ।

୩ ଟି ପରିବାର (୫୦.୦୦%) ପ୍ରାଣୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପୃଥକ ଗୃହାଳ ଘର ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ କୌଣସି ପରିବାରରେ ସେମାନଙ୍କର ଧୋଇବା ପ୍ଲଟଫର୍ମ ନାହିଁ ଏବଂ ପରିବାରମାନେ ଧୋଇବା ପାଇଁ ବାହାରେ ଥିବା ସାର୍ବଜନୀନ ନଳକୂପର ପ୍ଲଟଫର୍ମ ସ୍ଥାନ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ।

୫.୧୨ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସ୍ଥିତି

ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନା ଅନୁଯାୟୀ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପାଇଁ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନେ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ କରିନଥାନ୍ତି, କାରଣ ସେମାନେ ଗୁରୁତର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ମୋଟ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତଙ୍କର (୧୦୦.୦୦%) ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଗତ ସମସ୍ୟା ଥିବା ଜଣାଯାଇଛି ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକେନ୍ଦ୍ର ତଥା ସରକାରୀ ଡାକ୍ତରଖାନା / ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର / ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଚିକିତ୍ସା କରାଯାଇଛି । ଗତ ବର୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ରୋଗଜନିତ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିନାହିଁ । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସ୍ଥିତି ଏବଂ ଚିକିତ୍ସାର ବିବରଣୀ ସାରଣୀ ୫.୧୨ ରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ - ୫.୧୭ : ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ସ୍ଥିତି		
କ୍ର.ସଂ.	ବିବରଣୀ	ଂକ୍ଷେପ
1	ମୋଟ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର	06
2	ରୋଗରେ ପୀଡ଼ିତ ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା	06 (100.00)
ଚିକିତ୍ସାପ୍ରକାର		
3	ସରକାରୀ ଏଲୋପାଥିକ ଡାକ୍ତରଖାନା	06 (100.00)
4	ହୋମିଓପାଥି / ଆୟୁର୍ବେଦ	0 (0.00)
5	ବେସରକାରୀ ଡାକ୍ତରଖାନା	0
6	କ୍ଵାକ	0
7	ବିନା ଚିକିତ୍ସା	0
8	ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ମୋଟ ମାସିକ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)	2450.00
9	ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ମାସିକ ହାରାହାରି ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)	408.33
10	ଗତ ବର୍ଷର ଜନ୍ମ ସଂଖ୍ୟା	1
11	ଟୀକାକରଣ ସଂଖ୍ୟା	1
12	ଗତ ବର୍ଷର ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା	0

(ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସୂଚନା ପ୍ରତିଶତକୁ ଦର୍ଶାଉଛି)

(ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ)

୫.୧୩ ନିରାଶ୍ରୟ ଗୋଷ୍ଠୀ

ନିରାଶ୍ରୟ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସୀମାରେଖା ତଳେ ଥିବା ପରିବାର, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି / ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି, ଓ ମହିଳା ମୁଖ୍ୟ ପରିବାର ଭଳି ସମାଜର ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀ ନିରାଶ୍ରୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ବ୍ୟତୀତ, ମହିଳା, ଶିଶୁ, ବୃଦ୍ଧ, ଭିକ୍ଷକ ଏବଂ କୌଣସି କାରଣ ଯୋଗୁଁ ଭେଦଭାବ କରାଯାଉଥିବା ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ନିଜକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରୁ ନ ଥିବା ହେତୁ ନିରାଶ୍ରୟ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗଣା ହୋଇଥାନ୍ତି । ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନଙ୍କର ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବାରର ପ୍ରକଳ୍ପ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯତ୍ନ ଏକକାଳୀନ ନିଆଯାଇଥାଏ । ତେଣୁ ସେମାନେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ବିଷୟରେ ସାମାଜିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ସମାନ । ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ନିରାଶ୍ରୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ସାରଣୀ - ୫.୧୮ ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ- ୫.୧୮: ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ନିରାଶ୍ରୟ ପରିବାର		
ଗ୍ରାମ	ନିରାଶ୍ରୟ ପରିବାର	ùcÿ
କୋଇଡା	ମହିଳାମୁଖ୍ୟ	0 (0.00)
	ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି	0 (0.00)
	ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି	6 (100.00)
	ବି.ପି.ଏଲ.	0 (0.00)
ùcÿ		6 (100.00)

(ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସୂଚନା ପ୍ରତିଶତକୁ ଦର୍ଶାଉଛି)

(ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ)

ସାରଣୀ ୫.୧୮ ରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ, ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି (SC) ବର୍ଗର, ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରେ ଏକ ଦୁର୍ବଳ ଓ ନିରାଶ୍ରୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ଭାବରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରାଯାଇଛି।

୫.୧୪ ଭୂ-ବିନିଯୋଗ ଢାଞ୍ଚା ଏବଂ ଜୀବିକା

୫.୧୪.୧ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ତହସିଲରେ ଜମିର ବ୍ୟବହାର ପ୍ରକାର

ଜମି ବ୍ୟବହାର ଢାଞ୍ଚା ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆବାସିକ, ବାଣିଜ୍ୟିକ, ଶିଳ୍ପ, କୃଷି ଏବଂ ମନୋରଞ୍ଜନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଜମିର ସ୍ଥାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ବ୍ୟବହାରକୁ ବୁଝାଇଥାଏ | ଏହି ଢାଞ୍ଚାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଏକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ର କିପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରେ, ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସ୍ୱଳ୍ପ କିମ୍ବା ତାଳମେଳ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ | ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ, ଏହା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରଣାଳୀ, ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିକାର ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରକାର ଉପରେ ଆଲୋଚିତ କରେ, ଯାହାକି ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗ | ଜମି ବ୍ୟବହାର ଢାଞ୍ଚାକୁ ଯାଞ୍ଚା କରି ହିତାଧିକାରୀମାନେ ଜୀବିକା ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଦୃଶ୍ୟ ସେବାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ପ୍ରଭାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ କିମ୍ବା ନୀତିର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରଭାବକୁ ଅନୁମାନ କରିପାରିବେ | କୋଇଡା ତହସିଲର ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମର ଜମି ବ୍ୟବହାର ଢାଞ୍ଚା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି (ସାରଣୀ- ୫.୧୯)

ସାରଣୀ ୫.୧୯: ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ କୋଇଡା ତହସିଲରେ ଜମିର ବ୍ୟବହାର ପ୍ରକାର (ହେକ୍ଟର)			
କ୍ର.ସଂ.	ଭୂ-ବିନିଯୋଗର ପ୍ରକାର	ପରିମାଣ (ହେକ୍ଟର)	ମୋଟ ଭାଗ (ଶତକଡ଼ାରେ)
1	ଜଙ୍ଗଲ ଆଚ୍ଛାଦନ	199442	51.10 %
2	ବିବିଧ ଗଛ ଏବଂ ବଗିଚା	0	2.60 %
3	ନିଟ ବୁଣା	3893	29.20 %
4	ସ୍ଥାୟୀ ଚାରଣଭୂମି	0	2.70 %
5	ଚାଷ ଉପଯୋଗୀ ମରୁଭୂମି	1164	1.60 %
6	ଅଣକୃଷି ବ୍ୟବହାର ଅଧୀନରେ ଜମି	1098	3.00 %
7	ବର୍ତ୍ତମାନ ପଡିତ ଜମି	1888	3.00 %
8	ଅଣ ଜଳସେଚିତ ଜମି	1416	6.80 %

ଉତ୍ସ: ଜିଲ୍ଲା ସର୍ଭେ ରିପୋର୍ଟ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ୨୦୨୫

ସାରଣୀ-୫.୧୯ ରୁ ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ, କୋଇଡା ତହସିଲର ଭୂମି ବ୍ୟବହାର ଢାଞ୍ଚା ମୁଖ୍ୟତଃ ଜଙ୍ଗଲ-ଭିତ୍ତିକ । ମୋଟ ଭୌଗୋଳିକ କ୍ଷେତ୍ରଫଳର ପ୍ରାୟ ୫୧.୧ ପ୍ରତିଶତ (୪,୯୬,୦୦୦ ହେକ୍ଟର) ଜଙ୍ଗଲ ଆଚ୍ଛାଦିତ, ଯାହା ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ପରିବେଶଗତ ସମୃଦ୍ଧିକୁ ଦର୍ଶାଏ । ଏଠାରେ କୃଷି ଜମିକୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ବୃହତ୍ତମ ବର୍ଗ ରୂପେ ବିଚାର କରାଯାଏ, ଯାହା ୨,୮୪,୦୦୦ ହେକ୍ଟର (୨୯.୨ ପ୍ରତିଶତ) ର ନିର୍ବ ରୁଣା ଅଞ୍ଚଳ ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନିତ ଏବଂ ଏଥିରୁ କ୍ଷଣ ହେଉଛି କି ସ୍ଥାନୀୟ ଅର୍ଥନୀତିରେ କୃଷିର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହିଛି ।

କୃଷି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭୂମି-ବ୍ୟବହାର ବର୍ଗ ତୁଳନାତ୍ମକ ଭାବରେ କମ୍ । ବିବିଧ ଗଛ ଏବଂ ଉପବନ ୨.୬ ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ, ଯେତେବେଳେ ସ୍ଥାୟୀ ଚରାଭୂମି ଏବଂ ଚାଷଯୋଗ୍ୟ ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଜମି ମିଳିତ ଭାବରେ ପ୍ରାୟ ୪.୩ ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ । ଅଣ-କୃଷି ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଡିତ ଜମି ପ୍ରତ୍ୟେକ ୩.୦ ପ୍ରତିଶତ ରହିଛି, ଯାହା ବିକାଶମୂଳକ ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ଅସ୍ଥାୟୀ ଅଣଜଳସେଚିତ ଜମି ମଧ୍ୟରେ ସନ୍ତୁଳନ ଦର୍ଶାଏ । ଶେଷରେ, ପଡିତ ଏବଂ ଅଣକୃଷି ଜମି ୬.୮ ପ୍ରତିଶତ ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ଯାହା କି ଅଂଚଳରେ ସୀମିତ ଉତ୍ପାଦନଶୀଳତାକୁ ସୂଚାଇଥାଏ ।

ସାମଗ୍ରିକ ଭାବରେ, ତଥ୍ୟ ସୁଚାଇ ଦିଏ ଯେ କୋଇଡା ତହସିଲରେ ଜଙ୍ଗଲ, କୃଷି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭୂମି ବ୍ୟବହାରର ଏକ ସନ୍ତୁଳିତ ମିଶ୍ରଣ ରହିଛି ଯଦିଓ ଜଙ୍ଗଲର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଜୀବିକାକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ସହିତ ପରିବେଶଗତ ସମ୍ପଦକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ସ୍ଥାୟୀ ଭୂ-ପରିଚାଳନାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସୂଚାଇ ଦିଏ ।

୫.୧୫ ଜୀବିକା

ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କ ଜୀବିକା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସୂଚନା ସେମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ସ୍ତରର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାଦିରେ ଅବଧିରେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିକଳ ପୁନର୍ବାସ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ । ଉଭୟ ଚାଷ ଏବଂ ଅଣ ଚାଷ ବୃତ୍ତିରୁ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବିକା ଅର୍ଜନ କରନ୍ତି । ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବୃତ୍ତି ମୁଖ୍ୟତଃ କୃଷି ଏବଂ ସହଯୋଗୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଜଡିତ, ଏବଂ ଅଣ-କୃଷି ବୃତ୍ତିରେ ବେତନଭୋଗୀ ବୃତ୍ତି, ମଜୁରୀ ଭିତ୍ତିରେ ଶ୍ରମ, ଉଦ୍ୟୋଗ, ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେବା ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ଏହି ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡିକ ପ୍ରାୟତଃ ଜମି ମାଲିକ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବିକାର ମୂଳ ଉତ୍ସ ହେଉଛି କୃଷି । ଜଳସେଚନର ଅଭାବ, ମାଟିର କମ୍ ଉର୍ବରତା ଏବଂ କମ୍ ସାର ବ୍ୟବହାର, ଜମିର ସ୍ୱଳ୍ପ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ କାରଣ । ନଦୀ କୂଳ ନିକଟରେ ଏଲ. ଆଇ. ପ୍ରକଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ଜଳସେଚନ ଉପଲବ୍ଧ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଗୋରୁ ବିପଦ ଏବଂ ମାଙ୍କଡ ଓ ହାତୀ ଦ୍ୱାରା ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହେତୁ କୃଷକମାନେ ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରୁନାହାଁନ୍ତି । ଅଧିକତ୍ର, ଚାଷ ଯୋଗ୍ୟ ଜମିର ଆକାର ଧୀରେ ଧୀରେ ହ୍ରାସ ପାଉଛି, ଯାହା କୃଷିର ଶ୍ରମ ନିୟୋଜନ କ୍ଷମତାକୁ ହ୍ରାସ କରୁଛି । ତେଣୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଂଚଳର ଯୁବକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ରୋଜଗାର ପାଇଁ ଅଣ କୃଷି ବ୍ୟବସାୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି । ବ୍ୟବସାୟ / ବାଣିଜ୍ୟ, ମଜୁରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ବିବିଧ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ଜୀବିକାର କେତେଗୁଡିଏ ଉତ୍ସ । ଅଣ-କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଆୟ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ସହିତ ଜଡିତ ଅନିଶ୍ଚିତତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ବୀମା ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ଭିତ୍ତି ଶିଳ୍ପାୟନ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳର ଅଣ-କୃଷି ନିୟୁକ୍ତି ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ଏହା ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଯୁବ ପିଢ଼ିକୁ କୃଷି ଠାରୁ ଦୂରେଇ ଯାଇ ସେବା କିମ୍ବା ମଜୁରୀ ଶ୍ରମକୁ ଯିବାକୁ ପ୍ରେରିତ କରିଛି ।

୫.୧୬ ସ୍ଥାନୀୟ ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାନୀୟ ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବାର ଆଶା କରାଯାଉଛି । ଏହା ନିଯୁକ୍ତି, ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ସେବା ପାଇଁ ନୂତନ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବ, ଏହା ପାରମ୍ପରିକ ଜୀବିକାରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ ଏବଂ ବିଦ୍ୟମାନ ସମ୍ବଳ ଉପରେ ଚାପ ପକାଇପାରେ । ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ସକାରାତ୍ମକ ଏବଂ ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

(କ) ସକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ

- ରୋଜଗାର ସୁଯୋଗର ବୃଦ୍ଧି: ନିର୍ମାଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି। ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକମାନେ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ, ପରିବହନ, କଞ୍ଚାମାଲ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ଷ୍ଟଲ, ଛୋଟ ଦୋକାନ ଏବଂ ଯାନବାହାନ ମରାମତି ଦୋକାନ ଭଳି ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ସେବାରେ ସୁଯୋଗ ପାଇପାରିବେ ।
- ସ୍ଥାନୀୟ ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ସେବାରେ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ : ଶ୍ରମିକ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ସେବାର ଚାହିଦା ବୃଦ୍ଧି ସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ୟବସାୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବ । କ୍ଷୁଦ୍ର ବ୍ୟବସାୟୀ, ବିକ୍ରେତା ଏବଂ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀମାନେ ଅଧିକ ବିକ୍ରି ଏବଂ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ହେତୁ ଲାଭ ପାଇବାର ଆଶା କରାଯାଉଛି।
- ବଜାର ସୁବିଧାରେ ସୁଧାର: ରାସ୍ତା ସଂଯୋଗୀକରଣ ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଭିଡିଓମିର ବିକାଶ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ବଜାରକୁ କୃଷି ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ଉତ୍ପାଦର ସହଜ ପରିବହନକୁ ସହଜ କରିପାରିବ, ଯାହା ଦ୍ଵାରା ଚାଷୀ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ-ନିର୍ଭରଶୀଳ ପରିବାର ପାଇଁ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ।
- ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ: ପ୍ରକଳ୍ପ-ସମ୍ପର୍କୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ନିୟୋଜିତ ସ୍ଥାନୀୟ ଯୁବକମାନେ ବୈଷୟିକ ଏବଂ ପରିଚାଳନାଗତ ଦକ୍ଷତା ହାସଲ କରିପାରିବେ, ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଉତ୍ତମ ଜୀବିକା ସୁଯୋଗ ସୂଚକ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବ।

(ଖ) ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ

- ପାରମ୍ପରିକ ଜୀବିକାରେ ବାଧା: ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ କିମ୍ବା ସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ପଦ ଉପରେ ପ୍ରବେଶ ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ କୃଷି, ପଶୁପାଳନ, କ୍ଷୁଦ୍ର ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାରମ୍ପରିକ ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ପରିବାର ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ।
- ସ୍ଥାନୀୟ ଅର୍ଥନୀତି ଉପରେ ଚାପ: କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଆଗମନ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀର ବର୍ଦ୍ଧିତ ଚାହିଦା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରେ, ଯାହା ଫଳରେ ଗରିବ ପରିବାର ପାଇଁ ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା କଷ୍ଟକର ହୋଇପାରେ ।
- ରତ୍ନକାଳୀନ ଜୀବିକାରେ ଅନିଶ୍ଚିତତା : ନିର୍ମାଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ଅସ୍ଥାୟୀ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିପାରେ, କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାୟୀ ନୁହେଁ । ନିର୍ମାଣ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ, ଅନେକ ଶ୍ରମିକ ପୁଣି ଜୀବିକା ଅନିଶ୍ଚିତତାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇପାରନ୍ତି।
- ଲାଭର ଅସମାନ ବଣ୍ଟନ: ଅର୍ଥନୈତିକ ଲାଭ ମୁଖ୍ୟତଃ ସମୃଦ୍ଧ ପରିବାର, ବ୍ୟବସାୟୀ ଓ ଠିକାଦାରଙ୍କ ପାଖରେ ଅଧିକ ହୋଇପାରେ, ଯେତେବେଳେ ଗରିବ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଭୂମିହୀନ ଶ୍ରମିକ ଏବଂ ମହିଳାମାନେ ସମାଜିକ ଭାବରେ ଲାଭ ପାଇପାରିବେ ନାହିଁ। ପ୍ରକଳ୍ପରୁ

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାନୀୟ ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଏବଂ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ଉଭୟ ଆଣିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ନିୟୁତ୍ତ, ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ସେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ କ୍ଷଣକ୍ଷଣାତ୍ମା ଲାଭ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ବଳ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ପାଇଁ ଜୀବିକାର ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱ ପାଇଁ ଯତ୍ନବାନ ଯୋଜନା ଆବଶ୍ୟକ ହେବ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଜୀବିକା ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପଦକ୍ଷେପ ଏବଂ ପାରମ୍ପରିକ ବୃତ୍ତି ପାଇଁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ହେବ ।

୫.୧୭ ସ୍ଥାନୀୟ ଜୀବିକା ନିମନ୍ତେ ସହାୟକ ହେଉଥିବା କେତେକ କାରଣ

କୋଇଡା ତହସିଲର ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଜୀବିକା ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ, କୃଷି ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ପରିପୁରକ ଆୟ ଉତ୍ପାଦନ ମିଶ୍ରଣ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ। କୃଷି ପ୍ରାଥମିକ ବୃତ୍ତି ଭାବରେ ରହିଛି, ଜମିର ଗୁଣବତ୍ତା ଏବଂ ଜଳସେଚନ ଉପଲବ୍ଧତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଧାନ ଏବଂ ଅଣ-ଧାନ ଫସଲ ଚାଷ କରାଯାଏ । ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପଦ ମଧ୍ୟ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରେ, କାରଣ ଅନେକ ପରିବାର ଜାଳେଣି କାଠ, କ୍ଷୁଦ୍ର ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ପଶୁପାଳନ ପାଇଁ ଚରାଭୂମି ସଂଗ୍ରହ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି ।

ନିର୍ମାଣ, ଖଣି ଏବଂ ପରିବହନରେ ମଜୁରୀ ଶ୍ରମ ଆୟର ଏକ ଅତିରିକ୍ତ ଉତ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରେ, ବିଶେଷକରି ଭୂମିହୀନ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ଚାଷୀଙ୍କ ପାଇଁ । କ୍ଷୁଦ୍ର ବାଣିଜ୍ୟ, ଛୋଟ ଦୋକାନ ଏବଂ ସେବା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯେପରିକି ଦର୍ଜି, ବଢ଼େଇ ଏବଂ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ପରିବାର ରୋଜଗାରକୁ ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି କରେ । ମାନ୍ୟ କୃଷି ଋତୁରେ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସହର ଏବଂ ଶିଳ୍ପ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଋତୁକାଳୀନ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ମଧ୍ୟ ଏକ ସାଧାରଣ ମୁକାବିଲା ରଣନୀତି ।

ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଜୀବିକା କୃଷି, ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପଦ, ଦୈନିକ ମଜୁରୀ କାମ, କ୍ଷୁଦ୍ର ବ୍ୟବସାୟ ଓ ଋତୁକାଳୀନ ପ୍ରବାସରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ । ଏହି ବିବିଧତା ଆୟର ବହୁବିଧ ଉତ୍ସ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ, ଯାହା ଅର୍ଥନୈତିକ ସ୍ଥିରତା ରକ୍ଷା କରେ । କିନ୍ତୁ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପରିବେଶୀୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ବଜାର ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅସ୍ଥିରତା ଭଳି ବାହ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ପ୍ରତି ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ରହିଥାଏ ।

୫.୧୮ ସମ୍ପର୍କ ତାତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଅନୁସ୍ଥାନ

୫.୧୮.୧ ସମ୍ପର୍କ ତାତ୍ତ୍ୱ

କୋଇଡା ତହସିଲରେ, ଆତ୍ମୀୟ ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ପରମ୍ପରା ସାମୁହିକ ଜୀବନର ମୂଳ ଆଧାର । ଆତ୍ମୀୟ ସମ୍ପର୍କଗୁଡ଼ିକ ଜମିର ଉତ୍ତରାଧିକାର, ଚାଷ କାମରେ ସହଭାଗୀତା ଓ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବିକାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ବିବାହ ପ୍ରଥା ସାଧାରଣତଃ ପାରମ୍ପରିକ ରୀତି-ନୀତିକୁ ଅନୁସରିଥାଏ, ଯାହା ଗ୍ରାମ ଓ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ଏକତାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରେ । ବିବାହ ପ୍ରଥା ସାଧାରଣତଃ ପାରମ୍ପରିକ ପ୍ରଥା ଅନୁସରଣ କରେ, ଯାହା ଗ୍ରାମ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଏକତାକୁ ମଜବୁତ କରେ ।

ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂଗଠନ ପର୍ବ, ରୀତିନୀତି ଏବଂ ସାମୁହିକ ସମାବେଶରେ ସମୃଦ୍ଧ, ଯାହା ସାମାଜିକ ସଂହତିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବାର ଅବସର ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ। ଆଦିବାସୀ ଏବଂ ଗ୍ରାମୀଣ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଲୋକଗୀତ, ନୃତ୍ୟ ଏବଂ ଧାର୍ମିକ ସମାରୋହ ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନଙ୍କର ଅନନ୍ୟ ପରିଚୟକୁ ସଂରକ୍ଷଣ କରନ୍ତି, ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ କୃଷି ଚକ୍ର ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ-ଆଧାରିତ ଜୀବିକା ସହିତ ଘନିଷ୍ଠ ଭାବରେ ଜଡ଼ିତ । ପାରମ୍ପରିକ ଓ ସାମୁଦାୟିକ ନେତାମାନେ ସାମାଜିକ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଦିଗଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ପାରମ୍ପରିକତାକୁ ସୁରକ୍ଷା କରନ୍ତି ।

ସାମାଜିକ ଭାବରେ, ଆତ୍ମୀୟ ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂଗଠନ କେବଳ ସାମାଜିକ ଜୀବନକୁ ବଜାୟ ରଖେ ନାହିଁ ବରଂ ସ୍ଥିରତାର ଯନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ, ଯାହା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଐତିହ୍ୟକୁ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା ସହିତ ସାମୁହିକ ଭାବରେ ଯେ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ।

୫.୧୮.୨ ସାମାଜିକ-ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂଗଠନ

ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ କୋଇଡା ଗ୍ରାମରେ ସାମାଜିକ-ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂଗଠନ ଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅବସର ବିନୋଦନ, ସାମୁହିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପରମ୍ପରାର ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଏକ ମାଧ୍ୟମ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି | ଗାଁରେ ଉପଲବ୍ଧ ସାମାଜିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ ସାରଣୀ- ୫.୨୦ ରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି |

i teYü ୫.୨୦: _K] @iPKue [au i tciRK i mAZK @^Äü^			
Müc	ଅନୁଷ୍ଠାନ	ମୋଟ	
କୋଇଡା	ସାମାଜିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ	Édöi j üdK üMüÄ	4
		_aü_aüYüi ü^	0
		-aK cSk	0
		bR^ cSk	0
		RüZü _üPidZ	0
		üLk Kä	1
		@ai eaü^i\^ üK	0
	ସାଂସ୍କୃତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ	üLk _Wjü	0
		-üZü _Wjü	0
		ସମାଧି ପୀଠ	0
		c e	0
		cV	0
		ମସଜିଦ	0

ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ

୫.୧୮.୩ ଧାର୍ମିକ ଓ ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନ

କୋଇଡା ତହସିଲରେ, ମନ୍ଦିର ଏବଂ ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପାଇଁ ଗଭୀର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ରଖେ । ଏଥିରେ ଗ୍ରାମ ମନ୍ଦିର, ଆଦିବାସୀ ଦେବତା, ପବିତ୍ର ଉପବନ ଏବଂ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ପୂଜା ସ୍ଥଳ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯାହା କେବଳ ଧାର୍ମିକ ଅଭ୍ୟାସର କେନ୍ଦ୍ର ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ନାହିଁ ବରଂ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ବନ୍ଧନ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ଏହି ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ସହିତ ସାମାଜିକ ରୀତିନୀତି ଗୁଡ଼ିକ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ପରମ୍ପରାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରେ ଏବଂ ସାମୁହିକ ପରିଚୟର ଭାବନା ପ୍ରଦାନ କରେ। ଅନେକ ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନ ଜଙ୍ଗଲ, ପାହାଡ଼ ଏବଂ ଜଳାଶୟ ଭଳି ପ୍ରାକୃତିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ, ଯାହା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶ ମଧ୍ୟରେ ଘନିଷ୍ଠ ସମ୍ପର୍କକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ।

୫.୧୮.୪ ପ୍ରଶାସନିକ, ରାଜନୈତିକ, ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଭିତ୍ତିକ ଏବଂ ସାମାଜିକ ସଂଗଠନ

କୋଇଡା ତହସିଲର ସାମାଜିକ ଏବଂ ରାଜନୈତିକ ଜୀବନ ଅନେକ ସ୍ତରର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ । ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସ୍ତରରେ, ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ଥାନୀୟ ଶାସନ ଏବଂ ବିକାଶ ଯୋଜନାରେ ଏକ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରେ। ଏହା ସହିତ

ପାରମ୍ପରିକ ଆଦିବାସୀ ପରିଷଦ ଏବଂ ବୟସ୍କମାନେ ବିବାଦ ସମାଧାନ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଶୃଙ୍ଖଳା ବଜାୟ ରଖିବାରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇ ଚାଲିଛନ୍ତି । ସ୍ଵୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ (SHG), ଯୁବ କ୍ଲବ ଏବଂ ସମବାୟ ସମାଜ ଭଳି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ-ଭିତ୍ତିକ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ ଆର୍ଥିକ ବିକାଶ, ମହିଳା ସଶକ୍ତିକରଣ ଏବଂ ସାମାଜିକ ସଚେତନତାରେ ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ ଯୋଗଦାନ ଦିଅନ୍ତି । ଗ୍ରାମ ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ ସ୍ତରରେ ରାଜନୈତିକ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ମଧ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ସଚେତନତାକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ । ମୋଟ ଉପରେ ଏହି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ଔପଚାରିକ ପ୍ରଶାସନ, ପାରମ୍ପରିକ ଅଧିକାରତା ଓ ସାମୁଦାୟିକ ସହଯୋଗକୁ ସଂଯୋଗ କରିଛନ୍ତି ।

୫.୧୮.୫ ଆଞ୍ଚଳିକ ଗତିଶୀଳତା ଏବଂ ଐତିହାସିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରକ୍ରିୟା:

ଦଶନ୍ଧି ଧରି କୋଇଡା ତହସିଲ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଞ୍ଚଳିକ ଗତିଶୀଳତା ଏବଂ ଐତିହାସିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖିଛି । ପାରମ୍ପରିକ ଭାବରେ, ଅର୍ଥନୀତି ମୁଖ୍ୟତଃ କୃଷି, ଜଙ୍ଗଲ-ଆଧାରିତ ଜୀବିକା ଏବଂ ବଦଳ ବିନିମୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଥିଲା । ଏହି ଆଞ୍ଚଳରେ ଖଣି ଏବଂ ଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରସାର ସହିତ ନିୟୁତ୍ତି, ପ୍ରବାସ ଏବଂ ଭୂମି ବ୍ୟବହାରର ଧାରାରେ ପ୍ରମୁଖ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଛି । ଶିଳ୍ପାୟନ ମଜୁରୀ ଶ୍ରମ ଏବଂ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିବା ବେଳେ, ଏହା ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ଉପରେ ଚାପ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ବିସ୍ଥାପନ ମଧ୍ୟ କରିଛି । ଐତିହାସିକ ଭାବରେ, ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନଗୁଡ଼ିକ ଏକ ଜୀବିକା-ଭିତ୍ତିକ ଗ୍ରାମୀଣ ଅର୍ଥନୀତିରୁ ବଜାର, ଶିଳ୍ପ ଏବଂ ବାହ୍ୟ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଦ୍ଵାରା ବର୍ଦ୍ଧିତ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଏକ କ୍ରମାଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ପ୍ରତିଫଳିତକରେ, ଯାହା ଆଞ୍ଚଳର ସାମାଜିକ-ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଗଠନକୁ ପୁନଃଆକୃତି ଦେଇଥାଏ ।

୫.୧୯ ସମ୍ବଳ ମାନଚିତ୍ର

ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମର ସମ୍ବଳ ମାନଚିତ୍ର ସ୍ଥାନୀୟ ବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରାକୃତିକ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସମ୍ପଦର ଦୃଶ୍ୟମାନ ପ୍ରଦାନ କରେ । ଏହା କୃଷି କ୍ଷେତ୍ର, ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳ, ଚାରଣଭୂମି, ପୋଖରୀ ଏବଂ ଝରଣା ଭଳି ଜଳ ଉତ୍ସ ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, ମନ୍ଦିର ଏବଂ ରାସ୍ତା ସମେତ ସାମାଜିକ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ଅବସ୍ଥିତିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରେ । ଏହି ମାନଚିତ୍ର କେବଳ ଗ୍ରାମୀଣ ଜୀବିକାର ଆଧାରକୁ ପ୍ରକାଶ କରି ନଥାଏ, ବରଂ ସେଥିସହିତ ଗ୍ରାମଜୀବନରେ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମାଜିକ-ସାଂସ୍କୃତିକ ସ୍ଥଳଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥାଏ । ଏହା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏବଂ ସାମାଜିକ ସମ୍ପର୍କ ଉପରେ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । କୋଇଡା ଗାଁର ସମ୍ବଳ ମାନଚିତ୍ରକୁ ପରିଶିଷ୍ଟ-୩ ଭାବରେ ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇଛି ।

୫.୨୦ ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର

କୋଇଡା ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ୧୦ ଟି ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରମାନଙ୍କର ସର୍ତ୍ତେ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ଜନସଂଖ୍ୟକ ଓ ସାମାଜିକ-ଆର୍ଥିକ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଅନୁଶୀଳନ କରିବା । ଏହି ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ଦୁର୍ବଳତା ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଥିରତାକୁ ତୁଳନା କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

୫.୨୧ ଅଣ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ସ୍ଥିତି

କୋଇଡା ଗ୍ରାମର ପ୍ରଭାବିତ ନ ଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଏବଂ ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଜୀବନଯାପନ ମାନ, ଜୀବିକା ନିର୍ବାହର ଅଭ୍ୟାସ ଏବଂ ଦୁର୍ବଳତା ବିଷୟରେ ତୁଳନାତ୍ମକ ବୁଝାମଣା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ଏହି ପରିବାରଗୁଡ଼ିକରେ ତୁଳନାତ୍ମକ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ଜନସଂଖ୍ୟାଗତ ଗଠନ, ଉନ୍ନତ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି ଏବଂ ଦରିଦ୍ରତା କିମ୍ବା ମହିଳା/ଶାରୀରିକ ଅକ୍ଷମ ମୁଖ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ପରିବାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୀମିତ ଦୁର୍ବଳତା ରହିଛି।

୫.୨୧.୧ ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଜନସଂଖ୍ୟକ ଚିତ୍ର

କୋଇଡା ଗ୍ରାମର ପ୍ରଭାବିତ ନ ଥିବା ପରିବାରର ସର୍ବେ ସୂଚାଇଛି ଯେ ମୋଟ ୧୦ ଟି ଅଣ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ୩୭ ଜଣ ଲୋକ ଥିଲେ । ଏହି ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରୁ ୧୮ ଜଣ ପୁରୁଷ ଏବଂ ୧୯ ଜଣ ମହିଳା ଥିଲେ, ଯାହା ଏକ ସନ୍ତୁଳିତ ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ ସୂଚାଇଥାଏ । ପ୍ରତି ପରିବାରର ହାରାହାରି ପରିବାର ଆକାର ୩.୭ ସଦସ୍ୟ ଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଛି, ଯାହା ସାଧାରଣ ଗ୍ରାମୀଣ ପରିବାର ହାରାହାରି ତୁଳନାରେ ଛୋଟ।

ବୈବାହିକ ସ୍ଥିତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଜନସଂଖ୍ୟାର ଅଧିକାଂଶ ୨୨ ଜଣ ବିବାହିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ, ୧୫ ଜଣ ଅବିବାହିତ ଥିଲେ, ଯାହା ଏକ ମୁଖ୍ୟତଃ ପ୍ରାପ୍ତବୟସ୍କ ପରିବାର ଗଠନକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ । ତଥ୍ୟ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ସର୍ବେ କରାଯାଇଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ମହିଳା-ମୁଖ୍ୟ, ଶାରୀରିକ ଭାବରେ ଅକ୍ଷମ (ପିସି) ମୁଖ୍ୟ, କିମ୍ବା ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ରେଖା ତଳେ (BPL) ବର୍ଗର ନଥିଲେ, ଯାହା ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ତୁଳନାରେ ଏହି ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ତୁଳନାତ୍ମକ ସ୍ଥିର ସାମାଜିକ-ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ସୂଚାଇଥାଏ।

ସାମଗ୍ରିକ ଭାବରେ, ପ୍ରଭାବିତ ନ ଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ଜନସଂଖ୍ୟାଗତ ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ ପ୍ରକଟ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକରେ ସାଧାରଣତଃ ଦେଖାଯାଉଥିବା ଦୁର୍ବଳତା ବିନା ସନ୍ତୁଳିତ ଲିଙ୍ଗ ଗଠନ ଏବଂ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଭଲ ସାମାଜିକ-ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ସହିତ ଛୋଟ, ଅଣୁ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ଏକ ଚିତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନ କରେ।

ସାରଣୀ- ୫.୨୧: i uai Y Kei~iA[ai@Y_biaZ _eaiie R^i dLyi µKZ Z[y

Kâ i ô	Mâc	@Y_biaZ _eaiie	@Y_biaZ ûfiuKସଂଖ୍ୟା			_eaiie j iei j iei @iKie	ûaaij K i Z		cj kû cLy _eaiie	b^i c cLy _eaiie	a_Gf _eaiie
			ûcW	_eh	cj kû		aaij Z	@aaij Z			
1	କୋଇଡା	10	35	20	15	3.5	20	15	0	0	2

୫.୨୧.୨ ବୃତ୍ତି ଏବଂ ଜୀବିକା

କୋଇଡା ଗ୍ରାମର ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପେଶାଗତ ଗଠନରୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ଯେ, ସେମାନେ କେତୋଟି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜୀବିକାରେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ହୋଇଛନ୍ତି । ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ, ମୋଟ ଅପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ, ସର୍ବାଧିକ ଦିନକିଆ ମଜଦୁରୀ (୪୫.୪୫%) ଓ ବେତନଭୋଗୀ କାର୍ଯ୍ୟ (୪୫.୪୫%) ରେ ଲିପ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଏହାରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ, ଜୀବିକା ପାଇଁ ଏହି ଦୁଇଟି କ୍ଷେତ୍ର ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ପାଇଁ ମୂଳ ଆଧାର ।

ତାହା ସହିତ, କେବଳ ୯.୧୦% ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବସାୟ / ବାଣିଜ୍ୟରେ ନିଯୋଜିତ, ଯାହା ଗ୍ରାମରେ ଉଦ୍ୟୋଗୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ସୂଚନା ଦିଏ । ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଯେ, କୃଷି, ସହାୟକ କାର୍ଯ୍ୟ, କୃଷି ଶ୍ରମ, କାରିଗରୀ କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଗରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହଭାଗିତା ନାହିଁ ।

ସାମଗ୍ରିକ ଭାବରେ, କୋଇଡା ଗ୍ରାମର ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ବୃତ୍ତିଗତ ଗଠନ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦୈନିକ ମଜୁରୀ ରୋଜଗାର ଏବଂ ଦରମାପ୍ରାପ୍ତ ଚାକିରି ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ, ଯେଉଁଥିରେ ପାରମ୍ପରିକ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧିତ କ୍ଷେତ୍ରର ସହଭାଗିତା ପ୍ରାୟ ନାହିଁ ।

ସାରଣୀ ୫.୨୨: ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ବୃତ୍ତି

ଗ୍ରାମ	Kaï ò	ଜୀବିକା	ମୋଟ
କୋଇଡା	1	କୃଷି	0
	2	ସହାୟକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ	0
	3	କୃଷି ଶ୍ରମିକ	0
	4	ଦିନ ମଜୁରୀଆ	5 (45.45)
	5	ବେତନଭୋଗୀ	5 (45.45)
	6	ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ବ୍ୟବସାୟ	1 (9.10)
	7	ଶିଳ୍ପୀ / କାରିଗର	0
	8	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	0
		ମୋଟ	11(100.00)

(ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସୂଚନା ପ୍ରତିଶତକୁ ଦର୍ଶାଉଛି) (ଉତ୍ସ: କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ)

୫.୨୧.୩ ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନଙ୍କର ଆୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ

କୋଇଡା ଗାଁର ଅପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରମାନଙ୍କର ଆୟ ଓ ବ୍ୟୟ ପ୍ରଚଳନରୁ ସେମାନଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ୧୦ଟି ପରିବାରର ସମିତିକ ମାସିକ ଆୟ ହେଉଛି ୧,୧୧,୦୦୦ ଟଙ୍କା, ଯାହା ଗଣନାକୁ ନେଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାରର ସର୍ବମୋଟ ମାସିକ ଆୟ ୧୧,୧୦୦ ଟଙ୍କା ଓ ବାର୍ଷିକ ଆୟ ୧,୩୩,୨୦୦ ଟଙ୍କା ହେଉଛି । ବ୍ୟୟ ପକ୍ଷରୁ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାରର ସର୍ବମୋଟ ମାସିକ ବ୍ୟୟ ହେଉଛି ୮,୧୩୧ ଟଙ୍କା । ସେଥିରୁ ସର୍ବାଧିକ ଅଂଶ ଖାଦ୍ୟ (୩,୮୫୦) ଉପରେ ହୋଇଥାଏ, ତା'ପରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ (୫୯୫ ଟଙ୍କା), ରନ୍ଧନ ଇନ୍ଧନ (୫୭୦ ଟଙ୍କା) ଓ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ (୫୪୦ ଟଙ୍କା) ଉପରେ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥାଏ । ଶିକ୍ଷା, ପୋଶାକ, ବାସଗୃହ, ପରିବହନ ଓ ସଂଚାର ଭଳି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣ ଭାବରେ ରହିଛି, ଯଦିଓ କୃଷି ଉପରେ କୌଣସି ବ୍ୟୟ ନାହିଁ । ଆୟ ଓ ବ୍ୟୟକୁ ତୁଳନା କଲେ, ସାଧାରଣତଃ ପରିବାରମାନେ ନିଜର ମାସିକ ପ୍ରୟୋଜନ ପୂରଣ କରି କିଛି ଅଧିକାଂଶ ରଖିପାରୁଛନ୍ତି, ଯାହା ଅପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରମାନଙ୍କ ଟଙ୍କାମଧ୍ୟରେ ସାପେକ୍ଷ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିରତାକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ ।

ସାରଣୀ - ୫.୨୩ : ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନଙ୍କର ଆୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ସ୍ଥିତି

କ୍ର.ସଂ.	ଗ୍ରାମ	ùcìŸ_eñàíe	cìí K_eñàíe @íd (Uuŷíe)	_eñàíe ହାରାହାରି cìí K @íd (Uuŷíe)	ପରିବାରଙ୍କ ହାରାହାରି ବାର୍ଷିକ ଆୟ (ଟଙ୍କାରେ)
1	କୋଇଡା	10	1,11,000	11100	133200

(ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ)

Table 5.24: ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନଙ୍କର ହାରାହାରି ମାସିକ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)

ଗ୍ରାମ	କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	añeYú	ପରିବାରର ମାସିକ ବ୍ୟୟ	ହାରାହାରି ମାସିକ ବ୍ୟୟ (୧୦ ପରିବାର)
କୋଇଡା (ମୋଟ ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ସର୍ବେକ୍ଷଣ - ୧୦)	1	Líŷy í ùcMá	38500	3850
	2	Khò	0	0
	3	aií Mj	2800	280
	4	eS^ RùkYú	5700	570
	5	ù_íhúK	4400	440
	6	Éúí ŷ	5950	595
	7	gd í	4050	405
	8	Mc^íMc^	3900	390
	9	ù~íMŷ~íM	4000	400
	10	í ùcìRK Cí ñ	5400	540
	11	@^ŷú^ŷ	6610	661
ମୋଟ			81310	8131

(ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ)

୫.୨୧.୪ ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଙ୍କ ଜାତି ବଣ୍ଟନ

ଅଣ ପ୍ରଭାବିତ ୧୦ ଟି ପରିବାର ମଧ୍ୟରୁ ସମସ୍ତ ୧୦ (୧୦୦.୦୦%) ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି (ST) ବର୍ଗର, ଯେତେବେଳେ କି କୌଣସି ପରିବାର ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଛୁଆ ବର୍ଗ କିମ୍ବା ସାଧାରଣ ବର୍ଗର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନାହିଁ। ପ୍ରଭାବିତ ନ ଥିବା ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଜାତି ବଣ୍ଟନର ବିବରଣୀ ସାରଣୀ ୫.୨୫ ରେ ଦିଆଯାଇଛି। ସର୍ତ୍ତେ କରାଯାଇଥିବା ୧୦ ଟି ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର (୩୭ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି) ମଧ୍ୟରୁ ୧୮ ଜଣ ପୁରୁଷ ଏବଂ ୧୯ ଜଣ ମହିଳା, ଯାହା ପ୍ରତି ୧୦୦୦ ପୁରୁଷଙ୍କ ପାଇଁ ୧,୦୫୫ ମହିଳା ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ ପ୍ରଦାନ କରେ । ଜନସଂଖ୍ୟାର ପ୍ରାୟ ୫୯.୪୫% ବିବାହିତ ଥିବା ଜଣାପଡିଥିଲା ଓ ୪୦.୫୫% ଅବିବାହିତ ଥିଲେ । ସର୍ତ୍ତେ କରାଯାଇଥିବା ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମଧ୍ୟରୁ ସମସ୍ତ (୧୦୦.୦୦%) ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମର । ବିବରଣୀ ସାରଣୀ ୫.୨୫ ରୁ ୫.୨୮ ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି।

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ଡି.ଏମ.ଏଫ. ପାଣ୍ଠି ଅଧୀନରେ "୦/୦୦ କିଲୋମିଟରରୁ ୮/୦୦ କିଲୋମିଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୋଇଡା ବାଲପାୟ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ଚନ୍ଦ୍ରସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ କୋଇଡା ଗ୍ରାମରୁ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀ"

i teYü 8.98: @Y_biaZ_eaiee RiZij i iaue abüMüKeY

ଗ୍ରାମ	ଜାତି	ùcÜ
କୋଇଡା	Z` i if bç RiZ	0
	Z` i if bç R^RiZ	10 (100.00)
	@^yü^y_Q@iaMò	0(0.00)
	i ü]ieY aMò	0 (0.00)
ùcÜ		10 (100.00)

(aS^ü c müe [üi i P^ü_ZüZKè\güCQ) ଭସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ

i teYü 8.99: @Y_biaZ_eaiee @üKie I fiv @^ê üZ

ଗ୍ରାମ	ବିବରଣୀ	ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ
କୋଇଡା	ମୋଟ ପରିବାର	10
	ପରିବାରର ମୋଟ ଲୋକସଂଖ୍ୟା	37
	_eh	18
	cj ki	19
	fiv @^ê üZ	1055
	j üeüj üe_ëaiee @üKie	3.7

ଭସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ

i teYü 8.99: @Y-_biaZ üf üKci^ue adi I fiv @^ê-idi ügYüKeY Gaüaaüj K Z[y

ବିବରଣୀ		ଲିଙ୍ଗ	ମୋଟ
ବୟସ ଅନୁଯାୟୀ ଶ୍ରେଣୀକରଣ	୦ ରୁ ୬ ବର୍ଷ	ପୁରୁଷ	1 (2.70)
		ମହିଳା	0 (0.00)
	୬ ରୁ ୧୮ ବର୍ଷ	ପୁରୁଷ	6 (16.22)
		ମହିଳା	6 (16.22)
	୧୯ ରୁ ୬୦ ବର୍ଷ	ପୁରୁଷ	11 (29.73)
		ମହିଳା	13 (35.13)
	୬୦ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ	ପୁରୁଷ	0 (0.00)
		ମହିଳା	0 (0.00)
ବୈବାହିକସ୍ଥିତି		ବିବାହିତ	22 (59.46)
		ଅବିବାହିତ	15 (40.54)
ସର୍ବେକ୍ଷଣ ହୋଇଥିବା ଅଣପ୍ରଭାବିତ ଲୋକସଂଖ୍ୟା			37

(aS^ü c müe [üi i P^ü_ZüZKè\güCQ) ଭସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ

ସାରଣୀ- 5. ୨୮ : ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଧର୍ମ ବିଶ୍ଳେଷଣ

କ୍ର. ସଂ	ଧର୍ମ	ମୋଟ ପରିବାର (ସଂଖ୍ୟାରେ)
1	ହିନ୍ଦୁ	10 (100.00)
2	ମୁସଲମାନ	0
3	ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ	0
4	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	0
ଂକଳିତ		10 (100.00)

(a5^i c^ue [hii i P^i_ZyZKè\gìCQ) ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ

୫.୨୧.୫ ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ମୁଖ୍ୟ

ସାରଣୀ-୫.୩୪ କୋଇଡା ଗ୍ରାମର ଅଣ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ବୟସ ବଣ୍ଟନକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରୁଛି । ମୋଟ ୧୦ ଟି ପରିବାର ମଧ୍ୟରୁ, ଅଧିକାଂଶ ମୁଖ୍ୟ (୭୦.୦୦%) ୪୫ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ଆସିଥାନ୍ତି, ଯେତେବେଳେ କି ୩୦.୦୦% ୪୫-୬୦ ବର୍ଷ ବୟସ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଆସିଥାନ୍ତି। ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଭାବରେ, କୌଣସି ପରିବାର ମୁଖ୍ୟ ୬୦ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବୟସର ମିଳି ନଥିଲେ । ଏହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ ପ୍ରଭାବିତ ନ ଥିବା ପରିବାରର ମୁଖ୍ୟମାନେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ କମ୍ ବୟସର, ଯାହା ଅଧିକ ସକ୍ରିୟ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଭାବରେ ଉତ୍ପାଦନକ୍ଷମ ବୟସ ବର୍ଗକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ।

ସାରଣୀ- ୫.୨୯: ଅଣପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ମୁଖ୍ୟବ୍ୟକ୍ତି

କ୍ର. ସଂ	ଗ୍ରାମ	ବୟସ (ବର୍ଷ)								
		୪୫ରୁ କମ୍			୪୫ ରୁ ୬୦			୬୦ ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ		
		ମହିଳା	ପୁରୁଷ	ମୋଟ	ମହିଳା	ପୁରୁଷ	ମୋଟ	ମହିଳା	ପୁରୁଷ	ମୋଟ
1	କୋଇଡା	0	7	7 (70.00)	0	3	3 (30.00)	0	0	0 (00.00)

ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ

୫.୨୧.୬ ଶିକ୍ଷା

ସାରଣୀ - ୫.୩୦ ରେ କୋଇଡା ଗ୍ରାମର ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାଗତ ସ୍ତର ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଛି । ସର୍ବମୋଟ ୩୭ ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ, ୨୭.୦୩% ପୁରୁଷ ଓ ୨୪.୩୧% ମହିଳା ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । ୧୮.୯୨% ପୁରୁଷ ଓ ସମାନ ଅଂଶରେ (୧୮.୯୨%) ମହିଳାମାନେ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢ଼ିଛନ୍ତି । କେବଳ ୫.୪୧ % ମହିଳା + ୨/ଲକ୍ଷ୍ମରମିତିଏଟ୍ ସ୍ତରରେ ପଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେଉଁଥିରେ ୫.୪୧% ପୁରୁଷ ନିରକ୍ଷର ରହିଛନ୍ତି । କୌଣସି ପ୍ରତିଭାଗୀଙ୍କର ସ୍ନାତକ, ପ୍ରାବିଧିକ କିମ୍ବା ବୃତ୍ତିଗତ ଶିକ୍ଷା ନଥିବା ଦେଖାଯାଇଛି । ମୋଟ ଉପରେ, ଅଧିକାଂଶ ଅପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମୌଳିକ ବିଦ୍ୟାରୁ ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିକ୍ଷାରେ ସାମିତ ରହିଛନ୍ତି ଓ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ପ୍ରାପ୍ୟତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ ।

ସାରଣୀ ୫.୩୦: ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଶିକ୍ଷାଗତ ସ୍ଥିତି

ଗ୍ରାମ	Kai o	ଶିକ୍ଷା ସ୍ତର	ପୁରୁଷ	ମହିଳା
କୋଇଡା	1	ନିରକ୍ଷର	2(5.41)	0 (0.00)
	2	ପ୍ରାଥମିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	7(18.92)	7(18.92)
	3	ମାଧ୍ୟମିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	10(27.03)	9(24.31)
	4	+2	0	2(5.41)
	5	ସ୍ନାତକ ଓ ତତ୍ପର	0	0
	6	ବୈଷୟିକ ଡିଗ୍ରୀ/ ଡିପ୍ଲୋମା	0	0
	7	ଆଇ. ଟି. ଆଇ. / ପ୍ରଫେସନାଲ ଡିଗ୍ରୀ	0	0
ମୋଟ			19 (51.36)	18 (48.64)

(ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସୂଚନା ପ୍ରତିଶତକୁ ଦର୍ଶାଉଛି)

(ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ)

୫.୨୧.୭ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସ୍ଥିତି

ସାରଣୀ-୫.୩୧ ରେ କୋଇଡା ଗ୍ରାମର ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ଗୃହସ୍ଥମାନଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସ୍ଥିତିକୁ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରାଯାଇଛି । ସର୍ବମୋଟ ୧୦ ଟି ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସମସ୍ତେ କହିଥିଲେ ଯେ ଘରର କୌଣସି ନା କୌଣସି ସଦସ୍ୟ ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ କେବଳ ମେଡିକାଲ୍ ସୁବିଧା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା । ହୋମିଓପାଥି, ଆୟୁର୍ବେଦ, ପ୍ରାଇଭେଟ୍ କ୍ଲିନିକ୍ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଇଁ କୌଣସି ପରିବାର ନିର୍ଭର କରୁନଥିଲେ । ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବାବଦରେ ହାରାହାରି ମାସିକ ବ୍ୟୟ ୫୯୫.୦୦ ଟଙ୍କା ରହିଛି । ଗତ ବର୍ଷରେ କୌଣସି ଜନ୍ମ, ଟୀକାକରଣ କିମ୍ବା ମୃତ୍ୟୁର ଘଟଣା ରେକର୍ଡ ହୋଇନଥିଲା ।

ସାରଣୀ - ୫.୩୧: ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅବସ୍ଥା

ଗ୍ରାମ	କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଅବସ୍ଥା	ମୋଟ (ସଂଖ୍ୟାରେ)	
କୋଇଡା	1	ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ମୋଟ ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର	10	
	2	ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିବା ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା	10	
	ଚିକିତ୍ସାର ପ୍ରକାର			
	3	ସରକାରୀ ଏଲୋପାଥିକ ଡାକ୍ତରଖାନା	10	
	4	ହୋମିଓପାଥି / ଆୟୁର୍ବେଦ	0	
	5	ବେସରକାରୀ ଡାକ୍ତରଖାନା	0	
	6	ଚାଲୁ ବୈଦ୍ୟ	0	
	7	ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ମାସିକ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)	5950	
	8	ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ମାସିକ ହାରାହାରି ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)	595	
	9	ଗତ ବର୍ଷର ଜନ୍ମ ସଂଖ୍ୟା	0	
	10	ଟୀକାକରଣ ସଂଖ୍ୟା	0	
11	ଗତ ବର୍ଷର ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା	0		

(ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସୂଚନା ପ୍ରତିଶତକୁ ଦର୍ଶାଉଛି)

(ଉତ୍ସ : କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ)

ଅଧ୍ୟାୟ - ୭

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ

୭.୧ ଉପକ୍ରମ

୭.୧.୧ ପ୍ରଭାବ ଚିହ୍ନଟ ପାଇଁ ଢାଞ୍ଚା ଏବଂ ଆଭିମୁଖ୍ୟ

ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦିତ ହେବା, ସେବା, ଜୀବନ ଅବସ୍ଥା, ଜୀବନ ଶୈଳୀ ଏବଂ ପରିବେଶ ଉପରେ କିପରି ପ୍ରଭାବ ପକାଏ ତାହା ଜାଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ରାଯାଇଥାଏ | ଉଭୟ ପ୍ରଭାବିତ ଏବଂ ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ପ୍ରଭାବଗୁଡ଼ିକ ସଂଗ୍ରହ କରାହୋଇଛି | ଏଥିପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିଲା |

(କ) ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଏବଂ ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରେ ପରିବାରମାନଙ୍କ ସର୍ତ୍ତେ କରିବା

(ଖ) ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସହିତ ଆଲୋଚନା

(ଗ) ସ୍ଥାନୀୟ ପଂଚାୟତ ପ୍ରତିନିଧୀ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ମାନ୍ୟଗଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ପରାମର୍ଶ

(ଘ) ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ମତଦାତାମାନଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା

ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସାଧାରଣତଃ ଜମି ନଷ୍ଟ ହେବା ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ପୁନଃ ଅଭିଧାନ ପାଇଁ ବାସସ୍ଥାନ ବିସ୍ଥାପନ ହୋଇଥାଏ | କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଲୋକମାନଙ୍କର ପୁନଃ ଅଭିଧାନ ପାଇଁ ବାସସ୍ଥାନ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଜମି ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପତ୍ତି ନଷ୍ଟ ହେବା ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ମୁଖ୍ୟ ଚିନ୍ତା ହୋଇଥାଏ | ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ପ୍ରଭାବର ପରିମାଣକୁ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି |

(କ) ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ପରିବାରର ଜୀବିକା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ,

(ଖ) ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ସାଧାରଣତଃ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ

(ଗ) ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ରହୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସାମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ

୭.୧.୨ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବର ଶ୍ରେଣୀକରଣ

ପର୍ଯ୍ୟକ୍ରମେ ରକଳ୍ପର ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବର ଶ୍ରେଣୀକରଣ ସାରଣୀ - ୭.୧ ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ସାରଣୀ - ୭.୧ :
ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବର ଶ୍ରେଣୀକରଣ

ପ୍ରଭାବ	ବର୍ଣ୍ଣନା
୧. ନିର୍ମାଣ-ପୂର୍ବ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ପ୍ରଭାବ	ପୂର୍ବ-ନିର୍ମାଣ ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରଭାବ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଓ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ସହିତ ସମ୍ପର୍କିତ ହେବ। କୃଷିଜମି ଓ ଛୋଟ ଜମିର ହାନି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଙ୍କ ଜୀବିକାରେ କ୍ଷୟକ୍ଷତି କରିପାରେ। ପୁନର୍ବାସନ, ମୁଆବଜା ଓ ଜୀବିକା ପୁନର୍ଗଠନ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅନିଶ୍ଚିତତା ଓ ଚିନ୍ତା, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ମନୋସାମାଜିକ ଚାପରେ ପକାଇପାରେ। ଏହି ପରିସ୍ଥିତିକୁ କମାଇବା ପାଇଁ ସଠିକ ସୂଚନା ପ୍ରସାରଣ, ପରାମର୍ଶ ଓ ସମଯୋଡ଼ିତ

ପ୍ରଭାବ	ବର୍ଣ୍ଣନା
	ମୁଆବଜା ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ।
୨. ନିର୍ମାଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ପ୍ରଭାବ	ନିର୍ମାଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପ୍ରଭାବ ଭୌତିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ହାରା ହେବ। ଏଥିରେ ଧୂଳି, ଶବ୍ଦ ଦୂଷଣ ଓ ଭାରୀ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ଗତିବିଧିରୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଅସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ। ସ୍ଥାନୀୟ ଯାତାୟାତରେ ଅସୁବିଧା, ସୁରକ୍ଷା ଝୁମ୍ପ, ଓ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରବେଶ ସୀମିତ ହୋଇପାରେ। ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଶ୍ରମିକ ଓ ଠିକେଦାରଙ୍କ ପାଇଁ ଅସ୍ଥାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟସୁଯୋଗ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ସାର୍ଥକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଲାଭ ଦେଇପାରେ। କିନ୍ତୁ, ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରବାସୀ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଆଗମନରୁ ସାମାଜିକ ଚାଲେଞ୍ଜ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ। ସୁରକ୍ଷାମୂଳକ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ପରିବେଶୀୟ ସତର୍କତା ଓ ସ୍ଥାନୀୟଙ୍କୁ କାମରେ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେବା ହାରା ଏହି ପ୍ରଭାବକୁ ହ୍ରାସ କରିପାରିବ।
୩. ନିର୍ମାଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ପ୍ରଭାବ	ନିର୍ମାଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ପ୍ରଭାବ ଦୀର୍ଘମିଆଦିକ ଓ ବିକାଶମୂଳକ ହେବ। ସୁଧାରିତ ଯାତାୟାତ ସୁବିଧା ହାରା ବାଜାର, ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧାରେ ସହଜ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଅଞ୍ଚଳର ସାର୍ବିକ ଉନ୍ନତି ହେବ। ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜମିର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିପାଇ ନୂଆ ଅର୍ଥନୈତିକ ସୁଯୋଗ ଆସିବ। କିନ୍ତୁ, କୃଷିଜମିର ସ୍ଥାୟୀ ହାନି କେତେକ ପରିବାରଙ୍କୁ, ବିଶେଷକରି ସ୍ତ୍ରୀ ଜମିଧାରୀଙ୍କୁ, ଜୀବିକାରେ ଚାପ ଦେଇରହିବା ଯାନଚଳାଚଳ ବୃଦ୍ଧିରୁ ସୁରକ୍ଷା ସମସ୍ୟା ଓ ପରିବେଶୀୟ ପ୍ରଭାବ (ଯଥା ବାୟୁ ଦୂଷଣ) ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ। ସେହିପାଇଁ, ଦୀର୍ଘମିଆଦିକ ନିରୀକ୍ଷଣ, ସତର୍କ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଜୀବିକା ପୁନର୍ଗଠନ ପ୍ରୟାସ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ହେବ।

୬.୨ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ଚକ୍ରର ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପ୍ରଭାବର ବର୍ଣ୍ଣନା

ପ୍ରକଳ୍ପ ଜୀବନଚକ୍ରରେ ପ୍ରଭାବ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା। ନିର୍ମାଣ-ପୂର୍ବ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଯୋଗୁଁ କୃଷି ପଦ୍ଧତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ପରିବାରର ଜୀବିକାରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା। ସ୍ଥାନୀୟ କିମ୍ବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ପ୍ରବେଶ ଯୋଗୁଁ ସାଂସ୍କୃତିକ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଅଭ୍ୟାସଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲା। ନିର୍ମାଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ସମୟରେ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଉପଯୋଗିତା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସ୍ଥାୟୀ ବିଭ୍ରାତ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ସ୍ଥାନୀୟ ଶ୍ରମ ପାଇଁ ନିୟୁତ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା। କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ସାମାଜିକ ସଂହତି ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଗଠନରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ଭୂମି ବ୍ୟବହାର, ଜୀବିକା ଏବଂ ଆୟରେ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣା କରାଯାଇଥିଲା। ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଭାବ ପାଇଁ, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭାବ (ଯଥା, ଜମି କ୍ଷତି) ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ପ୍ରଭାବ (ଯଥା, ପରିବର୍ତ୍ତନ ଜଳସେଚନ ଢାଞ୍ଚା ଯୋଗୁଁ କୃଷି ଆୟରେ ହ୍ରାସ) ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ବଜାୟ ରଖାଯାଇଥିଲା।

୭.୩ ସାମୁଦାୟିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ବିପଦ

କୋଇଡା ବାଇପାସ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପନ୍ନୀୟ ନିର୍ମାଣ ଓ ସ୍ଥାପନା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଧୂଳି, ଧୂଆଁ ଓ ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦୂଷଣ ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ଏହା ପ୍ରକଳ୍ପ ସୀମାରେ ବସୁଥିବା ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ଅସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ବିଶେଷକରି, ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣରେ ନିକଟସ୍ଥ ଲୋକମାନେ ଶ୍ୱାସ ଜନିତ ସମସ୍ୟାରେ ପଡ଼ି ପାରନ୍ତି ।

- ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସମାଧାନ ଉପାୟ
- ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀ ବୋହାଣ କାରୀ ଯାନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବିକଳ ରାସ୍ତା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ।
- ସାମଗ୍ରୀ ବୋହାଣ କାରୀ ଯାନର ଗତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା, ସୁଚନା-ଚିହ୍ନ (signage) ଏବଂ ସଡ଼କ ଚିହ୍ନଟିକା (markings) ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ।
- ଧୂଳି ହ୍ରାସ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ ସ୍ତୂପ ଓ ନିର୍ମାଣ ସ୍ଥଳରେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ପାଣି ଛିଟାଇବା

୭.୪ ଜୀବିକା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଉପର ପ୍ରଭାବ

ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର (PAFs) ମାନଙ୍କର ଜୀବିକାର ପ୍ରମୁଖ ଆଧାର ସେବା ଓ ଦିନମଜୁରି । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ଚାଷୀ ପରିବାରମାନଙ୍କ ଜମି ହ୍ରାସ ହେବାରୁ କୃଷିଜୀବିକା ଅଳ୍ପ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେବ ।

ଏହା ସହିତ, ପ୍ରକଳ୍ପ ନୂଆ ବ୍ୟବସାୟ, ସ୍ଥାନୀୟ ଦୋକାନ, ଚାନ୍ଦଘର, ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ, ପରିବହନ ସେବା ଇତ୍ୟାଦି ସୃଷ୍ଟିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ଏଗୁଡ଼ିକରୁ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ଓ ସ୍ଥିର ଜୀବିକା ସୃଷ୍ଟି ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସମାଧାନ ଉପାୟ

- ପ୍ରକଳ୍ପରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବାରେ ପ୍ରାଥମିକତା ।
- ଯୁବମାନଙ୍କ ପାଇଁ କୌଶଳ ବିକାଶ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ।
- କୃଷି ଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅଣକୃଷି କ୍ଷେତ୍ରକୁ କ୍ରମେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ।
- ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ, ସ୍ଥାନୀୟ କୌଶଳୀଙ୍କୁ ସ୍ୱୟଂରୋଜଗାରୀ କରିବା ।

୭.୫ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଜମି ମାଲିକାନା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ

ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ କୃଷି କିମ୍ବା ଅନୁର୍ବର ଜମି । କ୍ଷତିପୂରଣ RFCTLARR ଆଇନ, ୨୦୧୩ ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, ଯାହାର ପରିମାଣ ପ୍ରଚଳିତ ବଜାର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ହେବ । ଏହି କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ୟାକେଜ୍ ଜମିମାଲିକମାନଙ୍କୁ ଜମି, ଗୃହ, ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟରେ ପୁନଃନିବେଶ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବ ।

ତଥାପି, ଜୀବିକା ଉପରେ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ପ୍ରଭାବ କ୍ଷତିପୂରଣ କେତେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ, ତାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ । ଯଦି ଗଠନମୂଳକ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ (ଜମି କ୍ରୟ, ଦକ୍ଷତା ତାଲିମ, କିମ୍ବା କ୍ଷୁଦ୍ର

ବ୍ୟବସାୟ ନିବେଶ ପାଇଁ), ତେବେ ଜୀବନଧାରଣର ମାନ ଉନ୍ନତ ହୋଇପାରେ। ତଥାପି, କ୍ଷତିପୂରଣର ଅପବ୍ୟବହାର ଆର୍ଥିକ ଦୁର୍ବଳତା ଆଡ଼କୁ ନେଇପାରେ।

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ ପ୍ରକୃତ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନଙ୍କ ସମସ୍ୟାକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ସମସ୍ୟାକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି
ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସମାଧାନ ଉପାୟ

- ବଜାର ମୂଲ୍ୟରୁ ଅଧିକ ଦରରେ ନଗଦ ମୁଆବଜା ଏବଂ 100% ସୋଲାଟିଆମ୍ (solatium) ପ୍ରଦାନ କରିବା ।
- ଅତ୍ୟାଧିକ ଜମିର ଅଂଶିକ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାରୁ ବଚିବା, ପୂରା ଜମି ନେଇବା।
- ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ପାଇଁ ବିଶେଷ livelihood restoration ପ୍ରକଳ୍ପ।
- ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର କୌଶଳୀ/ଶିକ୍ଷିତଙ୍କୁ ପ୍ରାଥମିକତାରେ କାମରେ ନିଯୁକ୍ତି।

ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରମାନଙ୍କର କ୍ଷତିପୂରଣ ଅର୍ଥର ବିନିଯୋଗ ସେମାନଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । କ୍ଷତିପୂରଣ ଅର୍ଥର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରେ ଯଥା ଚାଷପାଇଁ ଜମି କିଣା, ଘର ତିଆରି, ପରିବାରର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ପାଇଁ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିବା, ଡାକ୍ତରଖାନା ଖର୍ଚ୍ଚ, ପିଲାମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା, ପୁରୁଣା ରଖି ପରିଶୋଧ, ଜୀବିକା ବିବିଧୀକରଣ କରିବାପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟରେ ବିନିଯୋଗ ଏବଂ ନିଜ ବ୍ୟବହାର ବା ବ୍ୟବସାୟ ନିମନ୍ତେ ଗାଡ଼ି କ୍ରୟ ଇତ୍ୟାଦି । ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣ ଅର୍ଥ ଯଦି ମଦ୍ୟପାନ ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିଶା ନେବାରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଏ କିମ୍ବା ବିଳାସବ୍ୟସନରେ ଉପଭୋଗ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ, ତେବେ ସେହି ପରିବାରର ଚଳଣିର ସ୍ତରରେ ଶୀଘ୍ର ଅବନତି ଘଟିବ ।

୭.୭ @^i PZ RiZi/ R^RiZi_eaie u j C [aibcj i^i

ପ୍ରକଳ୍ପ ହେତୁ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତିର କେବଳ ଗୋଟିଏ ପରିବାର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ପ୍ରଭାବିତ ହେବେ | ସେମାନଙ୍କର ସମୁଦାୟ ଜମି କ୍ଷେତ୍ରର କେବଳ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବ, ଯାହାକି ସେମାନଙ୍କର ସମୁଦାୟ ଜମି ଧାରଣର ଏକ ଛୋଟ ଅଂଶ ମାତ୍ର | ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ କୃଷି ଜୀବିକା ଉପରେ ଅଧିକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ନାହିଁ । ତଥାପି, ସେମାନଙ୍କର ଭୂମିହୀନତା ହ୍ରାସ ହେବା ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତି ଦୁର୍ବଳ ହୋଇପାରେ, କାରଣ ଦୁଃଖ ସମୟରେ ଜମି ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପତ୍ତି ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ |

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରଶମନ ପଦକ୍ଷେପ

- ସି.ଏସ୍.ଆର ଏବଂ ରଣ-ଭିତ୍ତିକ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପାଇଁ ମହିଳା-ମୁଖ୍ୟ ପରିବାରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ।
- ପ୍ରକଳ୍ପ-ସମ୍ପନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ନିୟୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ।
- ନିୟୁକ୍ତି ଏବଂ ଉଦ୍ୟୋଗୀତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦକ୍ଷତା ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ।
- ଜୀବିକା ନିର୍ବାହରେ ବାଧା ଏଡାଇବା ପାଇଁ ସମାଜୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ।
- ମହିଳାମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ-ସ୍ତରୀୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରନ୍ତୁ।

୬.୧୧ ପରିବହନ ଓ ଗମନାଗମନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ

ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀ ପରିବହନ କରୁଥିବା ଯାନଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ଯିବା ଯଥେଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଯାନବାହାନଗୁଡ଼ିକ ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଥଳୀକୁ ଯନ୍ତ୍ରପାତି, ଜିନିଷପତ୍ର ଏବଂ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ନେବା ଆଣିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ । ବର୍ଦ୍ଧିତ ଟ୍ରାଫିକ୍ ଅନ୍ୟ ସଡ଼କ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ବିପଦର ଉତ୍ପତ୍ତି ହୋଇପାରେ । ତେଣୁ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯାନବାହାନ ଚଳାଚଳ ଏବଂ ସଡ଼କ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଯେପରି ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ନକରିବ ସେଥିପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଉଭୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଓ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ ନଥିବା ଅଂଚଳରେ କରାଯାଇଥିବା ପରିବାର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଓ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ରେ ଲୋକମାନେ ତାଙ୍କର ପ୍ରାଣୀ ସମ୍ପଦ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା ପ୍ରକଟ କରିଥିଲେ । ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ହେବା ସ୍ଥାନ ଖୋଲା ପଡ଼ିଆ ଏବଂ ଚାଷ ଜମି ହୋଇଥିବାରୁ ସେଠାକୁ ଯାଉଥିବା ଗୃହପାଳିତ ପଶୁ ମାନଙ୍କୁ ଚରିବା ପାଇଁ ଚରଣ ଭୂମିର ଅଭାବ ଅନୁଭୂତ ହେବ ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରଶମନ ପଦକ୍ଷେପ

- ଭିଡ଼ ନ ଥିବା ସମୟରେ ଯାନବାହାନ ଚଳାଚଳ ସୁଚୀବଦ୍ଧ କରନ୍ତୁ।
- ଗତି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ଟ୍ରାଫିକ୍ ମାର୍ଶାଲ ଏବଂ ସାଇନେଜ୍ ନିୟୋଜିତ କରନ୍ତୁ ।
- ନିର୍ମାଣ ଯାନବାହାନ ପାଇଁ ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡର କଡ଼ା ଅନୁପାଳନ ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ।

୬.୧୨ ପ୍ରାଣୀ ପାଳନ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ

ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯୋଗୁଁ ଚାରଣ ଭୂମି ହ୍ରାସ ସମ୍ପର୍କରେ କେନ୍ଦ୍ରିତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନାରେ ଚିନ୍ତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ଏହା ପ୍ରାଣୀ ପାଳନ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ପରିବାରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ।

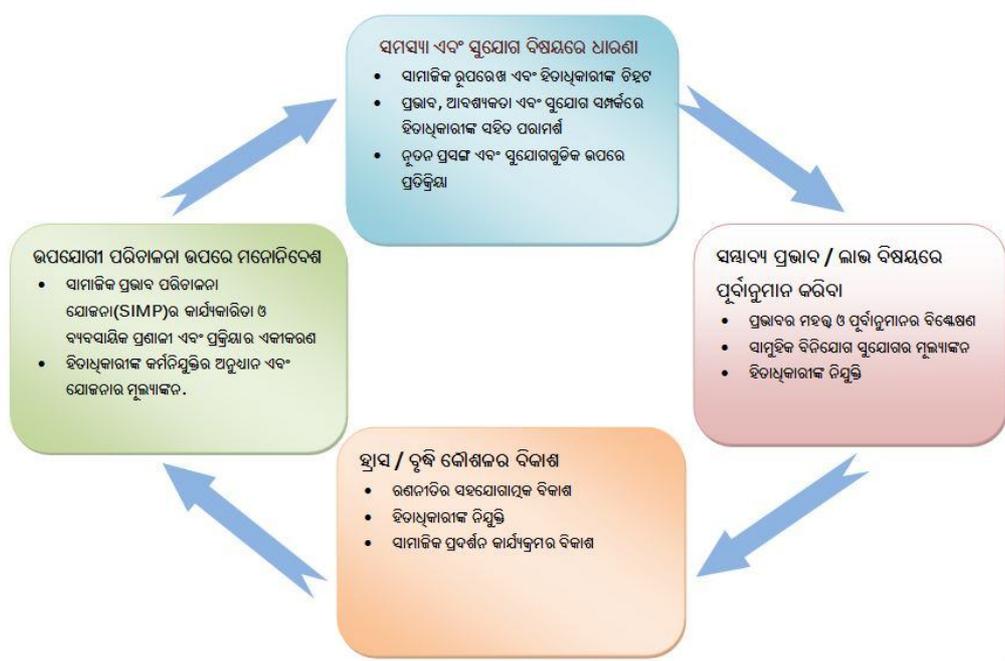
ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରଶମନ ପଦକ୍ଷେପ

- ବିକଳ ଚାରଣ ସ୍ଥାନ ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ବିକାଶ ।
- ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ପାଇଁ ପଶୁଚିକିତ୍ସା ସହାୟତା ଏବଂ ଚାରା ଯୋଗାଣ ଯୋଜନା ପ୍ରଦାନ ।
- ପ୍ରାଣୀ ପାଳନ ଉପରେ ଅତ୍ୟଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳ ପରିବାର ପାଇଁ ଜୀବିକା ବିବିଧତାକୁ ସୁଗମ କରିବା।

୬.୧୩ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା

ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ "କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ" ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିପାରେ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ। ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲେ ଲୋକଙ୍କ ଜୀବିକା ଏବଂ ସାମାଜିକ-ସାଂସ୍କୃତିକ ଜୀବନରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିବେଶଗତ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ। ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (SIMP) ନାମକ ଏକ ରଣନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି। ଏହି ଯୋଜନାରେ ଅଞ୍ଚଳର ସ୍ଥାୟୀ ବିକାଶ ପାଇଁ ଲୋକ, ସରକାର ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣକାରୀ ସଂଗଠନର ଭୂମିକା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି। ଯୋଜନାକୁ ଏପରି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଛି ଯେ ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତିତ ପରିବେଶ ସହିତ ନିଜକୁ ଖାପ ଖୁଆଇପାରିବ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ଜୀବନ ତମାମ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହୋଇପାରିବ। ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ପ୍ରତିକୂଳ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବକୁ କମ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର ଲାଭଦାୟକ ପ୍ରଭାବକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା। SIMP SIA ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ସହିତ ପରାମର୍ଶ ଉପରେ ଆଧାରିତ।

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରି ୦.୧୦୦୦ ଏକର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବା ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ଯଥା, (i) ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ପୁନଃବସତିରେ ନିରପେକ୍ଷ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଧିକାର ଆଇନ, ୨୦୧୩ (RFCTLARR ଆଇନ, ୨୦୧୩) ଏବଂ (ii) ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ପୁନଃବସତିରେ ନିରପେକ୍ଷ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଧିକାର ଓଡ଼ିଶା ନିୟମ, ୨୦୧୬ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୁଏ। ନିୟମରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ପରିମାଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଏ ଏବଂ ଜମି ହରାଇଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯାଏ।

ଫିଗ ୬.୧: ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା

ଉପରୋକ୍ତ ଚିତ୍ରରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ, ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅବସ୍ଥାରେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ । ରାଜନୀତି ବିକାଶ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ । ପାରମ୍ପରିକ ମାର୍ଗ କେବଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ଚିହ୍ନଟ କରେ । କିନ୍ତୁ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଏହାର ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଭାବିତ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ ସ୍ଥିତି ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ମତାମତ ସହିତ ପ୍ରକଳ୍ପର ସକାରାତ୍ମକ ହିତା ସାଧନ ଉତ୍ତୋଳନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଲୋଡ଼ାଯାଏ । ଏହାବ୍ୟତୀତ ଭିତ୍ତିରେଖା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ ମିଳୁଥିବା ଫଳାଫଳ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନାରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟତା ଉଦ୍ଦାରତା ଏବଂ ସହଯୋଗୀ ଭାବରେ କାମ କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ମତିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରେ । ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଆଇନ ଗୁଡ଼ିକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ତର୍କମା କଲେ ଜଣାଯାଏ ଯେ, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଦିଆଯାଉଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶି ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଓ ଲୋକମାନଙ୍କର କ୍ଷତିଭରଣା ଏବଂ ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ ପରଦିନ ଯଥେଷ୍ଟ । ସ୍ପଷ୍ଟତା ପାଇଁ ଆଇନର ପ୍ରଶସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଗଲା ।

- ପଞ୍ଚାୟତର ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସହ କ୍ରମାଗତ ପରାମର୍ଶ, ପୁନର୍ବୀକ୍ଷଣ ଓ ଅଲଥାନ ଯୋଜନା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାଦ୍ୱୟନ ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ହେବ ।
- ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ପୁନର୍ବୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅଲଥାନ ପାଇଁ କମିଶନର ନିଯୁକ୍ତ କରାଯିବ ।
- ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଶାସକ ପୁନର୍ବୀକ୍ଷଣ ଓ ଅଲଥାନ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ଏବଂ ଆଇନରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଜନସାଧାରଣରେ ପ୍ରକଟିକରଣ କରିବେ ।
- ଆର. ଆଣ୍ଡ ଆର. (R&R) ଆଇନର ଧାରା ୭(୫) ଅନୁସାରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରିପୋର୍ଟ ସାଧାରଣରେ ପରିପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ।
- ଆଇନର ୨ୟ ସୂଚୀରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ପୁନର୍ବୀକ୍ଷଣ ଓ ଅଲଥାନ ସୁବିଧା ନିମ୍ନମତେ ଦିଆଯିବ ।

i teYú6.2 : bcò@]Mj Ye i ùcúRK _bia aùghY		
Kài ò	_biae _Kie	_ùc^ aýai ùl ^ùc
1	KhòRcòj ù^ò	LARR Act 2013 ^ùc @^è-ùdú Zò_eY _ùì^
2.	NeaùWòRcòj ù^ò	LARR Act 2013 ^ùc @^í ùe Zò_eY _ùì^

i teYú ୧.୩: RíakíRò I ଭିରିଭୁମି C_ùe i tciRK _bíae àùghY		
Kài i	_bíae _Kíe	_ùc^ ayaiUI ^díc
୧.	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଅରିବାର ସେମାନଙ୍କର ଚାଷ ଜମି ଘର ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଜମି ଓ ଜୀବିକା ହରାଇବେ	<ul style="list-style-type: none"> ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ସୂଚୀ-୨ ଅନୁସାରେ ପୁନର୍ବାସ ସହାୟତା, ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃ ପକ୍ଷଙ୍କଦ୍ୱାରା ଯୋଗ୍ୟ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ବିକଳ ରେ କର୍ମସୂଯୋଗ ଦିଆଯାଇପାରେ
୨.	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ବୃକ୍ଷ ହାନି ଠ	ସ୍ଥାନୀୟ ମୂଲ୍ୟ ଅନୁସାରେ ମୋଟାମୋଟି କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଧାନ
୩.	ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ ଧୂଳି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଣ୍ଡ ଦ୍ୱାରା ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା	ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ଚାରିପାଖେ ବହୁ ଉଚ୍ଚ ଚିଣ ଦ୍ୱାରା ଆବନ୍ଧ କରିବା

୧.୧୪ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନାର ନିଷ୍ପତ୍ତି

ଅଧିକାରୀ ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ, ଲୋକଙ୍କ ମତାମତ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଟି ପାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଗାଁରେ ଏକ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା (FGDs) କରାଯାଇଥିଲା। କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନାର ର ବିବରଣୀ ସାରଣୀ-୧.୪ ରେ ଦିଆଯାଇଛି।

ସାରଣୀ - ୧.୪: ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ପରିଚାଳିତ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା ଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ				
ଗ୍ରାମ	ଆଲୋଚନାର ତାରିଖ	ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା		
		ପୁରୁଷ	ମହିଳା	ମୋଟ
ବିନ୍ଧାଣ	10.08.2025	12	9	21

ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରେ, ୨୧ ଜଣ (ପୁରୁଷ-୧୨ ଏବଂ ମହିଳା-୯) ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପାଇବା ପାଇଁ ଅଗ୍ରଣୀ ପ୍ରଶ୍ନ (ଅଧିକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ) ପଚରାଯାଇଥିଲା। ଚୟନ କରିବା ସମୟରେ ଏକ ଗ୍ରାମର ବିଭିନ୍ନ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ଗୋଷ୍ଠୀର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱକୁ ଚୟନ କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁଠାରେ ସମ୍ଭବ, କ୍ଷେତ୍ର ପରିସ୍ଥିତି ଅଧିକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରାମ ମାନଚିତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା । ବିଶେଷତା ଦଳ ଆଲୋଚନାକୁ ସହଜ କରିଥିଲେ, ଏକ ନିରପେକ୍ଷ ମନୋଭାବ ଏବଂ ଦୃଶ୍ୟ ବଜାୟ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ମତାମତକୁ ସମାନ ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରତିଫଳିତ କରି ଅଧିବେଶନର ସଂକ୍ଷିପ୍ତୀକରଣ କରିଥିଲେ। ଅଧିବେଶନ ସମାପ୍ତ ହେବା

ପରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା। ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ରେମରେ ଆଲୋଚନାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି। କେନ୍ଦ୍ରୀୟତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନାର କେତେକ ଫଟୋଟିଡ୍ର ପରିଶିଷ୍ଟ-୩ ରେ ଦିଆଯାଇଛି।

୬.୧୪.୧ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନଙ୍କର ଧାରଣା ଏବଂ ସାଧାରଣ ଭାବନା

ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଏବଂ ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ଧାରଣା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଶା, ଚିନ୍ତା ଏବଂ ଆକାଂକ୍ଷାର ଏକ ବିସ୍ତୃତ ପରିସରକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ। ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରମାନେ ଜୀବିକା ହରାଇବା, ବିସ୍ଥାପନ ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତା ବିଷୟରେ ଆଶଙ୍କା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ବେଳେ, ସେମାନେ ଉନ୍ନତ ଭିଡିଓଟି ଏବଂ ସେବାର ଉପଲକ୍ଷତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଲାଭକୁ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି। ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନେ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଆଞ୍ଚଳିକ ବିକାଶ, ବର୍ଦ୍ଧିତ ସଂଯୋଗୀକରଣ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗର ପ୍ରସାର ପାଇଁ ଏକ ସୁଯୋଗ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି। ଏକତ୍ର, ଏହି ଧାରଣାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକଳ୍ପର ଚାରିପାଖରେ ଥିବା ସାମାଜିକ ଗତିଶୀଳତା ବିଷୟରେ ମୂଲ୍ୟବାନ ଅନ୍ତର୍ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରଦାନ କରେ ଏବଂ ସଚ୍ଚଳିତ ଉପାୟରେ ଉଭୟ ଚିନ୍ତା ଏବଂ ସୁଯୋଗକୁ ସମାଧାନ କରିବାର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ରେଖାଙ୍କିତ କରେ।

ସର୍ତ୍ତେ ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା ସମୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଉପରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମାନଙ୍କର ଧାରଣାକୁ ରେକର୍ଡ କରାଯାଇଥିଲା (ସାରଣୀ-୬.୫)

ସାରଣୀ-୬.୫: ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଏବଂ ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତି ଧାରଣା

କ୍ରମିକ	ସମସ୍ୟା ଏବଂ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ଧାରଣା	ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ଧାରଣା
1	ଜୀବିକା ହରାଇବା	ଚାଷ, ପଶୁପାଳନ ଏବଂ ଛୋଟ ବ୍ୟବସାୟ ଭଳି ପାରମ୍ପରିକ ଜୀବିକା ଉତ୍ପାଦନ ହରାଇବାର ଭୟ	ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ ନୂତନ ସୁଯୋଗ ଆସିବ, ଯାହା ସାମଗ୍ରିକ ଭାବରେ ଜୀବିକା ବିପଦକୁ ହ୍ରାସ କରିବ ।
2	ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ସାମଗ୍ରିକ ଲାଭ	କିଛି ପରୋକ୍ଷ ଲାଭ (ରାସ୍ତା, ସେବା) ଆଶା କରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ କ୍ଷତିପୂରଣର ଅସମାନ ବଣ୍ଟନ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି। କିନ୍ତୁ ସହାୟକ, ଯଦି ଉପଯୁକ୍ତ R&R ପଦକ୍ଷେପ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଏ।	ଉନ୍ନତ ସଂଯୋଗୀକରଣ, ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ସେବାର ପ୍ରବେଶ ବିଷୟରେ ଆଶାବାଦୀ।
3	ସମ୍ପର୍କୀୟ ଗଠନ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ	ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଏବଂ ପ୍ରବାସ ଯୋଗୁଁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସମ୍ପର୍କ ଭାଙ୍ଗିବାର ଭୟ।	ସମ୍ପର୍କୀୟତା ଉପରେ ବଡ଼ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ଆଶା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ, ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ସଂଯୁକ୍ତ ରହି ବେ ବୋଲି ଆଶା କରନ୍ତି ।
4	ସାମାଜିକ ଅଶାନ୍ତି ଏବଂ ଅପରାଧରେ ବୃଦ୍ଧି	ବିସ୍ଥାପନ ଏବଂ ବେକାରୀ ଅଶାନ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ ବୋଲି ଚିନ୍ତା।	ବାହାର ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରବାସ ଏବଂ ଅପରାଧ ବୃଦ୍ଧି ନେଇ ଚିନ୍ତିତା
5	ପାରିବାରିକ ଶାନ୍ତି ଉପରେ	କ୍ଷତିପୂରଣ ଟଙ୍କା ପାଇଁ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଏବଂ	ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ

କ୍ରମିକ	ସମସ୍ୟା ଏବଂ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ଧାରଣା	ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ଧାରଣା
	ପ୍ରଭାବ	ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟର ଭୟ।	ପାରିବାରିକ ଉତ୍ତେଜନା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାର ଆଶଙ୍କା କରନ୍ତି ।
6	କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଣ୍ଠିର ଅପବ୍ୟବହାର	ପୂର୍ବାନୁମାନ କରନ୍ତି କି, କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଣ୍ଠିର ଅପବ୍ୟବହାର ମଦ/ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ହୋଇପାରେ	ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବା ସାମାଜିକ କୁପ୍ରଥା ବିଷୟରେ ସମାନ ଚିନ୍ତା ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି ।
7	ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ବିପଦ.	ପୁଷ୍ଟି ଏବଂ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦର ପ୍ରବେଶ ହ୍ରାସ ହେବାର ଭୟ। ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯୋଗୁଁ ଧୂଳି, ପ୍ରଦୂଷଣ ଏବଂ ଦୁର୍ଘଟଣା ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା।	ଉତ୍ତମ ସଂଯୋଗ ସହିତ ଉନ୍ନତ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପ୍ରବେଶ ଆଶା କରନ୍ତୁ। ବିପଦ ସ୍ଵୀକାର କରନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ବିଶ୍ଵାସ କରନ୍ତୁ ଯେ ଲାଭ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ।
8	ସ୍ଥାନୀୟ ଅର୍ଥନୀତିରେ ଅନୁମାନିତ ନିମ୍ନଗାମୀ ଧାରା	ଜମି କ୍ଷତି ଏବଂ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଅସ୍ଥାୟୀ ହ୍ରାସର ଭୟ ।	ବିଶ୍ଵାସ କରନ୍ତି ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସହିତ କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ ହ୍ରାସକୁ ପୂରଣ କରିବ ।.
9	ସାମାଜିକ ଚାପ	ପରିବାର ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାର ଭୟ ।.	ବିଶ୍ଵାସ କରନ୍ତି ଚାପ କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରେ ହ୍ରାସ କରିବ ।
10	ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଆଶା କରାଯାଇଥିବା ବୃଦ୍ଧି	ପ୍ରଦୂଷଣ, ଦୁର୍ଘଟଣା ଏବଂ ଚାପ ଯୋଗୁଁ ଅଧିକ ଚିକିତ୍ସାଖର୍ଚ୍ଚ ଆଶା କରାଯାଉଛି ।	ସାମାନ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଆଶା କରାଯାଉଛି କିନ୍ତୁ ଉନ୍ନତ ସୁବିଧା ଦ୍ଵାରା ସନ୍ତୁଳିତ ହେବ ।
11	ବ୍ୟବସାୟ ସୁଯୋଗରେ ବୃଦ୍ଧି	ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପରେ, ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଭଲ ବ୍ୟବସାୟ ସୁଯୋଗ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ ।	ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ସେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟାପକ ସୁଯୋଗ ପାଇଁ ଆଶା ।
12	ସ୍ଥାନୀୟ ଅର୍ଥନୀତିରେ ଅନୁମାନିତ ନିମ୍ନଗାମୀ ଧାରା	ଜମି କ୍ଷତି ଏବଂ ଜୀବିକା ବିପର୍ଯ୍ୟୟତା ଯୋଗୁଁ ଅସ୍ଥାୟୀ ହ୍ରାସର ଭୟ ।	ବିଶ୍ଵାସ କରନ୍ତୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସହିତ କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ ହ୍ରାସକୁ ପୂରଣ କରିବ ।.

୬.୧୪.୨ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ସମର୍ଥନ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନାର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ, ସେମାନେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ବେତନ ଆଧାରରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ନିଜ ଜମି ସହିତ ଭାଗ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଜଳ ଏବଂ ରହିବା ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକଟ କରିଥିଲେ ।

୬.୧୪.୩ ସମସ୍ୟା ହିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା ଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମର ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏହା ଧରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ ବ୍ୟବସାୟ ହେଉଛି ଜୀବିକାର ଏକମାତ୍ର ମାଧ୍ୟମ, ତେଣୁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରେ ଜୀବିକା ପ୍ରଭାବିତ ହେବ ବୋଲି ଆଶଙ୍କା କରୁନାହାନ୍ତି । ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ଥିବା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଶବ୍ଦ ଏବଂ ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ । ଜମି ବଦଳରେ ଯଦି ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଚାକିରୀ ନ ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଅସନ୍ତୋଷ ଦେଖାଦେଇପାରେ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଟି ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଭଦାୟକ ହୋଇପାରେ । ଅଧିକ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ, ଉନ୍ନତ ବ୍ୟବସାୟ ସୁଯୋଗ, ଉନ୍ନତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ହେଉଛି ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରର ଲୋକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମିଳିଥିବା ଲାଭର କିଛି ଉଦାହରଣ । ମୋଟ ଉପରେ, ପ୍ରକଳ୍ପ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ।

୬.୧୪.୪ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ମାଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଦାନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ବାୟୁ, ଜଳ ଏବଂ ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦୂଷଣ ପରି ପରିବେଶ ସମସ୍ୟା ଉଭୟ ସ୍ୱଳ୍ପ ମିଥାଏ ଏବଂ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏଥିସହ, ଗଛ କାଟିବା ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ପର୍ଯ୍ୟାବରଣ ଏବଂ ଜୈବ ବିବିଧତାକୁ ବ୍ୟାହତ କରିବ । ମଦ୍ୟପାନରେ ନିଶା ବୃଦ୍ଧି ହେତୁ ସାମାଜିକ ବିଶୃଙ୍ଖଳା ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଆହୁରି ବଢ଼ାଇ ଦେଇ ପାରେ ।

୬.୧୪.୫ ସାଧାରଣ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି

ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ଲୋକମାନଙ୍କର କୃଷି, ମଜୁରୀ ରୋଜଗାର, ପଶୁପାଳନ, କ୍ଷୁଦ୍ର ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ସେବା ଇତ୍ୟାଦି ଜୀବିକା ନିର୍ବାହର ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସ । ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଉତ୍ସ ମଧ୍ୟରେ ଅଳ୍ପ କିଛି ଜଳସେଚିତ ଜମି ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଜମି ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାୟତଃ ବର୍ଷା ଋତୁରେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ଫସଲ ଖସଡ଼ା :

କୋଇଡା ତହସିଲର ମୋଟ ଭୌଗୋଳିକ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ୮୪,୯୪୦ ହେକ୍ଟର, ଯେଉଁଥିରୁ ୮,୧୬୨ ହେକ୍ଟର ଚାଷ କରାଯାଉଛି । ଚାଷ ଜମିକୁ ଧାନ ଏବଂ ଅଣ-ଧାନ ଫସଲ ମଧ୍ୟରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଖରିଫ ଋତୁରେ, ଚାଷୀମାନେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଧାନ ଏବଂ ପନିପରିବା ଚାଷ କରନ୍ତି, ଯେତେବେଳେ କି ରବି/ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ, ମୁଖ୍ୟ ଫସଲ ମଧ୍ୟରେ କୋଳଥ, ମକା ଏବଂ ପନିପରିବା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏହା ଏକ ମିଶ୍ରିତ ଫସଲ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ସୂଚିତ କରେ, ଯାହା ଋତୁକାଳୀନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ମାଟି ଉପଯୁକ୍ତତା ସହିତ ଅଞ୍ଚଳର ଅନୁକୂଳନକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ।

ସାରଣୀ- ୨.୨ : କୋଇଡା ତହସିଲର ଜମି ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଫସଲ ଖସଡ଼ା

ବ୍ଲକ/ତହସିଲ	ଭୌଗଳିକ କ୍ଷେତ୍ର (ହେକଟରରେ)	ଚାଷଯୋଗ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ଜମି	ଜଳସେଚିତ ଜମି (ହେକଟରରେ)	ଫସଲ ଖସଡ଼ା	
				ଖରିଫ	ରବି / ଖରାପିଆ
କୋଇଡା	୮୪,୯୪୦	୫୧୬୨	୦	ଧାନ, ଆଳିଶି, ପନିପରିବା	କୋଳଥ, ମକା, ପନିପରିବା

୨.୧୪.୨ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ଅର୍ଥନୀତି

କୋଇଡା ତହସିଲର ଅର୍ଥନୀତି ମୁଖ୍ୟତଃ କୃଷିପ୍ରଧାନ । ଅର୍ଥନୀତି, ସ୍ଥାନୀୟ ମାଟି ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିସ୍ଥିତି ସହିତ ଅନୁକୂଳ ଏକ ନିଶ୍ଚିତ ଫସଲ ପଦ୍ଧତି ଦେଖାଏ । ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା ପ୍ରମୁଖ ଫସଲ ମଧ୍ୟରେ ଧାନ, କୋଳଥ, ମକା ଏବଂ ପନିପରିବା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯାହା ଖରିଫ ଏବଂ ରବି ଉଭୟ ଋତୁରେ ଚାଷ କରାଯାଏ । ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ ଋତୁକାଳୀନ ପରିସ୍ଥିତି ଏବଂ ଜଳସେଚନ ଉପଲବ୍ଧତା ଅନୁସାରେ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ସାଧାରଣତଃ ପାରମ୍ପରିକ କୃଷି ପଦ୍ଧତିକୁ ଅନୁସରଣ କରାଯାଏ ।

ଅର୍ଥନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, କୋଇଡାରେ ପରିବାର ପାଇଁ କୃଷି ଜୀବିକାର ପ୍ରାଥମିକ ଉତ୍ସ ହୋଇ ରହିଛି । ଖରିଫ ସମୟରେ ଧାନ ଏବଂ ପନିପରିବା ଚାଷ, ରବିରେ ତାଳି ଏବଂ ମକା ଚାଷ, ଖାଦ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ପରିପୁରକ ଆୟ ଉଭୟ ପ୍ରଦାନ କରେ । ଚାଷୀମାନେ ଅତିରିକ୍ତ ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରୟ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ବଜାର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି । ସାମଗ୍ରିକ ଭାବରେ, କୃଷିରୁ ଆର୍ଥିକ ଲାଭ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ପରିବାରର ପ୍ରତିପାଳନକୁ ସମର୍ଥନ କରେ, ଯଦିଓ ଏହା ଋତୁକାଳୀନ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳତା ଏବଂ ବଜାର ପରିବର୍ତ୍ତନର ଅଧୀନରେ ରହିଥାଏ ।

ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଭାବର ପ୍ରମୁଖ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି:

- ଭୂମି: କୃଷି ଜମିର ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯାହା ଭୂମି ବ୍ୟବହାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ଆୟର ସମ୍ଭାବ୍ୟ କ୍ଷତି ଘଟାଏ ।
- ଜୀବିକା ଏବଂ ଆୟ: ବିକଳ ଆୟ ଉତ୍ସ ମାଧ୍ୟମରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରଶମନ ସହିତ କୃଷି ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ୟବସାୟରେ ବାଧା ।
- ଭୌତିକ ସମ୍ପଦ: ଜଳ ସମ୍ପଦ, ଚରାଭୂମି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ।
- ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ପଦ: ଘର, ଗଠନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ପଦର କ୍ଷତି କିମ୍ବା କ୍ଷତି ।
- ସାର୍ବଜନୀନ ସେବା ଏବଂ ଉପଯୋଗୀତା: ବିଦ୍ୟାଳୟ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସୁବିଧା, ରାସ୍ତା ଏବଂ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଉପରେ ଅସ୍ଥାୟୀ କିମ୍ବା ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରଭାବ ।
- ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ: ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବିପଦ, ପରିମଳ ତ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ସେବାର ପ୍ରବେଶ ।

ଅଧ୍ୟାୟ-୭

ଲାଭ-କ୍ଷତି ବିଶ୍ଳେଷଣ ଓ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ସୁପାରିଶ

୭.୧ ଉପକ୍ରମ

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, କମ୍ ବିସ୍ତାପିତ ବିକଳ, ସର୍ବନିମ୍ନ ଜମି ଆବଶ୍ୟକତା, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତା ଏବଂ ପ୍ରଶମନ ପଦକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକର ପରିମାଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସାମାଜିକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ତୀବ୍ରତା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ପରିଶେଷରେ, ଅଧ୍ୟାୟଟିରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସାମଗ୍ରିକ ଲାଭ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅଧିଗ୍ରହଣକୁ ହାସଲ କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି, ପଞ୍ଚାୟତ ଏବଂ ସଂଲଗ୍ନ କ୍ଷେତ୍ର ତଥା ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ହେଉଥିବା ପ୍ରଭାବକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ କି ନୁହେଁ, ସେଥିପାଇଁ ଏକ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ସୁପାରିଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ପ୍ରକଳ୍ପର ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ପରିବେଶଗତ ପ୍ରଭାବ ଅଧିକାରୀ କରିବା । ଏକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରକଳ୍ପର ସାମାଜିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଲାଭ ବାହ୍ୟ କାରଣରୁ ଏହାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଲାଭ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ଏହା ସରକାରଙ୍କ R&R ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସମାଧାନ କରିବାର ମୂଲ୍ୟ ଆକଳନ କରିବା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖେ । ଏହା ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ଅଧିକାର ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ଆବଶ୍ୟକତାର ସାମଗ୍ରିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିଥାଏ । ଏହି ବିଭାଗ ପ୍ରକଳ୍ପର ଲାଭ ତୁଳନାରେ ଆବଶ୍ୟକ ବଜେଟର ଏକ ସାରାଂଶ ପ୍ରଦାନ କରେ । ଏହା ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଖର୍ଚ୍ଚର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରିଥାଏ ।

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଅନୁର୍ବର ଜମିର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅଧିଗ୍ରହଣରୁ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଲାଭର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛି । ଏହା ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବର ପରିମାଣ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରେ, ପ୍ରକଳ୍ପର ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରେ ଏବଂ ବିସ୍ତାପନ ଏଡାଇବା ପାଇଁ ଜମି ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସର୍ବନିମ୍ନ କରାଯାଇଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରେ । ଏହା ସହିତ, ଏହା ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (SIMP) ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ପ୍ରଶମନ ପଦକ୍ଷେପର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତା ସମୀକ୍ଷା କରେ ଏବଂ ଆଶା କରାଯାଇଥିବା ସାମାଜିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଲାଭକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଯଥାର୍ଥ କି ନାହିଁ ସେ ବିଷୟରେ ସୁପାରିଶ ପ୍ରଦାନ କରେ ।

"ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲରେ କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା (ପରିବର୍ତ୍ତନ ୦.୦୦ କିଲୋମିଟରରୁ ୮.୦୦ କିଲୋମିଟର) ନିର୍ମାଣ" ପ୍ରକଳ୍ପ ଏହି ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକାଶ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରେ । ତଥାପି, ସମସ୍ତ ବୃହତ-ସ୍ତରର ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରକଳ୍ପ ପରି, ଏଥିରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଲାଭ ଉଭୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯାହା ସତର୍କତାର ସହ ବିଚାର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ସାମାଜିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଲାଭକୁ ରୂପରେଖ ପ୍ରଦାନ କରେ । ତେଣୁ ଏହା ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ସେମାନଙ୍କ ଜୀବିକା ଏବଂ ସାମଗ୍ରିକ ଆଞ୍ଚଳିକ ବିକାଶକୁ କିପରି ପ୍ରଭାବିତ କରିବ ତାହା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ ।

୭.୨ ପ୍ରକଳ୍ପର ସାମାଜିକ ଲାଭ-କ୍ଷତି

ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ଆକଳନ କରିବା ସମୟରେ ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପର କିଛି ସାମାଜିକ ଲାଭ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ । ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଂଚଳର ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଲୋକଙ୍କ ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ବହୁ ମାତ୍ରାରେ ସହାୟ ହେବ ।

ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ ଏବଂ ପରେ ପରିବେଶର ଅବକ୍ଷୟ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ମୂଲ୍ୟ ନ୍ୟସ୍ତ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ଶବ୍ଦ ଏବଂ କମ୍ପନ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରକ୍ରିୟା କଷ୍ଟଦାୟକ, ବିଷୟବସ୍ତୁ ଏବଂ ଅକ୍ଷୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାକୁ ବାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଉଭୟ ଲାଭ ଓ କ୍ଷତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ମାପ ଯୋଗ୍ୟ ବସ୍ତୁ ଆଧାରରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ଲାଭ-କ୍ଷତି ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ପଡିବ ।

୭.୨.୧. ଜମି ଏବଂ ମାଲିକାନା ଅଧିକାରର କ୍ଷତି

ସର୍ବାଧିକ ସିଧାସଳଖ ମୂଲ୍ୟ ହେଉଛି ଅଧିଗ୍ରହଣିତ ଜମି ଉପରେ ସ୍ଥାୟୀ ମାଲିକାନା ଅଧିକାରର କ୍ଷତି। ଯଦିଓ ଜମି ଅନୁର୍ବର ଏବଂ ଅଣକୃଷି, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ପ୍ରତି ଏହାର ପୈତୃକ ମୂଲ୍ୟକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ। ମାଲିକାନା ଛଅ ଭାଇଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭାଗ କରାଯାଇଛି, ଏବଂ ତେଣୁ, ପାରିବାରିକ ଜମି ପ୍ରତି ଭାବପ୍ରବଣ ଏବଂ ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ଆସକ୍ତି ଏକ ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟ ଗଠନ କରେ ଯାହାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପଡିବ।

୭.୨.୨ ଜୀବିକା ଏବଂ ଆୟ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ

ଯେହେତୁ ଜମି କୃଷି କିମ୍ବା ଜୀବିକା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉନାହିଁ, ପ୍ରକଳ୍ପରେ ସିଧାସଳଖ ଜୀବିକା ବିସ୍ଥାପନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ। ତଥାପି, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଭବିଷ୍ୟତରେ ଜୀବିକା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଜମି ବ୍ୟବହାର କରିବାର ହରାଇଥିବା ସମ୍ଭାବନା ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା ପ୍ରକାଶ କରିପାରନ୍ତି। ତେଣୁ, ଆର୍ଥିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ନଗଣ୍ୟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ, ଅନୁଭୂତ ଜୀବିକା ସୁରକ୍ଷା ଏକ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସାମାଜିକ ଚିନ୍ତା।

୭.୨.୩ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପର୍କର ବଞ୍ଚନ

ଯେହେତୁ ଜମି ମିଳିତ ମାଲିକାନା, ଛଅ ଭାଇଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ବାଣ୍ଟି ଦିଆଯିବ। ଏହା କ୍ଷତିପୂରଣ ଟଙ୍କାର ସମାନ ବଞ୍ଚନ ସମ୍ପର୍କରେ ବିବାଦ, ମତଭେଦ କିମ୍ବା ଅସନ୍ତୋଷ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ। ଏପରି ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଆତ୍ମୀୟ ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ଆନ୍ତଃ-ପରିବାରିକ ସମନ୍ୱୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ, ଏକ ସୁସ୍ଥ କିନ୍ତୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ।

୭.୨.୪ ମାନସିକ ଏବଂ ଭାବପ୍ରବଣ ଚାପ

ଯେତେବେଳେ ଭୌତିକ ପ୍ରଭାବ ସର୍ବନିମ୍ନ ଥାଏ, ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରାୟତଃ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ମାନସିକ ଚାପ ସୃଷ୍ଟି କରେ। କ୍ଷତିପୂରଣର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତା, ଦେୟରେ ବିଳମ୍ବ କିମ୍ବା ଜମିର ଅନୁଭୂତିହୀନ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସମ୍ପର୍କରେ ଚିନ୍ତା ଚିନ୍ତା ଏବଂ ଅବିଶ୍ୱାସ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ। ଏହି ଭାବପ୍ରବଣ ବୋଧ ହେଉଛି ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ବ୍ୟାପକ ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟର ଏକ ଅଂଶ।

୭.୨.୫. ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଧାରଣା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ

ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଏବଂ ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଧାରଣା ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ। ଯଦିଓ ବୃହତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବାଇପାସ ରାସ୍ତାକୁ ଏକ ବିକାଶ ସୁଯୋଗ ଭାବରେ ଦେଖିପାରେ, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଏହାକୁ ଏକ ଲଦି ଦିଆଯାଇଥିବା କ୍ଷତି ଭାବରେ ଦେଖିପାରେ। ଧାରଣାରେ ଏପରି ଭିନ୍ନତା କେତେକ ସମୟରେ ସାମାଜିକ ଉତ୍ତେଜନା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାୟର ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ।

୭.୨.୬ ସାମାଜିକ ବିପଦ ପ୍ରତି ବର୍ଦ୍ଧିତ ଦୁର୍ବଳତା

ନଗଦ କ୍ଷତିପୂରଣ, ଯଦି ସଠିକ୍ ଭାବରେ ପରିଚାଳିତ ନହୁଏ, ତେବେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ଅର୍ଥର ଅପବ୍ୟବହାର, ମଦ୍ୟପାନ କିମ୍ବା ଅଣ-ଉତ୍ପାଦନଶୀଳ ଜିନିଷ ଉପରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଖର୍ଚ୍ଚ, କିମ୍ବା ମହାଜନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶୋଷଣର ଦୁର୍ବଳତା ଭଳି ସାମାଜିକ ବିପଦରେ ପକାଇପାରେ। ଏହି ବିପଦଗୁଡ଼ିକ, ଯଦିଓ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ, ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ।

୭.୨.୭ ସଂକ୍ରମଣାତ୍ମକ ସମାୟୋଜନ ଏବଂ ଅନୁକୂଳନ

ଯଦିଓ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା ଜମି ଅନୁବର ଏବଂ ଏହା ଭୌତିକ ବିସ୍ଥାପନର କାରଣ ନୁହେଁ, ତଥାପି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଜମି ମାଲିକାନାରୁ ନଗଦ କ୍ଷତିପୂରଣକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ କରିବାର ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଛନ୍ତି। ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏକ ସାମାଜିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ସମାୟୋଜନକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ ଯାହା ଅଦୃଶ୍ୟ ସାମାଜିକ ଖର୍ଚ୍ଚର ଏକ ଅଂଶ।

ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ, ସାମାଜିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ପରିମାଣରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟତଃ ଅଦୃଶ୍ୟ, କାରଣ କୌଣସି କୃଷି ଜମି, ଘର କିମ୍ବା ଜୀବିକା ସମ୍ବଳ ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ ନାହିଁ। ତଥାପି, ପୈତୃକ ଜମିର ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ କ୍ଷତି, କ୍ଷତିପୂରଣ-ବନ୍ଧନ ବିବାଦ ଏବଂ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଭାବପ୍ରବଣ ଚାପ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ ରହିଛି। ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଉଭୟ ନିରପେକ୍ଷ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱଚ୍ଛ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଅଭିଯୋଗ ସମାଧାନ ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ସଚେତନତା ପଦକ୍ଷେପ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ଖର୍ଚ୍ଚଗୁଡ଼ିକୁ ସାବଧାନତାର ସହିତ ସମାଧାନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ।

୭.୩ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ

କୋଇଡା ଏବଂ ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ସଂଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଗ୍ରାମିକ ଭିଡ଼ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି। ଉନ୍ନତ ରାସ୍ତା ଭିଡ଼ିଭୂମି ବଜାର, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାକୁ ସହଜରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ସହିତ ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ପରିବହନ ଦକ୍ଷତାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରି ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ଲାଭବାନ କରିବ। ସ୍ଥାନୀୟ ଅର୍ଥନୀତିକୁ ମଜବୁତ କରିବା ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ ବିକାଶକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ଏହାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଅଧିଗ୍ରହଣ କ୍ଷଣ ଭାବରେ ରଣନୈତିକ ଗୁରୁତ୍ୱର **ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ** ପୂରଣ କରେ।

୭.୪ କମ୍ ବିସ୍ତାପିତ ବିକଳ୍ପ ଏବଂ ଜମିର ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା**

ମୋଟ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଆବଶ୍ୟକତା କେବଳ ୦.୧୦୦୦ ଏକର, ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ବିସ୍ତାପନ ଏବଂ ଜମି କ୍ଷତିକୁ କମ କରିବା ପାଇଁ ବାଇପାସର ଯୋଜନା ଏବଂ ସଂରଚନା ପୂର୍ବରୁ ଉନ୍ନତ କରାଯାଇଛି। କୌଣସି ଆବାସିକ ଗଠନ, କୃଷି କ୍ଷେତ୍ର କିମ୍ବା ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସମ୍ବଳ ଜଡ଼ିତ ନାହିଁ। ଅନୁର୍ବର ଜମିର ବ୍ୟବହାର ନିଶ୍ଚିତ କରେ ଯେ ଆବଶ୍ୟକ ସର୍ବନିମ୍ନ ଜମି ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ବିସ୍ତାପନ ପ୍ରଭାବକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଏତାଯାଇଛି। ତେଣୁ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଯୋଜନା ସବୁଠାରୁ କମ୍ ବିସ୍ତାପିତ ବିକଳ୍ପକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ।

୭.୫ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ତୀବ୍ରତା

ନିମ୍ନଲିଖିତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଯୋଗୁଁ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବର ତୀବ୍ରତା ଅତ୍ୟନ୍ତ କମ୍:

- ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ଅନୁର୍ବର ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟନଶୀଳ।
- ପରିବାରର କୌଣସି ଭୌତିକ ବିସ୍ତାପନ ହେବ ନାହିଁ।
- କୌଣସି କୃଷି କିମ୍ବା ଜୀବିକା ସମ୍ବଳ ନଷ୍ଟ ହେଉନାହିଁ।
- ଛଅ ଭାଇଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମାଲିକାନା ଖଣ୍ଡିତ, ତେଣୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କ୍ଷତି ସର୍ବନିମ୍ନ।

ତେଣୁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପୈତୃକ ଜମିର ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ବନ୍ଧନର ସମାଯୋଜନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ। ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ନେତୃତ୍ୱ, ସମ୍ପର୍କୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କିମ୍ବା ଜୀବିକା ଉପରେ କୌଣସି ବଡ଼ ଧରଣର ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ଆଶା କରାଯାଏ ନାହିଁ।

୭.୬ ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଲାଭକୁ ସନ୍ତୁଳିତ କରିବା

ଯଦିଓ ପ୍ରକଳ୍ପରେ କିଛି ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟ ଜଡ଼ିତ, ତଥାପି ଚିତ୍ତାଶୀଳ ଯୋଜନା, ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ସକ୍ରିୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଏଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଭାବଶୀଳ ଭାବରେ ହ୍ରାସ କରାଯାଇପାରିବ। ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ସାମାଜିକ ଲାଭ - ଉନ୍ନତ କୃଷି ଉତ୍ପାଦକତା, ନିୟୁତ୍ତି ସୃଷ୍ଟି, ଉନ୍ନତ ଜଳ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ବନ୍ୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ - ଯଥେଷ୍ଟ ଏବଂ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ସାମାଜିକ-ଆର୍ଥିକ ଦୃଶ୍ୟପଟକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି। ଦୃଢ଼ ପ୍ରଶମନ ପଦକ୍ଷେପ ମାଧ୍ୟମରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟକୁ ସମ୍ବୋଧିତ କରି, ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରିବ।

୭.୭ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ସୁପାରିଶ

କୋଇଡା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ, ୦.୧୦୦୦ ଏକର ଅଣ-କୃଷି (ପୋଡ଼ିଆ) ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କରାଯାଇଛି। ମୂଲ୍ୟ-ଲାଭ ବିଶ୍ଳେଷଣ ସୁଚାଇ ଦିଏ ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପର ବିକାଶମୂଳକ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଲାଭ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ସୀମିତ ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ। ଏହି ବିଶ୍ଳେଷଣ ଉପରେ ଆଧାର କରି, ନିମ୍ନଲିଖିତ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଛି:

କ) ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା

ପ୍ରକଳ୍ପ ସାମାଜିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ସମ୍ଭବ। ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ଗ୍ରାଫିକ୍ ଭିଡ଼ ହ୍ରାସ କରିବ, ଯାତ୍ରା ସମୟ ବଞ୍ଚାଇବ, ଦୁର୍ଘଟଣାକୁ ହ୍ରାସ କରିବ, ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବ ଏବଂ ସହରକୁ ଭିଡ଼ ହ୍ରାସ କରିବ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପାଇଁ ଅନେକ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଲାଭ ସୃଷ୍ଟି ହେବ।

ଖ) ସାମାଜିକ ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟ

ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ଅଣକୃଷି ଏବଂ ଅନୁପାଦନଶୀଳ, ଯାହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ ଯେ ଜୀବିକାର କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିସ୍ଥାପନ ଘଟିବ ନାହିଁ ଯେହେତୁ ଜମିଟି ଛଅ ଭାଇଙ୍କ ମିଳିତ ମାଲିକାନା ଅଧୀନରେ ଅଛି, କ୍ଷତିପୂରଣ ବଣ୍ଟନ ତ୍ୟାଲେଞ୍ଜି ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ, କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ ସମାଧାନ କରାଯାଇପାରିବ।

ଗ) କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ପୁନର୍ବାସ

- ଉପଯୁକ୍ତ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ।
- ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଭାବପ୍ରବଣ ଏବଂ ମାନସିକ ଯତ୍ନଶୀଳ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ବଣ୍ଟନ କରୁରା।
- ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ବଣ୍ଟନ ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ ନିବାରଣ ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସାମିଲ କରାଯିବା ଉଚିତ।

ଘ) ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରତିକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିଯୋଗ, ବିବାଦ କିମ୍ବା ଅସନ୍ତୋଷର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରତିକାର କମିଟି (GRC) ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବା ଉଚିତ, ଯାହା ଦ୍ରୁତ ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷ ସମାଧାନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ।

ଙ) ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ

- ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ସଚେତନ ଏବଂ ସୂଚନା ଦିଆଯିବା ଉଚିତ।
- ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାଦାନରେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଆଶା ଏବଂ ପରାମର୍ଶକୁ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ନିୟମିତ ପରାମର୍ଶ ବୈଠକ କରାଯିବା ଉଚିତ।

ଚ) ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ସାମାଜିକ ଲାଭ

ପ୍ରକଳ୍ପ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ:

- ଉନ୍ନତ ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଦେଖାଦେବ।
- ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ନିୟୁତ୍ତି ସୁଯୋଗ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଲାଭ ଦେବ।
- ଉନ୍ନତ ଗ୍ରାମୀଣ-ସହର ସଂଯୋଗୀକରଣ ଆଞ୍ଚଳିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବ।
- ସମୟ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସଞ୍ଚୟ ସାମାଜିକ ଏବଂ ପରିବେଶଗତ କଲ୍ୟାଣ ଉଭୟରେ ଅବଦାନ ରଖିବ।

୭.୮ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସୁପାରିଶ

ଶେଷରେ, ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ "ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡା ତହସିଲରେ କୋଇଡା ବାଲପାସ ରାସ୍ତା (୦.୦୦ କିଲୋମିଟରରୁ ୮.୦୦ କିଲୋମିଟର) ନିର୍ମାଣ" କୁ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଛି, କାରଣ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା, ଜଳ ସୁରକ୍ଷା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଏବଂ ପରିବେଶଗତ ସ୍ଥିରତା ଆଣିବାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଦର୍ଶାଇଛି ଯେ, ପ୍ରକଳ୍ପର ଲାଭ ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଉପରେ ସକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ, ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଭାବରେ ପରିକଳ୍ପିତ ପ୍ରଶମନ ରଣନୀତି ଯେ କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବକୁ ହ୍ରାସ କରିବ । ତେଣୁ, ଏହା ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ସାମାଜିକ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣୀୟ, ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଲାଭର ସନ୍ତୁଳନ ଅଧିଗ୍ରହଣ ସମୟରେ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ରହିଛି ।

ପରିଶିଷ୍ଟ - ୧

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିଜ୍ଞପ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗ

*****

RDM-LAC-SUN-0002-2025- 27080 / R&DM. dated 21 JUL 2025

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନିମନ୍ତେ ଅନୁସୂଚନା

ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମ / ଖାର୍ତ୍ତ ସ୍ତରରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାମ-ପଞ୍ଚାୟତଙ୍କ ପରାମର୍ଶକ୍ରମେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଥି ନିମନ୍ତେ ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (Social Impact Assessment) ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି। ଭୂମି ଅର୍ଜନ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନରେ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଧିକାର ଆଇନ - ୨୦୧୩ ର ଧାରା ୪ ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯିବ ।

- ୧. ପ୍ରକଳ୍ପ ବିକାଶକାରୀଙ୍କର ନାମ:- ଅଧ୍ୟାକ୍ଷକ ଇଞ୍ଜିନିୟର, ପୂର୍ବ ବିଭାଗ, ରାଉରକେଲା ।
- ୨. ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ- ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର DMF ପାଣି ଅଧୀନରେ ୦/୦୦ କିଲୋମିଟର ରୁ ୫/୦୦ କିମି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୋଇଡ଼ା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ।
- ୩. SIA study କରୁଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନର ଯୋଗାଯୋଗ ସୂଚନା; M/s. Research and Information Centre for Orissa (RICOR), Bhubaneswar.
- ୪. SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ: Nabakrushna Choudhury Centre for Development Studies, Bhubaneswar, Phone No. 0674- 2300471/ 2301094
- ୫. ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଭୂ-ଅଧିଗ୍ରହଣର ବିବରଣୀ/ ତଥ୍ୟସିଲ

କ୍ରମିକ ନଂ	ତହସିଲ	ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ/ ଗୁମିନିସିପାଲିଟି	ଗ୍ରାମ	ବେସରକାରୀଜମି (ଏକରରେ)	ମନ୍ତବ୍ୟ
୧	କୋଇଡ଼ା	କୋଇଡ଼ା	କୋଇଡ଼ା	୦.୧୦	
ମୋଟ-				୧. ୦.୧୦	

ଭୂମି ଅନୁସୂଚିର ନକଲ ଏଥି ସହିତ ସଲଗ୍ନ କରା ଯାଇଛି ।

୬. ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ :- ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଡ଼ା ତହସିଲର କୋଇଡ଼ା ଗ୍ରାମରେ ଅଧ୍ୟାକ୍ଷକ ଇଞ୍ଜିନିୟର, ପୂର୍ବ ବିଭାଗ, ରାଉରକେଲା କି ଦ୍ୱାରା DMF ପାଣି ଅଧୀନରେ ୦/୦୦ କିଲୋମିଟର ରୁ ୫/୦୦ କିମି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୋଇଡ଼ା ବାଇପାସ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

୭. SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ :-

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ଉପରୋକ୍ତ ୦୧ ଟି ଗ୍ରାମର ମୋଟ ୦.୧୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି, ଅଧୀକ୍ଷକ ଇଞ୍ଜିନିୟର, ପୂର୍ବ ବିଭାଗ, ରାଉରକେଲା ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା DMF ପାଣ୍ଠି ଅଧୀନରେ ୦/୦୦ କିଲୋମିଟର ରୁ ୫/୦୦ କିମି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୋଇଡା ବାଇପାସ୍ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଜମିର ବିସ୍ତୃତ ତାଲିକା/ ତଫସିଲ SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଅନ୍ତେ ମିଳିପାରିବ ।

୮. SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ର ପ୍ରାଥମିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ :-

ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ / ଗ୍ରାମ / ଖାର୍ଡର ପରାମର୍ଶକ୍ରମେ SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯିବ । SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ, ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସାମୂହିକ ଆଲୋଚନା ଏବଂ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମତାମତ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ରିପୋର୍ଟ ରେ ସ୍ଥାନିତ ହେବ ।

ଭୂମି ଅଧିଗୃହିତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅଥବା ପରୋକ୍ଷ ଶତକଡ଼ା ୨୫ ଭାଗ ପ୍ରଭାବିତ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମ ସଭା ମାନଙ୍କ ରେ ଜନ ଶୁଣାଣି କରାଯିବ ।

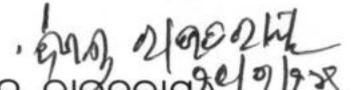
୯. ଗ୍ରାମସଭା / ଭୂମିମାଲିକଙ୍କ ସହମତି ଆବଶ୍ୟକ କି?

ହଁ ସହମତି ଆବଶ୍ୟକ ।

୧୦. SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଆରମ୍ଭ ଏବଂ ସମାପନ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ତାହାର ପ୍ରକାଶନ ସରକାରୀ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶିତ ଦିବସ ୦ରୁ ୬ ମାସ ମଧ୍ୟରେ SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସମାପନ କରାଯିବ ।

SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାବିତ ପଞ୍ଚାୟତ/ ଗ୍ରାମ/ ଖାର୍ଡ ସ୍ତରରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶନ କରାହେବ । ତତ୍ ସହିତ ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ଉପଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ବ୍ଲକ ମହକୁମାରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯିବ ଏବଂ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଗୋଚରାର୍ଥେ ସରକାରଙ୍କ ୱେବସାଇଟରେ ସୂଚିତ ହେବ ।

ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଆଦେଶାନୁସାରେ

(ଦିଗନ୍ତ ରାଉତରାୟ)
ଅତିରିକ୍ତ ଶାସନ ସଚିବ

Memo No. 27081

/ R & DM, Dated 21 JUL 2025

Copy along with copy of land schedule and CD forwarded to the Director, Printing Stationary, Odisha, Cuttack for information and necessary action. He is requested to publish the Notification in the next issue of the Odisha Gazette without fail as this is a statutory one.

SRO Number may be allotted to this publication.

Memo No. 27082

/ R & DM, Dated

21 JUL 2025

Under Secretary to Govt.

Copy forwarded to RDC (N.D), Sambalpur/ Works Department for information and necessary action.

Memo No. 27083

/ R & DM, Dated 21 JUL 2025

Under Secretary to Govt.

Copy forwarded to Collector, Sundargarh/ Land Acquisition Officer, Sundargarh for information and necessary action. Since the area is coming under "Scheduled Area", rules and regulations related to the scheduled area under the RFCTLAR&R Act, 2013 must be followed scrupulously. The Gram Sabha must be conducted before carrying out the SIA Study.

Memo No. 27084

/ R & DM, Dated 21 JUL 2025

Under Secretary to Govt.

Copy forwarded to State Coordinator, Nabakrushna Choudhury Centre for Development Studies, Bhubaneswar for information and necessary action. "Schedule Area", rules under the RFCTLAR&R Act, 2013 Act must be followed scrupulously. The Gram Sabha must be conducted before carrying out the SIA Study.

Memo No. 27085

/ R & DM, Dated

21 JUL 2025

Under Secretary to Govt.

Copy forwarded to the e-Governance Cell, R&DM Department for information and necessary action.

Under Secretary to Govt.

ଖତିୟାନ

ମୌଜା : କୋଇଡ଼ା

ତହସିଲ- କୋଇଡ଼ା

ଥାନା- କୋଇଡ଼ା

ଜିଲ୍ଲା- ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଖାତା ସଂଖ୍ୟା	ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟା	କିସମ	ମୋଟ ରକବା (ଏକରରେ)	ଅର୍ଜନ ରକବା (ଏକରରେ)	ଖାତା ରୟତଙ୍କ ନାମ, ପିତାଙ୍କ ନାମ, ଜାତି ଓ ବାସସ୍ଥାନ
୧	୯୧	୧୫୨୮	ଗୋଡ଼ା ଏକ	୦.୧୦	୦.୧୦	ସାଧୁ ନାଏକ ପି- ଫଗୁ ନାଏକ ପ୍ରତିମା ନାଏକ ପି- ଉଦ୍ଧବ ନାଏକ ନାଥ ନାଏକ, ପାର୍ଥ ନାଏକ, ସାବିତ୍ରୀ ନାଏକ, ସବିତା ନାଏକ ପି- ଶିବ ନାଏକ ଜା- ଭୂୟାଁ ବା- ନିଜ ଗାଁ (କନ୍ତରକଲ୍ଲା)

B. Mahapatra
Record Keeper
Tehsil Office, Koira

Amin
Kasala, Tahasli

ରାଜସ୍ୱ ନିରୀକ୍ଷକ
ଭୂ ଅର୍ଜନ ଉପଦିଭାଗ
ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

Counter signed

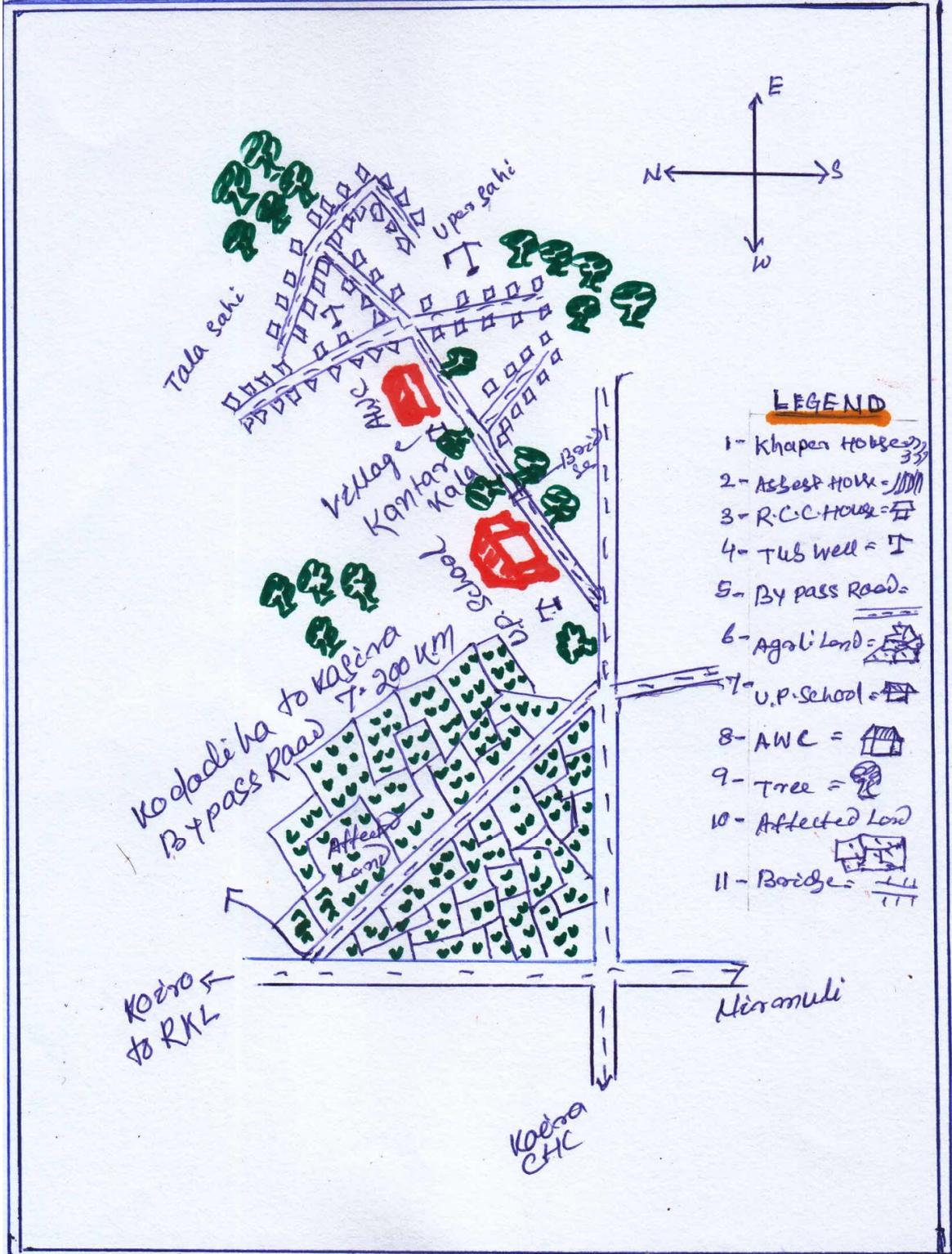
LAND ACQUISITION OFFICER
COLLECTORATE SUNDARGARH

ପରିଶିଷ୍ଟ - ୨

ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମ ଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ବଳ ନକ୍ସା

ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମର ସମ୍ବଳ ଚିତ୍ର

ଗ୍ରାମ: କୋଇଡା, ତହସିଲ: କୋଇଡା, ଜିଲ୍ଲା: ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ପରିଶିଷ୍ଟ - ୩

କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା ଓ

ପରିବାରର ସର୍ବେକ୍ଷଣର ଫୋଟୋ ଚିତ୍ର

କୋଇଡା ଡହସିଲ କୋଇଡା ଗ୍ରାମରେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା ଓ କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣର କେତେକ ଫୋଟୋ

ପରିଶିଷ୍ଟ - ୪

କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନାବଳି

Section 1: General Information

- 1.1. Name of the Village: ..... 1.2. Name of the GP .....
- 1.3. Name of Tahasil..... 1.4. Name of Block:.....
- 1.5. District: .....
- 1.6. Name of the Respondent: .....
- 1.7. Relationship with the Head of the household: .....

1.8 Nature of property to be affected:

1	2	3	4
House	Homestead Land	Agricultural Land	Others (Specify)

- 1.9. Years of occupation of the property to be affected: _____ Years
- 1.10. Present address of the property: _____
- 1.11. Mother Tongue: (Hindi-1; Odia-2; Others-3; in case of others specify.)

Section 2 : Identification of the Household

- 2.1 Name of the Household : _____
- 2.2 Sex (1-Male, 2-Female): _____
- 2.3 Nationality: _____
- 2.4 Religion: _____
- 2.5 Caste/Tribe: (SC-1, ST-2, OBC-3, General-4) :
- 2.6 Sub Caste/ Sub Tribe (Specify):
- 2.7 Have you been displaced earlier? : Yes-1, No-2
- (a) From where: Village: _____, Tahsil: _____, District: _____
- (b) When: _____
- (c) Type of project: _____
- (d) Name of project: _____

Section 3: Socio-Economic Status

3.1 Household Particulars

Sl.	Name of Persons	Relationship with HH	Sex (M/F)	Age	Marital Status (Give coding as noted below)	Educational Qualification (Give coding as noted below)	Occupation and Monthly Income (Give coding as noted below)				Total monthly Income (Rs.)
							Main Occupation	Monthly Income	Subsidiary Occupation	Monthly Income	
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											

* Sex:	Male-1, Female-2, Third Gender:3
** Marital Status	Married-1; Unmarried-2; Divorcee-3; Separated-4; Widowed/Widower-5;
*** Educational Qualification:	Illiterate-(1); Just literate-(2); Primary-(3); High School-4; Matriculate-(5), Intermediate/+2 -(6) Graduate-(7), Post- Graduate-8, Technical Degree-(9), Technical Diploma-(10), ITI/CT, etc.-(11), Professional Degree (MBA, etc)-(12), Others (Specify)-(13)
**** Usual Activity:	Employed-(1), Unemployed-(2), House wife-(3), Student-(4), Non-School going Child-(5), Old-6, Retired-7, Others (Specify)-8
### Occupation:	Cultivator-1, Allied activity-2, Agricultural Labourer-3, Daily Wage Earner-4, Salaried-5, Business -6, Craft Artisan - 7, Profession/Professional-8, Others (specify)-9.

- 3.2 Number of family members: Total: _____ Male: _____ Female: _____
 Family members above 18 years of age: Total: _____ Male: _____ Female: _____
- 3.3 Type of Family: Joint-1, Nuclear-2
- 3.4 Do you have ration card (Verify)? Yes-1, No-2
- 3.5 If Yes: Ration Card no: _____
- 3.6 Vulnerability status of the household:
- A. Is it a woman headed household? Yes-1, No-2
- B. Is it headed by physically/mentally challenged person? Yes-1, No-2
- C. Is it a household Below Poverty Line (BPL)? : Yes-1, No-2
- D. If BPL, provide BPL card number: _____
- 3.7 Annual income of the family from all sources: Rs. _____

Dwelling Condition:

- 3.8. Housing: Own house-1, Rented-2, Others (Specify)-3
- 3.9 If living in own house, size of homestead land in acres (1 acre = 100 decimals):
- 3.10 Do you have Patta: Yes-1, No-2
- 3.11 If yes, specify your Khata and Plot numbers _____
- 3.12 If no, who is the owner of the land? _____
- 3.13 Details of Houses:

Sl. No.	House No.	Built-up area (sq.ft)	No. of rooms	No. of storey #	Construction Details			Use of Building##
					Wall*	Roof**	Floor***	

N.B: Serial number could be used to indicate any separate house structure owned by the household including the main dwelling. For example, separate cattle shed, separate structure for poultry, etc.

Single-1, Double-2, More than two storeys-3

* Mud-1, Brick with mud-2, Bamboo or wood with mud plaster-3, Brick with cement-4 any other specify-5.

** Thatched (Chhana)-1 Asbestos-2, Tiles-3, Concrete roof-4, Tin-5, any other specify-6

*** Earthen -1 cement-2 Tiles-3 any other specify- 6

Own-living-1, Rented-2, Shop/Business Purpose-3, any other specify-3

- 3.14 Aspects of Housing Condition:
- i. Separate place for animals : Yes-1, No-2
- ii. Bathroom within the house: Yes-1, No-2

- iii. Toilet within or adjacent to the house : Yes-1, No-2
- iv. Washing place within the house : Yes-1, No-2
- v. Electricity connection : Yes-1, No-2
- vi. Source of drinking water: Pipe water-1, Tube well/handpump-2,
 a. River/stream-3, Open well-4, Others (specify)-5
- 3.15 Whether the house presently resided by you is likely to be affected by the project? Yes-1, No-2

3.16. Possession of material /livestock assets

Type of Assets	No.	Present Value (in Rs.)	Type of Assets	No.	Present Value (in Rs.)
Television			Cooking Gas		
Tape Recorder			Utensils		
Radio			Ornaments		
Refrigerator			Any Other (specify)		
Telephone			Live Stock		
AC/Cooler			Cows		
Cycles			Buffaloes		
Three Wheeler			Sheep		
Two-Wheeler			Goats		
Four Wheeler			Poultry		
Bus / Truck			Others		

3.17. Loan and Indebtedness

1	Have you taken any loan? Yes-1, No-2	
2	Who has taken the loan? 1. HHH; 2. Spouse; 3. Son; 4. Daughter in law; 5.HHH and spouse together; 6. Son and HHH; 7. Daughter in law and Mother- in-law; 8. Others (specify)	
3	If yes, sources of loan: 1-Bank, 2-NGO, 3-Money lender, 4-Relative/Friend, 5- SHG; 6. Others (specify)	
4	If yes, amount of loan (in Rs.)	
4(i)	Loan from institutional source such as public sector, scheduled bank, etc.	
4(ii)	Loan from private source	
5(i)	Rate of interest paid per month/annum for institutional loan	
5(ii)	Rate of interest paid per month/annum for private loan	
6	Could you please tell us the purpose of loan? 1-Productive investment, 2-Purchasing durables, 3-Meeting emergency needs, 4-Children's marriage, 5- Past loan repayment, 6-Others (specify)	

3.18. Expenditure Pattern

Kindly indicate expenditures made on different items during last one year:

Sl. No.	Particulars	Monthly Expenditure (in Rs.)	Rank them from highest to lowest
1	Food		
2	Agriculture/Occupation related		
3	Housing		
4	Cooking Fuel		
5	Clothing		
6	Health		
7	Education		
8	Transport		
9	Communication		
10	Social functions		
11	Others		

3.19. Health Status

1. Has any of your family members suffered from any illness during the last 12 months?: 1-Yes, 2-No, 3-Don't Know
2. If yes,
  - (a) Number of persons suffered
  - (b) Name of diseases they suffered from
3. Type of treatment taken: 1-Allopathic Government, 2-Allopathic Private, 3-Allopathic Govt. & Private both, 4- Homeopathy, 5- Ayurvedic, 6- Faith Healers; 7- Quacks; 8-No Treatment, 9-Others (specify)
4. Which is the nearest formal medical facility available? : 1-PHC; 2-CHC; 3-Dist Hospital, 4-Private Hospital/Clinic, 5-Others
5. Where do you usually go for medical treatment? : 1-PHC; 2-CHC; 3-Dist Hospital, 4-Private Hospital/Clinic, 5-Others
6. Does anybody from your family suffer from any chronic disease and requiring regular treatment? Yes-1, No-2
If yes, specify the disease(s) _____
7. Expenditure incurred towards healthcare per month: Rs. _____
8. Whether any child was born in the family during last one year? Yes-1, No-2
9. If yes, specify whether the child has been vaccinated? Yes-1, No-2

10. Whether anybody from your family died during last one year? Yes-1 No-2

11. If yes, specify the cause of death:
1-Old age, 2-Critical illness, 3-Accident, 4-others (specify)

12. Age of the deceased at the time of death:

3.20. Access to facilities

Code	Distance of following facilities/amenities from the location of the house?	Approx. km	Mode to access	Frequency	Trips made by		
					M	F	Both
1	Primary School						
2	Secondary School						
3	College						
4	Regular Market						
5	Commonly visited health service place						
6	Hospital						
7	District Office						
8	Block Office						
9	Panchayat Office						

Mode: Walk-1; Cycle-2; Personal transport-3; Public transport-4; Frequency: Daily-1; Weekly-2; Monthly-3; Very Rare-4;

3.21. Decision Making and Participation at Household Level

Sl.	Subject	Male	Female	Both
1	Financial matter			
2	Education of child			
3	Health care of child			
4	Purchase of assets			
5	Day to day household activities			
6	On social function and marriages			
7	Women to earn for Family			
8	Land and property			
9	Others			

Section 4: Land Particulars (in acres)

4.1 Details of Land owned

Khata No	Plot No.	Kissam As per Record	Total land owned	Total Area of the affected Plot (in acre)	Total area to be acquired (in acre)

4.2 Total area of land owned:

Private	Government	Religious	Community	Forest	Others (specify)

4.3. Type of Land:

Irrigated	Non-Irrigated	. Barren	Forest	Others (specify)

4.4 Use of Land:

Cultivation	Orchard	Residential	Commercial	Forestation	No Use/Barren	Others (specify)

4.5 Status of ownership:

1. Titleholder (Pvt. owner), 2. Customary right, 3. Encroacher, 4. Squatter

4.6 Name of the land owner: _____

4.7 Father's name: _____

4.8 Name of the present occupier/tenant, if the house is given on rent: _____

4.9 Is any of the following associated with the land?

A. Agricultural labourer: Yes-1, No-2

(i) If Yes, then how many?: _____

B. Sharecropper: Yes-1, No-2

(ii) If Yes, then how many: _____

4.10 Number of trees within the affected area:

Total no. of Trees	Fruit Bearing (in nos.)	Non-fruit bearing (in nos.)

4.11 Are there other claimants over the land under acquisition? Yes-1, No-2

4.12 If yes, specify their name(s), relationship and present residential address

Sl.	Name of Claimant/shareholder	Relationship	Present address

Section 5: Resettlement and Rehabilitation Option

5.1 Do you think that you are going to lose assets and sources of your livelihood by the project? Yes-1, No-2, Can't say-3

5.2. If yes, what are those losses?

5.3 Likely Loss of Other Assets:

	Species	No.	Type
Tree			
Well			
Other individual assets			
Any other (specify)			

5.4 What percentage of your present earnings will be lost due to loss of the present asset on account of the project?

5.5 Willingness to shift: 1-Voluntarily, 2-Non-voluntarily

5.6 Are you willing to allow the company to acquire your land/house for the upcoming development project? Yes-1, No-2

5.7 If yes, please specify the price that you would like to charge to the project authority for the aforesaid land: Rs. _____

5.8 If no, please specify the reasons and any other alternative so that the project could be made operational without affecting your interest.

5.9 Besides taking cash compensation for the land, what other benefits would you like to avail from the project authority in lieu of handing over your land/house? Please specify:

5.10 Assistance Option: (Put a ✓ mark)

- 1. Self relocation
- 2. Cash for land loss
- 3. Cash for house/shop loss
- 4. Project assistance

5.11 Income Restoration Assistance (The most preferred option):

- 1. Employment Opportunities in Construction work.
- 2. Assistance/ Loan from other ongoing development scheme.
- 3. Vocational Training.
- 4. Others (specify).

5.12 Other support from Project (Specify):

5.13. Women Participation at Community Level. (Put a ✓ in the respective boxes)

1	Do women of the household participate in decision making processes at community level	
2	Is any woman member of the household a member or office bearer of village / block / zilla panchayat?	
3	Is any women member of the household works as Anganwadi worker or ANM?	
4	Is any woman member of the household also a member of any self help group?	
5	If yes, is that SHG still active?	
6	Do women of your household make direct economic contribution for your family?	
7	If so, what percentage of the family income is contributed by the women at present?	

5.14. Employment opportunity in the area:

1-Seasonal, 2-Employed throughout the Year, 3-None

5.15 Do family members migrate out for Work?

Sl.	Type of Work	In Rs. Per year	Do men migrate for work outside the village? (Daily -1, Seasonal - 2 Long term – 3, No – 4)	Do women also migrate for work outside the village? (Daily -1, Seasonal - 2 Long term – 3, No – 4)
1	Agriculture			
2	Shopkeeper/Business (including petty business)			
3	Employer (industrialist/Factory/Mill owner, etc)			
4	Government Service			
5	Private Service			
6	Wage Labour (Agriculture)			
7	Wage Labour (Non Agriculture)			
8	Self employed (insurance, finance, doctor, engineer, lawyer)			
9	Not employed (income recipient such as retired, remittance, property rent, bank interest, etc)			
10	Household work			
11	Others (specify)			
	Total			

Section 6: Perception of Household Regarding the Project

- 6.1. Are you aware of this project ?
is going to be constructed in this region? Yes-1, No-2
- 6.2. Do you think that it will be beneficial to your household? Yes-1, No-2
- 6.3. If yes, what benefits (social, economic) do you think your household will receive?

Social Benefits

- a.
- b.
- c.

Economic Benefits

a.

b.

c.

6.4 If no, what consequences (social, economic, cultural, and environmental) of the project according to you, your household will have to face?

Social Consequences

a.

b.

c.

Economic Consequences

a.

b.

c.

Cultural Consequences

a.

b.

c.

Environmental Consequences

a.

b.

c.

6.5 Do you think that it will be beneficial to your village/ area? Yes-1, No-2, Cannot say- 3

6.6 If yes, what benefits (social/economic) do you think the project will provide in the village/area:

Social Benefits

(a)	
(b)	
(c)	

Economic Benefits

(a)	
(b)	
(c)	

6.7 If no, according to you, what consequences (social, economic, cultural, and environmental) of the project your village / area will face?

Social Consequences

(a)	
(b)	
(c)	

Economic Consequences

(a)	
(b)	
(c)	

Cultural Consequences

(a)	
(b)	
(c)	

Environmental Consequences

(a)	
(b)	
(c)	

6.8. In case your land is acquired, what steps do you think the project should take to ensure your family livelihood?

6.9. Do you think that with the project functioning in your area, the employment opportunities in other sectors will improve?:

6.10. If land is acquired from you, do you have any choice in selecting the place where your household would like to resettle? Yes-1, No-1, Cannot say-3

6.11. If yes Name of the place: _____ Distance (km): _____

6.12. Reason for selection of that place:

6.13. How much do you agree with the following?

Sl. No	Impacts	Strongly Agree-(1)	Agree-(2)	No Opinion-(3)	Disagree-(4)	Strongly Disagree-(5)
1.	The project will affect your family positively by increasing your socio-economic status					
2.	The project will ruin the sustainable livelihood of my family					
3.	The project will ruin our local forest on which we subsist					
4.	The project will ruin our common property resources on which the family subsists					

Sl. No	Impacts	Strongly Agree-(1)	Agree-(2)	No Opinion-(3)	Disagree-(4)	Strongly Disagree-(5)
5.	The project will breakdown our kinship structure and affect our community life					
6.	The project will lead to an increase in crime					
7.	The project would affect the health status of local people due to increasing pollution					
8.	The project will cause unforeseen health risks					
9.	The project will pose more health risk for the people in its vicinity					
10.	The plant is likely to increase physical and social stress in my family due to increasing pollution and vulnerability of family members to many pollution related diseases					
11.	Family violence is likely to break out in my household in times of stress					
12.	I have to spend too much money on things that are bad for my health					
13.	A portion of my income or family income will go to drugs or alcohol					
14.	Money will be a big source of stress for me					
15.	More youths of the locality will be vulnerable to drugs and alcohol due to flow of easy money from the project					
16.	I have seen co-workers have trouble with alcohol or drugs					
17.	The project will create numerous business opportunities for my family					
18.	I am concerned about short term effects on local business					

Sl. No	Impacts	Strongly Agree-(1)	Agree-(2)	No Opinion-(3)	Disagree-(4)	Strongly Disagree-(5)
19.	I am concerned about long term effects on local business					
20.	The project will open-up numerous self-owned business opportunities for the locality					
21.	It will create opportunities for my existing business					
22.	This will be good for the local people					
23.	This will be good for the people in and around the region					
24.	Out of regional business influx will hurt local business					
25.	The project will facilitate increased local competition					
26.	New businesses created as a result of development will displace or harm the existing businesses					
27.	When the project is completed, it will cause a downward trend in the local economy					
28.	Proper business planning now could prevent a downward economic trend in the local economy.					
29.	The positive overall business impact shall outweigh any negative impact that may occur.					
30.	The construction of project will affect my investments					
31.	There will be more investment opportunities for me					
32.	I foresee short-term opportunities for me (get in/get out)					
33.	I foresee long-term ongoing investment opportunities for me					

Sl. No	Impacts	Strongly Agree-(1)	Agree-(2)	No Opinion-(3)	Disagree-(4)	Strongly Disagree-(5)
34.	It will create investment opportunities in local area / region.					
35.	The project is likely to cause decrease of investment in other sectors					
36.	This will cause a decrease in investments in other communities					
37.	This will cause a decrease in investments in other communities in the long-term					
38.	This will cause a decrease in investments in other communities in the short-term					
39.	Development related investments will create new businesses, new jobs, and boost the local economy for both long-term and short-term jobs.					
40.	I believe that the positive overall gains from new investment outweigh any negative impact that may occur					
41.	I feel good about the overall investment opportunities that will arise from the project					

Signature of the person answering question of the survey

_____

(Name of the Investigator)

(Signature of the Supervisor)

Date: _____

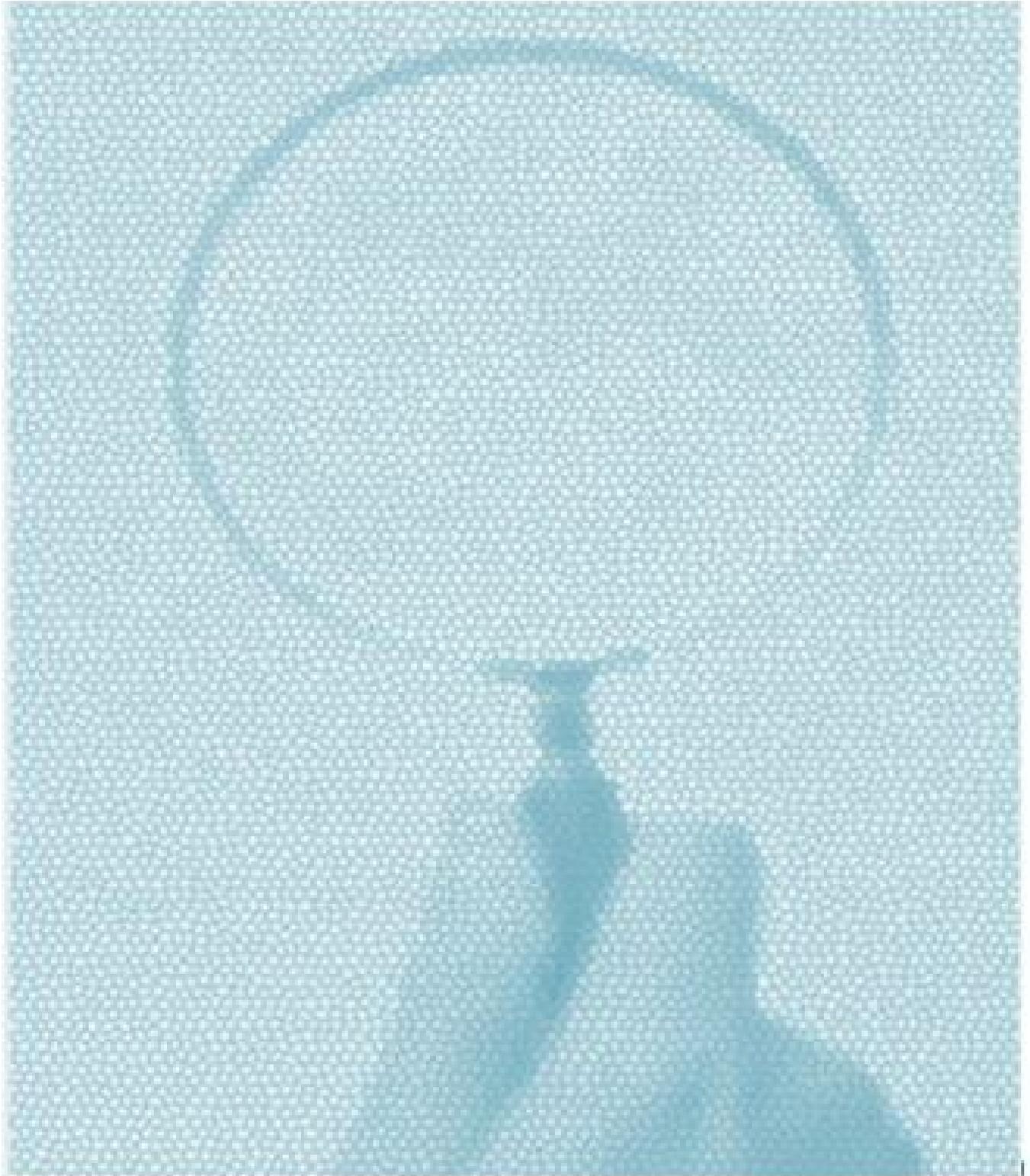
ପରିଶିଷ୍ଟ - ୫

ଗ୍ରାମାନୁସାରେ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରମାନଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ

RICOR

ଭିଏର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ଇନଫର୍ମେଶନ ସେଭର ଫର୍ ଓଡ଼ିଶା

ଏସ/ ୧୭-୧୦୩ ବିଜୁବାଇ ରୁଟ୍‌ଲେନ୍ସ - ୭୫୧୦୨୪, ଓଡ଼ିଶା